

İngiliz Başvekili bu akşam Londraya avdet ediyor

İngilizler, müzakerenin menfî neticesine rağmen Akdenizde vaziyetin inkişafından bedbin değiller

Kont Ciano, yakında Londrayı ziyaret edeceğini umduğunu, Centilmen itilâfının harfiyen tatbik edileceğini söyledi

Roma 14 — İngiliz Başvekili B. Chamberlain bugün saat 12,05 de trenle Romadan hareket etmiş, istasyonda B. Mussolini ve Kont Ciano tarafından uğurlanmıştır. Kalabalık bir halk İngiliz Başvekilini alkışlamış, askeri bando İngiliz marşını çalmış ve İngiliz kolonisi bir ağızdan söylemiştir.

B. Chamberlain, hususî surette bir müddet B. Mussolini ile görüşmüş, sonra iki devlet adamı, samimî surette el sıkışmışlardır. İngiliz Hariciye Nazırı Lord Halifax, dün akşam İngiliz sefarethanesinde verilen ziyafette bulunduktan sonra Cenevreye gitmiştir.

Londra 15 — Başvekil Chamberlain bugün akşama doğru Londraya vasıl olacaktır. Romadan Cenevreye giden Hariciye Nazırı Lord Halifax, Milletler Cemiyetinin pazartesi günkü celsesinde bulunacak, orada Fransız Hariciye Nazırı B. Bonnet ile görüşerek Romadaki görüşmeler hakkında izahat verecek ve çarşamba günü Kabinenin içtimasında hazır bulunmak için salı günü Londraya dö-
(Devamı 13 üncü sahifede)

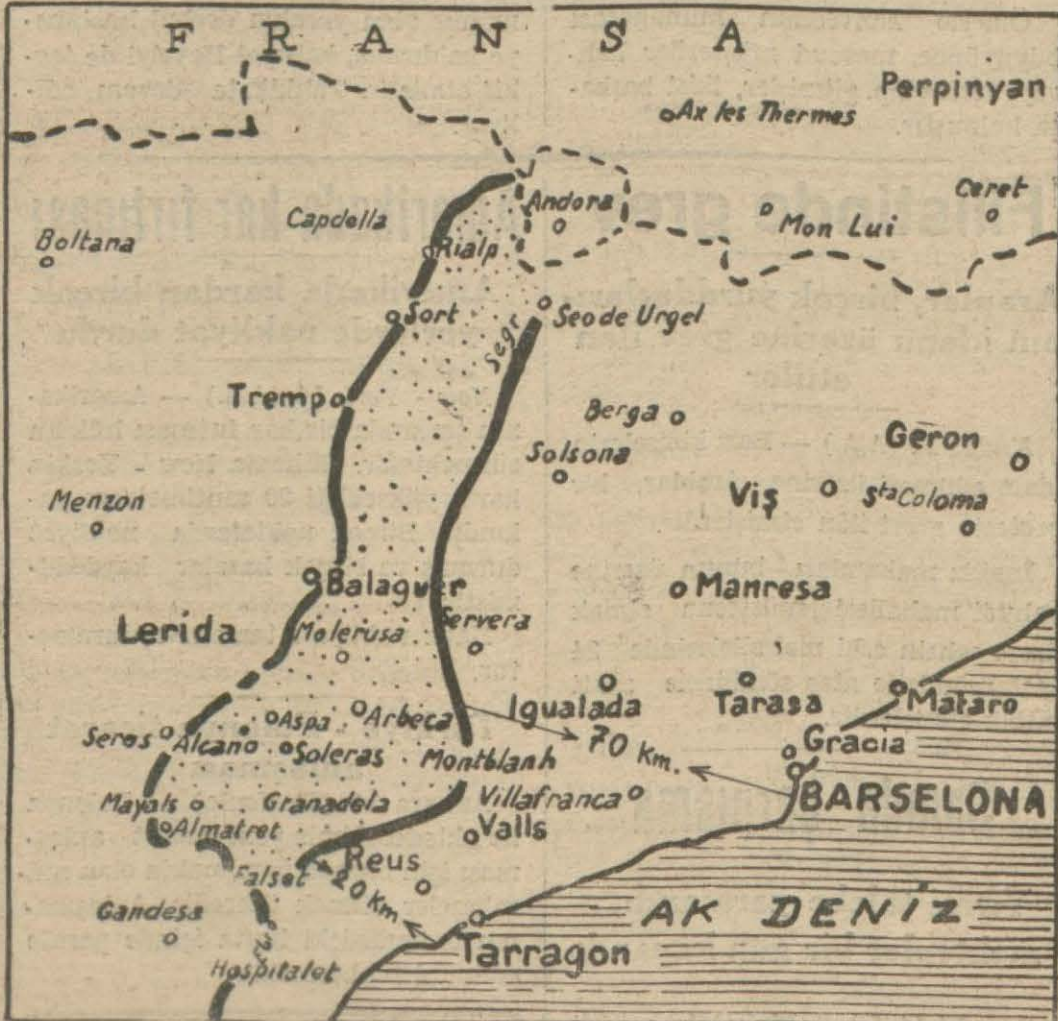

B. Mussolini Roma istasyonunda B. Chamberlaini karşıyor

Barselon hükûmeti umumî seferberlik ilân etti

Tortozanın sukutu, Frankistlere
Barselon yolunu açıyormuş

Cumhuriyetçi İspanya Başvekili, Katalonyanın müdafaası işleri için Barselonda kalacak

Son taarruzda Frankocuların zaptettikleri muntaka (iki siyah hat arasında)

Paris 14 — Barselondan gelen haberlere göre Cumhuriyetçi İspanya hükûmeti, Frankonun bütün kuvvetleriyle taarruzlarına devam etmesi üzerine umumî seferberlik ilân etmiştir.

Sokaklara yapıştırılan beyannameler, eli silâh tutmağa kadir erkekleri asker yazılmağa davet etmiştir. Günden güne büyüyen Frankist tehlike kar-
(Devamı 13 üncü sahifede)

B. Ribbentrop Varşovaya gidiyor

Mareşal Goering de
Şubatta Lehistan avlan-
mağa gidecek

Varşova 14 (A.A.) — Von Ribbentrop, Polonya - Almanya ademi tecavüz paktının imzasının beşinci yıldönümü olan 26 sonkânunda Varşovayı resmen ziyaret edecek-
tir. Goering, Polonya Reisicümhurile birlikte Bialowieza ormanında avlanmak için şubatta Polonyaya hususî bir seyahat yapacaktır.

B. Ribbentrop Bialowieza ormanında avlanmak için şubatta Polonyaya hususî bir seyahat yapacaktır.

Dikkatleri: Adî bir kurnazlık

Çırak, hademe ve bazı hususî müesseselerde küçük memur kullanışının pek garip bir şekilde tatbik edildiğine dair mektuplar aldık; dikkati celbederiz:

— Oğlum! Seni bir aylığına, beş liraya, tecrübe için tutuyoruz. Eğer muvafık görürsek maaşını arttırıp kadroya alacağız; zanaat ta öğreteceğiz.

Zavallı genç, üste masraf ederek bir ay dül bir karış ümidle çalışıyor. Neticede:

— Maalesef, işimize elvermiyor-sun...

Ve bu usulle, devridaim halinde, yirmi beş - otuz liralık işler beş liraya gördürülüyor...

Alâkadar makamların piyasayı bu noktadan kontrole tabi tutmaları iyi olacak. Bu, belki de vâzu kanununu alâkadar eden bir meseledir.

Fransız Başkumandanı Tunus ve Cezaire gidiyor

Akdeniz Fransız filosu da şimalî
Afrika sahillerini dolaşmağa başladı

Fransız mebusları, Italyaya katiyen hiç bir fedakârlık yapılmamasını, Cibutide müdafa tertibatı alınmasını istediler

Cibutide, yerli halk Fransa lehinde tezahürat yapıyor

Paris 14 (A.A.) — Fransız ordusu Erkânı harbiye reisi general Gamelin ile deniz erkânı harbiye reisi Visamiral Darlan, Tunusun Cezairin ve Fa-

sim müdafa teşkilâtını teftiş etmek üzere bu ayın 19 unda Toulona hareket edeceklerdir.

(Devamı 13 üncü sahifede)

Et fiyatları yükseldi Karaman 40, dağlıç 43, sığır 35 kuruşa satılacak

Şehir için mezbahada hayvan kesen Devlet Ziraat kurumu ile celepler Belediyeye müracaat ederek son günlerde kasaplık hayvan fiyatlarının yükseldiğinden bahsetmişlerdi. Hayvan borsasındaki canlı hayvan fiyatları da bu iddiayı teyid ettiğinden daimî encümen alinan karara göre narha tâbi olan karaman, dağlıç ve sığır fiyatlarının bir mikdar arttırılmasına karar verilmiştir. Bu sabahdan itibaren

tatbik edilecek yeni et fiyatları şunlardır:

Toptan 31, perakende 36 kuruşa satılan karaman: Toptan 35, perakende 40 kuruşa, toptan 31 perakende 38 kuruşa satılan dağlıç: Toptan 36, perakende 43 kuruşa ve toptan 25, perakende 30 kuruşa satılan sığır da toptan 30, perakende 35 kuruşa satılacaktır.

Kivirek ile kuzu eskisi gibi serbes olarak satılacaktır.

Klütçülük talebeye yasak edildikten sonra...

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Bütçe encümeni Barem kanununu müzakere etti

Müzakerede Maliye, Sıhhiye ve Ziraat Vekilleri bulunarak izahat verdiler

Ankara 14 (Telefon) — Bütçe encümeni bugün öğleden sonra toplanarak, devlet memurlarına aid barem kanunu projesini müzakereye geç vakte kadar devam etmiştir.

Müzakerede Maliye, Sıhhiye ve Ziraat Vekilleri de hazır bulunmuşlar ve izahat vermişlerdir. Encümenin bugün tatil olmasına rağmen toplanması, yeni barem projelerinin Meclisin kış tatilinden evvel kanunlaştırılacağına bir delil sayılabilir.

Encümenin bu hafta birbirini takiben akdettiği içtimam neticesinde devlet memurlarına aid barem kanunu projesinin mühim kısmının müzakeresi intaç edilmiş bulunmaktadır.

Bugün üzerinde durulan ve münakaşa edilen maddeler devlet hizmetinde çalışan ücretli daimi müstahdemlerin mükteseb haklarına taallük eden maddelerdir.

Sermayesinin yarısından fazlası devlete aid olan bankalarda çalışan memurlarla Meclise verilmek üzere

bulunan askerlere aid barem projelerinin, devlet memurlarına aid barem projesine mütenazır olması prensip olarak kabul edildiğinden bu projelerin encümence müzakereleri uzun sürmeyecektir.

Muallimlerin maaşları

Devletin yeni bir barem kanunu hazırlamakta olduğu malumdur. Bu kanunda Maarif Vekâleti memurları ile muallimlerin maaşları hakkında da maddeler vardır. Lâyahadaki esaslara göre, şimdiye kadar 16 lira ile ilmekte muallimliğine başlayacak muallimler bundan sonra 20 lira maaşla mesleğe gireceklerdir.

Ortamektep muallimleri de 25 lira yerine 30 lira ile muallimlik mesleğine girebileceklerdir.

Muallimlerin üç senede bir terfi etmeleri esası mevcut olduğundan son üç sene evvel muallimliğe girenlerden henüz terfi etmeyenler hakkı müktesebleri dolayısıyla aynı nisbette terfi edeceklerdir.

Devlet mübayaatında komisyonculuğun lâğvı

Vekiller heyeti kararnamesi dün Resmî Gazetede intişar etti

Ankara 14 (Telefonla) — Devlet mübayaatında komisyonculuğun lâğvı hakkındaki Vekiller heyeti kararnameyi bugünkü Resmî Gazetede intişar etmiştir.

Kararnamenin metni şöyledir: «Vekâletler devletin büyük mübayaalarında, fabrikalarla temas tesis ederek mübayaayı temin edebilecekleri işler için bu kararı derhal tatbik edeceklerdir.

Küçük ihtiyaçlar ve fabrikalarla temas kabil olmayacak tâl işler için umumî yeni usul takarrür ettirilinceye kadar Vekâletler tedkiklerin nihayetine kadar takdirlerine göre hareket edeceklerdir.

Maliye Vekâleti bu karara istinaden alınacak kanunî tedbirleri, diğer Vekâletlerin mütalâa ve fikirlerini toplayarak iki ay zarfında hazırlayacaktır.

Tayyare kaçakçılığı

Fransız zabıtası Ekrem Köniği arıyor

Paris 14 (A.A.) — Havas bildiriyor: Fransada tevkif edildiği bildirilen ve bilâhara tekzib edilen tayyare kaçakçılığı ile alakadar Türk vatandaşı Ekrem Köniği hakkında Fransız millî emniyeti aşağıdaki tazyihî neşretmektedir:

«Türk hükümetinin talebi üzerine millî emniyet cinaî polis servislerinin Ekrem Köniği aradıkları doğrudur. Fakat bu kaçakçı hâlâ bulunamamıştır. Çarşamba günü neşredilen tekzib, malûm olduğu üzere adli polisin meçhulü bulunan Ekrem Hamdi isminde bir adama aid bulunuyordu. Fakat bilâhara Ekrem Hamdi ile Ekrem Köniğin hakikatta aynı adam olduğu anlaşılmıştır.

Gazi köprüsünde parke döşeme

Gazi köprüsünün Unkapanı tarafındaki dubaların yerine bağlandığını ve köprünün bu kısmı üzerinde inşaat başlandığını yazmıştı. Köprünün parke döşemesi bitmek üzeredir. Bundan sonra parmaklıkların inşasına başlanacaktır. Unkapanı tarafından sonra Azapkapı cihetinin de inşasına başlanacaktır.

Reisicümhur

İnönü dün bir saat Millet Meclisinde kaldılar

Ankara 14 (Telefonla) — Reisicümhur İsmet İnönü bugün saat 12,30 da Büyük Millet Meclisine gelmişler ve saat 13,30 da Meclisten ayrılmışlardır. İnönü akşam üzeri şehirde bir tenezzüh yaptıktan sonra saat 18 de Hariciye köşküne gitmişler ve köşkte bir müddet kalmışlardır.

Atatürkün tabutu önünde

Fransız sefiri dün büyük bronz bir çelenk vazetti

Ankara 14 (A.A.) — Fransa büyük elçisi B. Massigli, yanında müsteşar B. de Monicault, ataşemiliter general Voirin ve büyük elçilik kâtibi B. Hroger Boppe olduğu halde, bu sabah Etnografya müzesine giderek Atatürkün tabutu önünde hürmetle eğilmiş ve bronz bir çelenk vazetmiştir.

Ankara 14 (A.A.) — Başvekil B. Celâl Bayar, Başvekâlet dairesinde bugün yeni Fransız büyük elçisi B. Massigli'nin ziyaretini kabul etmiştir.

Sultan Ahmed Han

Moskovaya gitmek üzere bugün Ankaradan şehrimize geliyor

Ankara 14 (Telefonla) — Afganistanın Moskova büyük elçiliğine tayin edilen Afganistanın eski Ankara büyük elçisi sultan Ahmed Han yeni vazifesine başlamak üzere bu akşamki ekspresle Moskovaya gitmek üzere İstanbula hareket etmiştir.

Sultan Ahmed Han istasyonda Hariciye Vekili B. Şükrü Saraçoğlu, Saadabad paktına dahil devletler elçileri ve kordiplomatige mensup zevat tarafından uğurlanmıştır.

Erzurumda zelzele

Erzurum 14 (A.A.) — Bugün saat 10,45 de cenubu garbiye doğru beş saniye devam eden bir depreme oldu. Hasar yoktur.

Dahiliye Vekâleti merkez teşkilâtı

Ankara 14 (Telefonla) — Dahiliye Vekâleti merkez teşkilâtı hakkındaki kanunları tadilen hazırlanan ve dün Meclise verilmiş olan kanun lâyahısına göre, vilâyetler umum müdürlüğünün adı (Memurin, sicil ve muamelât umum müdürlüğü) ne kalbedilmekte ve teşkilât genişletilmektedir.

Tekirdağında bir kömür ocağı çöktü, bir amele öldü

Tekirdağ 14 (A.A.) — Dün sahildeki kömür ocaklarından birisi çökmüş ve bir amele toprak altında kalarak ölmüştür.

Toprak mahsulleri ofisi Ankara teşkilâtı ikmal edildi

Ankara 14 (Telefonla) — Toprak mahsulleri ofisinin burada bulunan umum müdürlük teşkilâtı da ikmal edilmiş ve ofis her yerde faaliyete geçmiştir.

Yugoslavlilarla yapılan afyon müzakereleri dolayısıyla İstanbulda bulunan umum müdür B. Hamza Osman Erkan müzakerelerin bitmesi dolayısıyla Ankaraya gelmiş ve umum müdürlük işleriyle Ankarada meşgul olmağa başlamıştır.

Tapu müdürleri arasında

Ankara 14 (Telefonla) — Açık bulunan Urfa tapu müdürlüğüne Siirt tapu müdürü B. Fethi Atmaca terfian, Tokat tapu müdürü B. Sezal Sezer Erzincan tapu müdürlüğüne ve Erzincan tapu müdürü B. Behram Oğuz Tokat tapu müdürlüğüne naklen tayin olunmuşlardır.

Bir garson nişanlısı ile annesini bıçakla vurdu

Carih: "Nişanlım ile annesi merhametli insanlardır, elbette beni affederler,, diyor

Evvelki gün Fatih sulh mahkemesi binasında işlenen aile faciasının bir eşi, fakat netice itibarile daha az vahimi, evvelki gece Beyoğlunda işlenmiştir.

Bu vakanın tafsilatı şudur:

Taksimde bir köfteci dükkânında garson olarak çalışan Mustafa Ok, birkaç senedenberi bayan Feriha isminde bir kadınla beraber yaşamaktadır. Henüz birbirleriyle nişanlı vaziyette bulunan bu iki gencin araları son zamanda her nedense açılmağa başlamıştır. Bu dargınlığa bihassa bayan Ferihanın annesi bayan Fatma'nın sebep olduğu ileri sürülmektedir.

Mustafa, Ferihanın anasile münasebetini çekememekte, onun tesiri altında kalacağından korkmaktadır.

Evvelki gece aralarında geçen bir münakaşa kanlı bir şekilde neticelenmiştir. Mustafa, gece saat yirmi dörde doğru, Taksimdeki dükkânda işini bitirdikten sonra, Tarlabasında Yağhane sokağında 31 numaralı evine gelmiş ve içeri girdiği zaman, kaynanasını, gene kızile beraber bulmuştur.

Mustafa, bu hal karşısında suratını asmış, bayan Feriha, bu surat asıklığının sebebini sormaktan başlayarak

kısa bir zamanda işi büyüttüştür.

Zaten küskün bir vaziyette bulunan Mustafa, bir aralık daha fazla asabiyete kapılmış ve bıçağını çektiği gibi Feriha ile anasının üzerine atılmıştır.

Mustafa, bıçağı gelişigüzel sallayınca Feriha yüz ve ellerinden, anası Fatma da kollarından yaralanmıştır. Diğer taraftan iki kadında tabiatile Mustafanın üzerine yüklenmişlerdir. Bu arbede esnasında Mustafa da yüzünün muhtelif yerlerinden yaralanmıştır.

Evde bulunan diğer kiracılar, kanlı hâdiseyi duyunca, zabıtaı haberdar etmişler, gelen polis memurları, yaralı ana, kızı derhal tedavi altına almışlar, Mustafayı yakalamışlardır.

Taksim polis merkezi tarafından hazırlanan tahkikat evrakı ve yaralıları Adliye doktorluğuna gönderilmiş, ana, kızın muayeneleri yapılarak raporları verilmiş ve bir hafta sonra tekrar muayenelerine lüzum görülmüştür.

Garson Mustafa, dün kendisile konuşan muharririmize:

— Bir işti oldu. Fakat kaynanamla nişanlım merhametli insanlardır; elbette beni affederler!... demiştir.

Sarhoşluk yüzünden kanlı bir vaka

Bir kahveci, kendisine küfreden ve gürültü çıkaran bir sarhoşu ağır yaraladı

Dün gece yarısından sonra Ramide balta ile bir cinayet işlenmiştir.

Ramide Boşnak mahallesinde oturan ve bir fabrikada çalışan Ömer isminde otuz yaşlarında bir genç gece bir hayli içip adamakallı sarhoş olduktan sonra, o civarda bulunan Hayrinin kahvesine gelmiştir.

Ömer, daha kahvenin kapısından girer girmez küfür etmeğe başlamış, Hayri de, küfür etmemesini kendisine ihtar eylemiştir. Fakat kendini bilmiyecek derecede sarhoş olan Ömer küfürlerinde devam etmiş, kahveci Hayri bu sefer kendisini dışarıya çıkarmak istemiştir. Ömer, bu şekilde de razi olmamış ve sarfettiği sözleri daha şiddetlendirmiştir.

Ömerle kahvecinin münakaşası büyüyünce, mevcut müşteriler kahveyi terk edip gitmişler, ikisi başbaşa kalmıştır.

Filistinde grev

Araplar, birçok yurddaşlarının idamı üzerine grev ilân ettiler

Kudüs 14 (A.A.) — Bazı kimselerin idam edilmesi üzerine Arablar, bir protesto grevi ilân etmişlerdir.

İngiliz makamları bunun üzerine yahudi mahallesi müstesna olmak üzere şehrin eski mahallelerinde 24 saat müddetle ateş söndürme saati tatbik etmişlerdir.

Şamda çarpışma

Yirmi talebe yaralandı, mektepler bir gün kapandı

Şam 14 (A.A.) — Muhalefet müfrit partisi dün akşam ve bu sabah teaddid tezahürler tertib etmiştir. Dün akşamki tezahürde talebeler arasında çarpışma olmuştur. Bir talebe yaralanmıştır. Bu sabahki çarpışmalarda ise, yaralı mikdam 20 kişidir. Mektepler bir gün için tatil edilmiştir.

Amerikada kar fırtınası

Amerikada kardan birçok yerlerde nakliyat durdu

New - York 14 (A.A.) — Amerikanın şarkında bir kar fırtınası hüküm sürmektedir. Bilhassa New - Yorkta karın yüksekliği 20 santimetreye yakındır. Birçok noktalarda nakliyat durmuş ve birçok kazalar kaydedilmiştir.

Hava nakliyatı tamamen durmuştur.

Türkiye - Polonya ticaret anlaşması

Ankara 14 (Telefonla) — Polonya ile akteceğimiz yeni ticaret anlaşması için burada yapılmakta olan müzakereler bitmek üzeredir. Anlaşmanın önümüzdeki hafta içinde parafe edilmesi muhtemeldir.

Daimî fotoğraf müsabakamız

1 ikincikânun 1939 seçiminde hediye kazanan eserlerin mabaadi bugün (9) uncu sahifemizedir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Fikri okuyan makine

Dünyayı altüst edecek bir icaddır

Bir İtalyan âlim yeni bir makine keşfetmiş. İnsanın kafası içindeki fikirler, bununla okunuyormuş. Şu suretle: Her düşünce, bir ihtizaz yaratıyor ve bundan hasıl olan çizgiler zaptedilebiliyormuş. Kışkırların bir çokları toplana toplana âdeti bir lûgatça meydana getirilmekteymiş. Binaenaleyh, her hangi bir adamı makinenin karşısına getirdin mi, beyninin neşrettiği mevcelleri, lûgattakilerle mukayese et; ne düşündüğünü anla.

Şimdilik âlet henüz iptidai. Lâkin, o da basitleştirilecek, portatifleştirilecek, fotoğrafın, tabancanın nasıl yelek cebinde gezdirilenleri zuhur ettirse, bunun da belki monokl tarzında tek göze ilâşırılabilir olacağı... İşte o zaman seyirle şu dünyanın halini...

Keşif, sanırım ki dünyanın en yaman icadlarındandır. Onun için bütün muharripler gayet tabii olarak bundan bahsediyorlar. Gazetemizde Hikmet Feridun arkadaşımız da tehasstislerini yazdı. Tayyareye, radyoya dair nasıl sütun sütun mütalâa beyan ediliyorsa, bunun hakkında da kütüphaneler dolacaktır.

Derler ki, «Yeni teknik cemiyetin teamüllerini altüst etmiştir.» Bu seferki, yalnız maddî değil, manevî inkılâpların da en büyüğünü yapacaktır.

Zekâ ve karakter yükselişlerinin, kurnazlık düzenbazlıklarının hepsine birden müthiş bir meydan okuyuşu! Bir tarih kitabında raslamıştım; zalimin biri demiş ki:

— Şu esir zabitan elini mangala sokunuz. İşkence tesirle arkadaşlarının yerini haber vermeyecek mi bakalım. Adamın kolu kömür kesilmiş. Gene söylememiş.

Artık mukaddes bir sır diye kimse bir şeyi söyleyemiyacak. Geçir makinenin karşısına, al bilgilerini, hatıralarını, tehasstislerini...

Duvarlarla, perdelerle, elbiselerle, düşüncelerimize nazaran pek daha az mahrem olan - bir çok şeylerimizi değil ağıardan, yarıdan bile saklamak isteriz. Nesillerdenberi o kadar alıştığımız mukaddes manevî inzivalara elveda...

Nahif bünye içindeki zekânın, ahmak bir ceberrut karşısında - velev karânlıkta göz kırmak kabilinden olsun - yegâne intikam vasıtası, için için alay etmektir. Cenab Şahabeddin «Zekânın hakkıdır!» dediği istihzaya da artık paydos!

Doğru söyleyeni dokuz köyden kovarlarmış... «Selâminaleyküm köy kadı!» diyen adam silleyi her daim yer... Acaba bütün insanlar birbirlerinin içini böyle düpedüz, açıktan açığa anıhyarak karşılıklı düşman mı kesilecekler....

Yukarıda saydığımız bütün o iyi şeylerle beraber, yeni icad, aczin kal-kanı olan - ve bazan da «durugu maslahatımız» halinde merhub sayılan - yalan, müraileği, dalkavukluğu, tababüsü da ortadan silip atıyor.

Tak monoklunu! Maşûkanın ihane-tini: «bin yaşa» diyenin «geber» temen-nisini; eteğini öpmeye eğilenin göğ-süne hançer saplayacağını; «nefis te-reyağdır!» diye yemin edenin makineyağı sürmek istediğini; «müfrik baba-bacığım!» sözleriyle yüzüne gülmenin biran evvel miras beklediğini; her şeyi, her şeyi oku...

Acı... Fakat hakikatin tâ kendisi de acı imiş... Muhiti görüşümüz değişecek, dünyanın mânası değişecek... İlk önce, muharriplik gibi mesleklerin iflâs edeceği aklı geliyor. Hayır! Makine henüz düşünemiyor; düşünenleri kaydeden iptidailiktir... Onun için, hafiyelik, casusluk, hırsızlık, polis hafiyeliği, sorgu hâkimliği, avukatlık, mümeyyizlik gibi kimi iyi, kimi fena mesleklerin hepsi iflâs edecek. Bütün adliyenin şekli değişecek...

Birbirlerine düşen siyasî fırkaların, kendilerine mahbûs zaman mâşuku devran sanan diktatörlerin vaziyetleri de bambaşkalaşacak.

Zannetmem ki şimdiye kadar dünyanın altını üstüne getirecek bundan daha mühim bir şey keşfedilmiş bu-unsun.

Bu makine, iyiyi ve kuvvetteli fena-

ŞEHİR HABERLERİ

Oturan şilekler Bütün çalışmalara rağmen henüz güzdürülemediler

Büyük fırtına esnasında Ereğli li-manında karaya oturan şileplerden Kaplan, Mete, Galata, Samsun ve Şaban vapurları hâlâ kurtarılamamıştır. Ereğlide iki tahlisiye gemisi bu şilep-leri yüzdürmeğe çalışmaktadır.

Sümer vapurunun fennî muayenesi bitmiş, kömür yüklemesine müsaade edilmiştir.

Kaptanlar ve çarkçılarla beraber 17 denizcinin feci ölümü ile neticele-nen Millet vapuru hâdisesinde Yunan bandıralı Nomikos vapurunun sık sık adı geçmiştir. Millet vapurule çarpış-tığı iddia edilen bu vapurun da lima-nımızda fennî muayenesi yapılmış ve hâdisi etrafında resmî tahkikat ta-mamlanmıştır.

Hâdisede Nomikos vapurunun alâka-sı görülmemiştir. Fennî muayene so-nunda da vapurun Pireye hareketine müsaade edilmiştir.

Gümüşsuyu - Dolmabahçe yolu

Gümüşsuyu ile Dolmabahçe arasın-da beton zemin üzerine mozaik par-keden yapılan büyük yolun orta kıs-mına aid inşaat tamamlanmış ve bu yol nakliye vasıtalarına açılmıştır. Ancak yolun kenarlarında biraz in-şaat kalmıştır. Dolmabahçe ile Taksim birbirine bağlayan bu yolun ta-mamlanması için Gümüşsuyu ile Tak-sim arasındaki kısmın inşası lazımdır. Bu kısmın inşasına da martta başla-nacaktır.

Ucuz ekmek

Buğdaya mısır unu karıştırı-larak yapılacak ekmek tedkik ediliyor

Belediye kimyahanesi ikinci nevi ek-mek nümuneleri üzerinde hazırladığı raporu pazartesi günü Belediye reis-liğine gönderecektir. Kimyahanesi, mısır ve buğday unları karıştırılarak ya-pılacak yeni ekmeğin gıda kuvvetini tedkik etmektedir. Tahlil neticesi Be-le diye reisliği ve daimî encümen ta-rafindan tedkik edilecek, kabul edi-lirse yeni çeşniye göre ekmek yapı-lacaktır.

Fakir halk için ucuz ekmek temini çarelerini araştırarak Belediye, bu çeş-nide muvaffak olursa hayat ucuzluğu-nun başında olan ekmek meselesini kısmen olsun halledeceğine kanidir.

Demir tel parçalarını çakmak taşı diye satanlar

İbrahim, Cemal ve İstefo adlarında üç kişi âdi demir tel parçalarını küçük küçük keserek, ötekine berikine çak-mak taşı diye satarlarken cürümüş-hud halinde yakalanmışlardır. Üç maznun dün Adliye'ye teslim edilmiş-ler, ikinci sorgu hâkimliği tahkikata elkoymuştur.

Kitap ve mecmua hırsızı

Ankara caddesinde Nailin dükkânı-nın kapısını kırarak içeriden kitap, mecmua ve saire çalan Ali adında bi-ri dün Adliye'ye teslim edilmiştir. İkinci sorgu hâkimliği tarafından ya-pılan isticab neticesinde Ali tevkif edilerek Tevkifhaneye gönderilmiştir.

Denizbank umum müdürü bugün şehrimize geliyor

Denizbanka ait muhtelif işler üze-rinde Ankaradaki temaslarını bitiren umum müdür B. Yusuf Ziya Öniş bu-gün şehrimize dönecektir.

Kaynar su ile ayağı yandı

Topkapıda oturan Münevver, mal-tız üzerindeki sıcak su tencerisini devirmiş, bu suretle ayağı yanmıştır. Münevver, Gureba hastanesine yatı-rılmıştır.

ya ve desisekâra hâkim kılacaktır. Gü-cüne ve hulusuna güvenenlere ne mutlu! (Vü - Nû)

Karilerimizin mektupları

512 amele çamur içinde kalmamalıdır

Anadoluhisarında inşa edilmiş hali faaliyette bulunan Halat - İp - sicim fabrikasında gece ve gündüz 512 kişi çalışmaktadır.

Hisarla mezkûr fabrikanın ara-sı takriben 500 metre kadardır. Dedelerimizden kalma mezarlık yolunu, su fabrikanın makine-leri için mütemadiyen kömür ve kum taşımakla meşgul kamyon-lar harab ettiklerinden, biçare amele bu mesafeyi diz kapakları-na kadar çamur deryası ve bata çuka katetmektedirler.

Fabrika hissedarları bu yolun yapılmasını bizzat fedakârlıkla-rile temin emelile Beykoz kayma-kamlık ve belediye reisliğine mü-racaat ettikleri halde teşebbüsle-ri akim kalmıştır. Bu teşebbüsün yeniden canlanarak bir neticeye bağlanmasını biz işçiler can ve gönülden dileriz.

Anadoluhisar Ayazma caddesi 18 numaralı evde mukim Hayri Denizci

Tamir edilecek bozuk sokaklar

Kadıköy, Sarıyer ve Fatih kazalarında hangi sokaklar tamir edilecek ?

Şehrin bozuk sokaklarının inşaa ve tamiri için bir program hazırlandığı-nı yazmıştık. Şimdiye kadar Beyoğlu, Adalar, Beykozda tamir edilecek yol-lardan bahsetmiştik. Diğer Belediye şubelerindeki sokaklarla mecralarını bugün kaydediyoruz:

Kadıköy kazası: Dürriye sokağı (bu sokağın yapılması bitmiştir.) Kadı-köy rıhtımı ile park arasındaki tram-vay yolu, Modada Fazlıpaşa sokağı, Misakimilli sokağı, (bu yolların inşaa ve tamirine başlanmıştır.) Nüzhetefendi sokağı (bu da yakında tamir edilecektir.)

Haydarpaşa rıhtımında denize akan mecralar kısmen tahdid edilecektir. Kadıköy Belediye dairesi yanındaki kumlukta açıkta bulunan mecraların üstleri kapatılacaktır. Bundan başka Recaizade, Şefikbey, Muradiye, İhlâs sokaklarının tamiri de yakında mûna-kasaya konacaktır. Bundan başka mayıs sonuna kadar Merdivenköyü, Yoğurtçuçeşme, Şifa, Tepe, Hasirciba-şı, Korkar şosesi ile Korkarınar al-tındaki su mecrası yapılacaktır.

Sarıyer kazası: Büyükdere'de Kara-orman sokağı. Büyükdere'de Canfes ve Hamam. Kireçburnunda Çeşme, Yeniköyde Salkım küpe, Yeniköyde Küçük-tepe, Emirgânda İlkmeç, Rumeli-hisarı meydanı, Sarıyerde Ortaçeşme, Sarıyerde Fıstıklı bağlar sokak ve caddelerinin inşası ile Sarıyer deresinin tathiri, Sarıyer Yenimahallesile Ka-vak köprülerinin tamiri.

Fatih kazası: Fenerde Yeşiltulum-ba ve Lonca, Samatyada Tatlıkaynak, Mütesellim, Marmara, Karagümrük-te Saraağası, Şehremininde Mevlâne-kapı, Tepebağı caddesi, Fatih'te Cam-cı Cemil, Kiremid cadde ve sokakları bu son iki sokaktan birincisi bitmiş-tir, ikincisinin inşasına devam edil-mektedir.

Apartiman kapıcısının eşya-sını çalan hırsız

Aksarayda Urfa apartimanında ki-racı Hasanın odasında 43 parça eşya çalan apartiman kapıcısı Mehmed dün Adliye'ye teslim edilmiştir. Sultanah-mede birinci sulh ceza mahkemesinde sorguya çekilen Mehmed suçunu itir-af etmiş, tevkif edilerek Tevkifhane-ye gönderilmiştir.

Lâstik ayakkabı Yedikulede bir fabrika yapılması kararlaştırıldı

Kunduracılarla yazlık keten ayak-kabı imalâthaneleri arasında öteden-beri anlaşmazlık vardır. Kunderacı-lar bu ihtilâfı kökünden halletmek için 300,000 lira sarf ile büyük bir lâstik ayakkabı fabrikası kurmağa karar vermişlerdir.

Kunduracılar bu maksadla kendi aralarında müteaddid toplantılar ya-pmışlardır. Şimdiden 100,000 lira te-min edilmiştir. Mütebaki 200,000 lira da pek yakında temin edilecektir. Ye-ni fabrika büyük bir anonim şirket halinde idare edilecek, hissedarları yalnız kunduracılar teşkil edecekler-dir. Bu teşkilâta bütün büyük serma-yeli kunduracılar girecekleri gibi, ge-rek İstanbul'da, gerek memleketteki küçük kunduracıların yeni fabrika ile yakından alâkası bulunacaktır.

Esasen Kunduracılar kooperatifi, teşkilâtını genişletmiş ve memleket dahilinde birçok satış yerlerle anlaş-ma yapmıştır. Bu itibarla yeni fabri-kanın kurulması ve işletilmesi işlerin-de mevcut teşkilâttan istifade edile-cektir.

Kunduracılar fabrikanın işletme iş-leri için lazım olan malzemeyi tedar-ik maksadile Avrupadaki müteaddid firmalarla temasa geçmişlerdir. Ma-kinelerin bir an evvel tedarikine çalış-maktadır.

Lâstik fabrikası, Yedikulede yapıla-caktır. Bu semtteki fakir allelerin ef-radı aynı zamanda yeni fabrikanın amelelerini teşkil edeceklerdir.

Korsan Hüseyin

Dört ay hapis cezasına mahkûm oldu

Sabıkalı deniz korsanlarından Hü-seyin Kara adında biri, geceleyin Ga-latada Şarap iskelesinde bağlı bulu-nan Süleymanın motorüne girmiş ve soymak üzere kamara kapısını kırmak için uğraşmağa başlamıştır. Bu sıra-da kamarasında uyumakta olan mo-tör sahibi Süleyman uyanarak dışa-riya çıkıp Hüseyini yakalamak iste-miş, fakat Hüseyin birdenbire Süley-manın üzerine atılmıştır.

Korsanla motörcü Süleyman boğuş-larken etraftaki mavnalarda bulu-nanlar duyup koşmuşlar ve zorlukla Hüseyini yakalamışlardır.

Dün asliye dördüncü ceza mahke-mesinde yapılan muhakemede Hüse-yin suçunu inkâr etmiş ve şahidle-rin ifadeleri ve tahkikat evrakile cü-rüm sabit olduğundan, dört ay hapsi-ne karar verilmiş ve Hüseyin mahke-mede tevkif edilmiştir.

Hava lodosa çevirince balık azaldı

Havanın lodosa çevirmesi balıkçı-ları memnun etmemiş, dün de balık tutulamamıştır. Balıkhaneye ancak 300 kilo uskumru gelmiştir. Fiat çok yükselmiş, uskumrunun toptan kilo-su 30 kuruşa satılmıştır. Perakende fi-atler 50 kuruşa kadar çıkmıştır.

Torik te az çıkmaktadır. Dün 2000 çift tutulmuş ve çifti 23 - 24 kuruş-tan İtalyan balık gemilerine satıl-mıştır.

Diğer cins balıklar da pek az çık-maktadır. Kefal akını tamamen dur-muştur. Dün 50 kilo kefal tutulabil-miştir. Flatler yüksektir.

Heroin kaçakçıları

Zabıta memurları, Galatada Kule-dibinde oturan sabıkâlılardan Ahme-din üzerinde beş paket heroin bulmuş-lar, müsadere etmişlerdir. Köprü al-tında Yaşar ve Adil isimlerinde iki ki-şi de heroin çekerlerken yakalanmış-lardır.

İki sarhoşun marifeti

Altındış Niyazi ve Altındış Ömer isimlerinde iki kişi, Beyoğlunda bir lokantada sarhoş olarak bağırıp ça-ğırılmaktalar iken polis tarafından ya-kalanmış ve mahkemeye verilmişler-dir.

İSTANBUL HAYATI

Dr. Galip Hakkı ihtifali

Topkapıda mütevazî, gösterişsiz bir bina. Esiginde süslü paspas, tahta mer-divenlerinde yol hahları yok. Salonu maroken koltuklarla, cilâlı yazhane-lerle süslü değil. Etrafa hasır, tahta iskemleler dizilmiş, köşeye bir masa-cık yerleştirilmiş...

Üçer, beşer salona girenlere dikkat ediyorum. Bütün çehrelerde hüznün, derin ıztırap çizgileri göze çarpıyor...

Muayyen saat gelince masa başına geçen zat ayağa kalktı:

— Arkadaşlar. Bugün Dr. Galip Hakkının aramızdan kayboluşunun yıldönümüdür.

Diye söze başladı. Titrek, hıçkırıklı ses onun hayatını anlatırken gözler yaşıyor... Karanlık, fırtınalı kış gecelerinde, minimini, harap fakir ku-lübelerini dolayarak, idare kâdili al-tında titreyen yoksul hastaların so-luk dudakları arasına ilâç damlatarak geçen bir hayat ve, otomobil garajla-rında, lüks salonlarda değil; bağı destekli, sıvaları dökülmüş kulübeler arasında tanınmış, yoksul kablere yerleşmiş bir isim. Bugün de, yıllarca evvel kurduğu ve her yıl binlerce ök-süz gönüllü sevindiren Topkapı Yoksul-lar Yardım Yurdunda toplanan şu ka-labalık, hürmetle o büyük ismi anı-yorlar.

Ona yapılan ihtifal de başka türlü: Şatafatlı nutuklarla, süslü cümlelerle hitabet gösterişinden ibaret kalmadı; yüksek hatırası, kolayca anlaşılabil-ecek bir ifade ile yad edildi.

Bundan sonra kapı önüne toplanan yalınayak, başkacak, öksüz çocukla-rın, yamalı mantolu, yırtık başörtülü, yoksul kadınların torbacıkları da dol-duruldu. Şekerinden patatesine kadar birkaç günlük yiyeceğini torbasına dolduran her fakir:

— Allah razı olsun. Burayı kuran nur içinde yatsın.

Diye hürmetle onun adını anarak sevinç içinde evlerine koşuyorlar.

İşte. Dr. Galip Hakkı ihtifali de böyle yapıldı. Cemal Refik

Maarif müdürü

Kültür müesseseleri hakkında Prostun mütalâasını Vekâlete arzetti

Bir müddetten beri Ankarada bu-lunan maarif müdürü B. Tevfik bu seferki Ankara ziyaretinde İstanbul maarif işlerine taallük eden muhte-lif işler sırasında bilhassa şehrimizde yapılacak olan kültü müesseseleri etrafında Vekâlete izahat vermiş ve talimat almıştır. Maarif idaresi, İs-tanbul şehir hududu dahilinde yapı-lacak mektep vesair kültür binaları-nın yerlerini bir plân üzerinde tesbit etmiş ve bu yerler hakkında şehirci-lik mütehassısı B. Prostun mütalea-sını sormuştur.

B. Prost bu plânın, nâzım plânın umumî vaziyetlerine göre uygun olup olmadığını tedkik etmiş ve maarif tarafından yapılacağı binaların bazılarında, bedil, sıhhi vaziyetleri bakımından bazı tadilat yapmıştır. Bundan başka B. Prostun yaptığı bir tavsiyeye göre, mekteplerde be-den terbiyesi için tesis edilecek mo-derm vesaiti zengin salonlardan baş-ka mektep binalarına yakın yerlerde birer spor klübü de bulunmalıdır. Bu klüblere liseleri ikmal eden tale-be kabul edilecektir. Maarif müdürü, gerek kültür müesseseleri etrafın-da Prostun mütaleasını, gerek be-den terbiyesi etrafındaki tavsiyeleri-ni Vekâlete arz etmiştir.

Eminönündeki yolların tanzimi

Eminönü meydanından Balıkpaza-rına giden yol inşa edilmiş ve caminin önünden Mısır çarşısı kapısına giden kısmın da yüksekliği muhafaza edi-lerek buradaki yol da tesviye ve inşa edilmeğe başlanmıştır. Bu yol bir haf-taya kadar ikmal edilecek, bundan sonra Yenicami kemeraltı nakliye vasıtaları için kapanacak ve keme-rin altından yalnız yayalar geçecek-tir.

Köprüden gelen otomobil, kamyon, araba Yenicami önünden ve Mısır çarşısı yanından geçerek İş bankası-nın önüne çıkacaklardır.

Trabzonda liman inşasına martta başlanıyor

Liman inşaatı için şimdilik 870 lira tahsisat ayrıldı

Trabzon limanında Moloz iskelesi

Trabzon (Akşam) — Gerek iktisad, gerek kültür bakımından doğunun kapısı vazifesini gören Trabzonun iktisadi sahada tam ve modern bir şekilde inkişafını düşünen hükümetimiz bu şehir için suni bir liman yapılmasını zaruri bir ihtiyaç sayarak Denizbank idaresi vasıtasıyla inşaya karar vermiştir.

Umum tahsisatı altı yüz bin sterlin kadar bir para tutan Trabzon limanı için şimdilik «870» bin Türk lirası yatırılmıştır, önümüzdeki mart ayı başında inşaat başlanmak üzere lazım olan malzeme hazırlanmaktadır.

Liman inşaatı için Trabzona gelen Denizbank inşaat şefi mühendis B. Neşet Kasıngiller ile İngiliz mühendisi Manseller limanı tedkik etmişler ve yaptıkları etüt sonunda liman için evvelce hazırlanan proje üzerinde

bir takım tadilata lüzum hissederek yeni projeyi hazırlamışlardır.

Hazırlanan projeye göre ayrılan 870 bin lira ile evvelâ limanın Değirmendere, Merkez ve Moloz iskelelerinde üç büyük sundurma yapılacaktır. Ayrıca buralarda elektrikli vinçlere ihtiyaç görüldüğünden, Avrupadan getirilmek üzere şimdiden siparişleri yapılmıştır.

Denizbank idaresi limanın inşasından maada şehirde ayrıca iki büyük otel yaptırmaya karar vermiştir.

Her türlü modern konforu içinde tophacak olan bu otellerden biri Soğuksu sayfiyesinde, diğeri ise şehrin içinde inşa edilmek suretile tarihin en eski ve Karadeniz kıyılarındaki en güzel şehirlerinden biri olan Trabzon gerek güzelliği, gerek iktisadi kalkınması itibarıyla misli görülmemiş bir faaliyet kaynağı olacaktır.

On senede

İstanbulda ne kadar yangın vuku buldu

Belediyece tanzim edilen bir istatistiğe göre 928 senesinden 938 senesi teşrinisani ayının nihayetine kadar yani on sene içinde İstanbulda 5518 yangın zuhur etmiştir. Bu mikdardan teferruatı şudur: 928 senesinde 428, 929 da 509, 930 da 514, 931 de 527, 932 de 550, 933 de 465, 934 de 475, 935 de 561, 936 da 459, 937 de 557 ve 938 in on bir ayında da 472 dir. Bundan başka bu müddet zarfında 1297 baca tutuşmuştur.

Kırdığı camlarla damarları kesildi

Cibalide Küçükmustafapaşada oturan Trabzonlu Mustafa isminde biri, sarhoş olarak bir kahveye gelmiş ve camları kırarken bilek damarları kesilmiştir. Mustafa, Cerrahpaşa hastanesine yatırılmıştır.

Yaman bir hırsız yakalandı

Emniyet müdürlüğü ikinci şube memurları Şişli, Nişantaşı, Harbiye ve civarında bazı evleri soyan Nafi isminde bir gece hırsızını yakalamışlardır.

Nafi, zabıtaya, soyduğu evleri birer birer göstermiş ve çaldığı eşyayı nelerlere sattığını da söylemiştir. Nafi hakkındaki tahkikat devam etmektedir.

Otomobil yük arabasına çarptı

Şoför Eminin idaresindeki otomobil, Şehzadebaşında Hasannın yük arabasına çarpmış, arabada bulunan Sadık isminde biri, bu müsademe esnasında yere düşerek yaralanmıştır.

Şoför yakalanarak hakkında tahkikata girişilmiştir.

Amerika işsizleri

Amerika meclisi işsizlere 725 milyon dolar tahsis etti

Vaşington 14 (A.A.) — Mümessiler meclisi 16 reye karşı 399 rey ile işsizler için 725 milyon dolarlık tahsisat kabul etmiştir. Bu mebalîğ Roosevelt'in istediği miktardan 150 milyon daha azdır. Nihai karardan evvel muhafazakâr demokratların müttefiki olan cumhuriyetçiler 137 reye karşı 226 rey ile bu tenzilâtı kabul ettirmeğe muvaffak olmuşlardır.

Memelde hükümet başına bir nazi getirildi

Memel 14 (A.A.) — Vali Gailus, Neumann'ın sağ kolu mesabesinde olan Willi Bertuleit'i resmen yeni direktuarı teşkile memur etmiştir.

Maverayı Erdün Başvekili Londrada

Londra 14 (A.A.) — Maverayı Erdün Başvekili Tevfik paşa Ebülhüda, buraya gelmiş ve Macdonald tarafından karşılanmıştır.

Leh - Sovyet ticaret müahedesi müzakeratı

Varşova 14 (A.A.) — Matbuat, Polonya ile Sovyetler birliği arasında ticari müzakerelerin bu ayın 19 unda Moskovada başlayacağını bildirmektedir.

Hukuk fakültesi talebesinin muhteşif sınıfları arasındaki tanışmayı temin etmek üzere dün akşam Garden Barda bir çay ziyafeti tertib edilmiştir. Hukukçu gençlerin bu çayı saat 16 da başlamış ve saat 21 e kadar samimi bir hava içinde devam etmiştir. Yukarıdaki resimde talebelerden bir kısmı görülmektedir.

Genç... Güzel... ve Sevimli bir Çift Yıldız...
MEG LEMONNIER ve JEAN PIERRE AUMONT

TALİ YILDIZI

Hakiki Gençlik Filmini yarattılar. Bu çarşamba akşamı

SÜMER Sinemasında

ANNABELLA
WILLIAM POWELL

Senenin en ince ve
en zevkli Filminde

BARONES ve UŞAĞI

Pek yakında MELEK sinemasında

AŞKTAN DAHA KUVVETLİ

Tepebaşı Dramı kısmı
Gündüz saat 15,30 da
Gece saat 20,30 da
HAYDUTLAR 5 perde
İstiklâl caddesi komedi kısmı.
Gündüz saat 15,30 da
Gece saat 20,30 da
OĞLUMUZ

Taksimde (Bu gece)
HİSSE SAYIA,
Vodvil 3 perde
Pek yakında:
İNSAN MABUT

TURAN TIYATROSU
Bu akşam, caz kralı Gregor, Fransız yıldızı Elviyemay, zenci şantözü Broz Tomas, sevenik şantözü Makvim 15 sevenikmen Sanatkâr Naşid, Cemal Bugün gündüz:
Babalari Kim 3 P.
Gece: Dehri Efendi 3 P.

Bu akşam saat (9) da
Büyük aperet
Üç yıldız
Pek yakında senenin en neşeli opereti.
MODERN KIZLAR
Yazan: Mahmud Yesari

YENİ NEŞRİYAT:

Servetifünun - Uyanış

Servetifünun - Uyanışın 527 nci sayısı İstanbul müzesini yaratan, yaşatan Halil Ethem için Ahmed İhsan Tokgöz ve sayın Üniversite rektörü Cemil Bilselim makaleleri, müzeye aid muhtelif resimler, Ebedî Şefle Reisicumhur İsmet İnönü'nün istiklâl harbi zamanında almış bir fotoğrafı, resimli Avrupa aktüalitesi, şiirler, makale ve hikâyelerle intişar etti. Bundan başka bu sayıda Ahmed İhsan Tokgözün tayyare kaçakçılığı hadisesi münasebetle yazdığı (Sahte imza, sahte mektup 1938 - Sahte ferman, sahte berat 1906) başlıklı çok enteresan bir yazısını bulacaksınız.

Kızılay İstanbul mümessilliklerinden: Dahiliye Vekili Dr. Refik Saydam'ın himayesi, İstanbul valisi ve belediye reisi Dr. Lütfi Kırdar'ın riyaseti altında münataz zevattan teşekkül eden komite tarafından tertib edilip nezih ve mükemmel olmasına fevkalâde ihtimam edilen Kızılay cemiyeti Beyoğlu şubasının kışık balosunun 28/1939 cumartesi günü akşamı Tokatliyan salonlarında verilmesi kararlaştırılmıştır.

EVLENME

Emekli general Mehmed Sermed'in küçük kızları Emine Sermed ile Ticaret mektebi mezunlarından ve genç tüccarlarımızdan Ali Cemalinin evlenme merasimi dün akşam Serkldoryan salonlarında her iki allenin akraba ve dostlarının huzuriyle yapılmıştır. Her iki tarafa saadetler dileriz.

İngilterenin Japonyaya notası

Londra 14 (A.A.) — İngiltere hükümeti Japonyaya bir nota göndererek Çindeki ecnebi menfaatleri hakkındaki tasavvurlarını bildirmesini talep etmiştir.

Danimarka prensi Valdemar öldü

Londra 14 (A.A.) — Kral onuncu Christianın dayısı ve İngiltere Kralı George'un büyük dayısı Danimarka prensi Valdemar, bu sabah vefat etmiştir.

Bestekâr Strauss'un yeğeni öldü

Berlin 14 (A.A.) — Meşhur vals bestekârı Strauss'un yeğeni Jobann Strauss, bugün vefat etmiştir.

BUGÜN
SAAT 11 den İTİBAREN

Millî ve Alemdar'da

Devamlı matinelere
İki söz götürmez şaheser:

I - MANUELLA

DOROTHY LAMOUR

II - LOREL - HARDİ İŞ ARIYOR

KADIKÖY
HALE'de

JEAN GABIN'in

Harp Esirleri

Yalnız gündüz matinelere ilâveten
ŞAHANE ÇILGINLIKLAR

Şehzadebaşı

FERAH Sienema'da

Son günlerinden istifade ediniz.
PAMUK PRENSES ve ROBENSON
(Suvare tam 8,45 te)
Sabahları 10,30 dan itibaren devamlı seanslar

Beşiktaş Suad Park Sinemasında

Aşkın göz yaşları

Büyük muvaffakiyetle devam ediyor.
Seanslar: 1,30 - 4 - 6,45 - 9 da
Telefon: 43143

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750	1450
3 AYLIK	400	800
1 AYLIK	150	—

Posta ittihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lazımdır.

Zilkade 24 — Kasım 69
S. İmsak Güneş Öğle İkinci Akşam Yatsı
E. 12,35 2,20 7,19 9,46 12,00 1,37
Va. 5,38 7,24 12,23 14,50 17,04 18,40

Idarehane: Babıâli civarı Acımusluk sokak No. 13

Garajda hırsızlık

Yorgi isminde biri, gece Taksim garajına girerek öteberi aşırken yakalanmıştır.

Roma görüşmelerinden Avrupa ne kazandı?

Romada dört gündürlük İngiliz ve İtalyan Başvekilleri ve Hariciye Nazırları arasında devam eden müzakereler nihayete ermiştir. İngiliz devlet adamları İtalyadan ayrılmışlardır. Mister Chamberlain ile lord Halifax Romaya muayyen bir program getirmemişlerdir. Münih konferansında B. Mussolininin yaptığı davete icabet etmişlerdir.

Maahaza Münih konferansında bakılmayan veyahud sonradan çıkan bir çok meselelerin Romada bakılması ve tesviyeleri için zemin hazırlanması tabii olduğundan, bütün dünya İtalya paytahtındaki görüşmeleri yakın bir alaka ile takip etmiştir.

Görüşmelere her memleket kendi düşüncesine göre bir şekil ve mahiyet vermektedir. Fransızlara göre netice menfi ve iflâstır. İtalyanlara ve Almanlara göre netice müsbet ve bariz bir muvaffakiyettir. İngilizler de Roma görüşmelerinin neticesini gerek İngiliz politikası, gerek Avrupa sulhü için bir kazanç saymaktadırlar.

Her halde İngilizlerin telâkki ve düşünceleri doğrudur. Almanyanın İngiltere ile, Fransanın da İtalya ile arası iyi olmadığından, Avrupa meselelerinin tesviyesi için zemin hazırlamak üzere fikir teatisinde bulunmağa vaziyet ve münasebetleri en müsaid devletler İtalya ile İngiltere olduğundan, bunların devlet adamları arasında başbaşa yapılan görüşmeler her halde faydalı olmuştur. Bunun böyle olduğu ahvalin bundan sonraki inkişafında görülecektir.

Roma görüşmelerinden İtalya ile Fransanın arasındaki davanın esasan ve tamamile halledileceği zaten beklenmiyordu. Şu kadar var ki, ne İtalya neler istediğini, ne de Fransa neler verebileceğini şimdiye kadar açık ve katî olarak beyan etmemişlerdir. Mister Chamberlain hiç olmazsa şimdi bunları öğrenmiş oluyor. Bir İngiliz - İtalyan anlaşması gibi bir İtalyan - Fransız muahedesi de aklına imkân olup olmadığına ve Akdenizde bir harbin önüne geçmek kabil bulunup bulunmadığına hüküm verecek bir vaziyettir. Bu da mübhem ve karanlık vaziyete nisbetle Avrupanın âtisi noktasından iyi bir şeydir.

AKŞAM

Istanbul barosu dün bütçesini müzakere etti

Duhuliye ücretinin ve aidatın indirilmesi teklifi kabul edilmedi

Istanbul barosu heyeti umumiyesi dün öğleden sonra Ağırceza mahkemesi salonunda baro ikinci reisi B. Mekki Hikmetin rişaseti altında toplanarak senelik bütçe müzakeresini yapmışlardır. Müzakereye başlanınca azadan B. Suad söz alarak, baroya kaydolunmak için verilen 25 lira duhuliye parasının fazla olduğunu, zira baroya giren avukatların ekserisini teşkil eden hâkimlerin memuriyetleri esnasında para arttıramayan, işi çok, parası az kimseler olduklarını ve bu yüzden baroya kaydolunurken 25 lira vermekte müşkilât çektiklerini söylemiş ve duhuliye parasının indirilmesini istemiştir. B. Suad bu hususta bir de takrir vermiştir.

Azadan diğer biri de avukatların baroya aidat olarak senede verdikleri 24 liranın fazla olduğunu ileri sürmüş ve bunun 12 liraya indirilmesini istemiştir.

Duhuliye bedelinin indirilmesini isteyen B. Suada karşı azadan biri itiraz etmiş ve baroya girecek hâkimlerin, kaydolunmadan evvel biraz paraları bulunması daha muvafık olacağını, çünkü hiç parası olmayan bir avukatın binlerce lirahık bir davayı zaruret karşısında pek ucuz bir ücret mukabilinde kabul etmek mecburiyetinde kalacağını ve bunun da meslek itibarını kıracağını iddia etmiştir.

Reis B. Mekki Hikmet aidatın indirilmesi hakkındaki teklife karşı:

— Evvelce bu para 12 liraya indirilmişti. Fakat neticede tahsilâtın az olması yüzünden varidat masrafları karşılayamadı. Esasen aidatın 24 lira olması yeni avukatlar kanununun icablarındandır.

Dedi. Tekliflerin ikisi de kabul edilmiyerek duhuliye ve aidat miktarları eski şekliyle ipka edildi.

Bu sırada müzakerenin kâfi olduğuna dair dört imzalı bir takrir okundu. Reis takriri heyeti umumiye okuduktan sonra:

— Takrirden evvel söz isteyen arkadaşlar vardır. Müsaade ederseniz sözlerini söylesinler.

Dedi. Azadan bir kısmı teklifi kabul, bir kısmı da reddettiler. Bunun üzerine azadan B. Aynizade Hasan Tahsin:

— Reisin bu hareketi müzakere nizamına uygun değildir. Evvelâ bu takrir reye konulmalı ve kabul edilirse müzakereye nihayet verilmelidir.

Dedi. Takrir reye konarak ekseriyetle kabul edildi.

Bu kabul üzerine, evvelce söz almış olan azadan biri ayağa kalktı:

— Müzakerenin kifayetine dair takrir kabul edildikten sonra benim söz söylemem usule muvafık değildir. Fakat sözlerimi gayri resmî olarak söyleyeceğim. Biz, bir çok defalar mahkemelerde hâkimlerin sözlerimizi yardıda bırakmalarından şikâyet ederiz. Fakat şimdi ben onları haklı buluyorum. Çünkü biz, aramızdaki toplantıda birbirimize bile söz söyletmiyoruz.

Dedi ve sözleri alkışlandı. Neticede Baronun 939 senesi bütçesi teklif edildiği şekilde 18982 lira varidat ve 18982 lira masraf olarak kabul ve idare heyeti ibra edilmiştir.

Bundan sonra müzakereye de nihayet verilmiştir.

İzmirde bir idam cezası 24 sene hapse çevrildi

İzmir (Akşam) — İzmir civarında Narlıdere köyünde kasab Mustafa adında birine pusu kurmak suretile taammüden öldüren Bektaş Hasan oğlu İbrahimin şehrimiz ağırceza mahkemesinde nakz üzerine yapılan muhakemesine idama bedel 24 sene ağır hapse mahkûmiyetine karar verilmiştir.

İbrahim hakkında evvelce idam kararı verilmiş, bu karar temyiz mahkemesi heyeti umumiyesince tasdik edilmiş, fakat Büyük Millet Meclisi heyeti umumiyesinden geri gönderilmişti. Tekrar yapılan muhakemesinde maktul Mustafanın, alacak yüzünden İbrahimin mallarına haciz koydurmuş olması İbrahimin cezasını hafifletici takdiri sebep addedilmiş, ölüm cezası 24 sene hapse tahvil olunmuştur.

Ankaragücü temsil şubesinin muvaffakiyetleri

Bir ay evvel merasimle açılan Ankaragücünün temsil şubesi üç haftadanberi temsillerine devam etmektedir. Gençler «Mukaddes ateş» ve «Bir facia» isimli piyeslerin temsilinde bilhassa muvaffakiyet göstermişler, seyirciler tarafından alkışlanmışlardır. Klübün hâmisî general Eyüple, muhtelif şubeleri tam bir disiplin içinde çalıştıran albay B. Fikret ve binbaşı B. Saidin direktifleriyle çalışan gençler her sahada muvaffakiyete doğru gitmektedirler.

Ankaragücü temsil şubesi önümüzdeki haftalarda «Hülle, Mavi yıldırım ve Sporcu kardeşler» piyeslerini temsil edecektir.

Amerikada esrarengiz iki ölüm vakası büyük heyecan uyandırdı

Yeni Meksiko şehrinin ceza evinde mahpus yatan Vilbur Kassadi isminde bir adam geçen gün anlaşılmayan sebepler altında öldü. Bu

adama hapisanede zehir mi verildi, yoksa mahpus gizli bir hastalığa kurban mı gitti? Herhalde ölümle müthiş bir faciyanın son ipucu da ebedî surette elden kaçmış oldu.

Albuquerque şehrinde oturan Sokorrolu bir doktor bundan bir iki ay evvel zabıtaya müracaatla biraz evvel kendisini deli bir adamın ziyaret ettiğini haber vermişti. Bu delinin mütemadiyen Rose Garcia isminde bir kadından bahsettiğini ve bu kadının başından müthiş bir hâdisе geçtiğini söylediğini de zabıtaya bildirmişti. Deli adam doktordan çok kuvvetli bir zehir istemiş, tabii doktor bu zehiri vermemiş, bunun üzerine o garip tavırlı adam doktorun evini terkedip gitmişti. Bahsettiği kız Rose Garcia Yeni Meksikonun en güzel kıızıydı. 19 yaşında olan bu kız herkes «Çöl gülü» namı altında tanındı.

Doktor tarafından zabıtaya verilen malûmatla deli diye tavsif edilen adamın celik mavisi renginde gözlerle malik bulunduğu kaydı da vardı. Zabıta Sokorro zabıtasına müracaat etti. Oradan gelen haberde güzel Rose Garcia'nın birkaç haftadanberi orada olmadığı bildirildi. Kız oradan ayrılmadan evvel babasına Polvadera şehrine gideceğini ve orada bir iş bulunduğunu söylemişti. Zabıta bunun üze-

Ölenlerden biri Çöl gülü adındaki genç bir kız, diğeri bunun katili olmak töhmetile 15 seneye mahkûm edilen biridir. Mahkûm hapisanede iken anlaşılmayan bir şekilde ölmüştür

rine Polvadera'ya müracaat etti. Oradan gelen haberde Rose'in birkaç gün kaldıktan sonra ortadan kaybolduğu bildirildi.

Güzel kız Polvadera'da genç bir adamla beraber görülmüştü. Bu genç aranılarak bulundu. İfadesi alındığı zaman kızın Sokorro'da bir adam tanıdığını ve o adamın kendisiyle evlenmek istediğini söylediğini anlattı. Fakat Rose'un o adamdan ve Sokorro'dan çok korktuğunu da ilâve ettiğini zabıtaya haber verdi.

Rose Garcia o genç adama saklanmak üzere bir paket vermişti. Bu paket aşk mektupları idi. Mektupların altında «Vebbi» imzası vardı. Rose kendisiyle evlenmek isteyen adamın celik mavisi renginde gözlerle malik bulunduğunu da söylemişti.

Bu suretle bütün tahkikat hep o deli adamın şahsında birleşiyordu. Mavi gözlü adam Sokorro'da yaşıyordu. İsmi Vilbur olduğu halde herkes ona Vebbi diyordu. Çünkü Vebbi Vilburun kısaltılmış şekliydi.

Zabıta, tahkikatı bu safhaya getirdikten sonra bundan bir netice çıkarmakta güçlük çekmedi. Sokorro'da buharla işliyen bir çamaşırhaneinin sahibi olan Vilbur Hassati'nin istiva-bına karar verdi. Polisler evine gittiler, fakat onu isticvap edilemeyecek

kadar baygın bir halde buldular. Vilbur aldığı uyuşturucu maddelerle âdetâ zehirlenmiş gibiydi. Gündenberi öyle kendinden geçmiş

bir halde yatıyordu. Zabıta kendisini uyandırmaya çalıştıysa da muvaffak olamadı. Nihayet öyle baygın bir halde hastaneye kaldırılması lâzım geldi.

Hastanede doktorlar Vilbur'u tedavi altına aldılar. Vücudüne yayılan zehirleri giderecek şırıngalar yaptılar. Nihayet Vilbur ayıldı ve işlediği cinayeti itiraf etmek istemedi ve dedi ki: «Ben evli bir adamım ve beş çocuğum var. Buna rağmen Rose Garcia'yı bir deli gibi seviyorum. Onunla evlenmek için herşeyi yapmağa, karımdan ayrılmaya razı idim. Fakat kız evlenme teklifimi reddetti.»

Vilbur güzel kız herhalde Tennessee çölünden geçerken öldürmüştü. Fakat o bu cinayeti inkâr etti. Cinayet mahallinde yapılan tahkikata ve tedkikata rağmen Vilbur'un kızı öldürdüğü katî surette sabit olmadı. Onun için Vilbur mahkeme tarafından 15 sene hapse mahkûm edildi. Vilbur hapisanede henüz birkaç aydanberi yatmakta iken birdenbire yalbaşından evvel öldü. O da sevdiği Rose gibi esrarengiz ahval ve şerait içinde ebediyen gözlerini yumdu. Ne Rose'un, ne de Vilburun ölümlerinin sebepleri bundan sonra artık aydınlatılmıyacaktır. Bu iki hâdisе Amerikada heyecan uyandırmıştır.

İktisadî meseleler

Sanayi federasyonu projesi

Pamuklu dokuma fabrikatörleri, yulbaş münasebetile, Malatya pamuklu dokuma fabrikasından bir tebrik kartı almışlardır. Kartın arkasında fabrikanın hangi çeşit mal yapacağını okuyan fabrikatörler yeni bir endişeye düşmüşlerdir. Çünkü fabrikatörler de, ötedenberi bu çeşit mal yapıyorlardı. Şimdi ne yapmak lâzım?... Malatya fabrikası bu çeşitleri imâl edecek, buradaki fabrikalar da aynı çeşitleri çıkaracaklar, o zaman ortada bir çeşit bolluğu, İktisad Vekâletinin hiç istemediği sür dö prodüksiyon hâdisesi zuhur edecek...

Biz, bu hadise münasebetile, buradaki dokuma fabrikalarının yaptığı Malatya fabrikası yapmamalıdır diye ileriye bir fikir süreceğ değiliz. yalnız bu hadise bize fabrikalarımız arasında bir anlaşma mevcut olmadığını ifade ediyor. Madem ki çeşitler üzerinde fazla istihsale meydan vermek istemiyoruz, bunu temin için, fabrikatörlerin birbirlerinin yaptığı işlerden haberdar olması lâzımdır. Bunun için sanayi plânlarında Devlet fabrikalarının ve hususî fabrikaların hangi çeşit üzerinde mal yapacakları tanzim edilmelidir.

O zaman herkes ne yapacağını ve nasıl hareket edeceğini tayin edebilir. Bütün bunları tayin etmek için de, fabrikatörlerin arasına aralarında toplantı yapmaları ve birbirlerinin ne yaptıklarından ve ne yapacaklarından haberdar olmaları lâzımdır. Eğer memleketimizde sanayi erbabını ve bütün fabrikatörleri bir araya toplamak için bir teşekkül mevcut olsaydı, fabrikatörlerin birbirleriyle anlaşmaları ve toplanmaları kabil olurdu. Pek tabii olarak bu toplantıda verilecek umumî kararlar, millî sanayimizin ilerleyişine, istihsal sahasında nasıl bir tarz takip etmesi lâzım geldiğine hizmet ederdi. Halbuki memleketimizde fabrikatörleri bir araya toplayan bir teşekkül yoktur. İktisad Vekâletinin henüz projesini yaptığı sanayi federasyonu bu hizmeti ifa edecektir.

Hüseyin Anı

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

Zekâî Dede

Zekâî Dede de, «Dede efendi» diye maruf Hamamzade İsmail Dedenin talebesidir. Şöhreti onunkine yakındır. Eserlerini sık sık radyoda dinlemekteyiz. 1824 ile 1897 senelerinde yaşayan Zekâî Dede, Eyüpte doğmuştur. İmam Hafız Süleyman Hikmeti efendinin oğludur. Kendi de

hafız olmuş, hüsnühat öğrenmiş, zamanının musiki üstadlarından Eyüplü Mehmed beyden musiki dersi almıştır. Bir sene de Dede efendinin talebelliğini etmiştir.

Mısırlı Mustafa Fazıl paşaya intisab ederek onunla birlikte bir kaç sene Mısırdaki Darüşşafakada musiki muallimliği yapmıştır. Eyüpte ölecek Kâğırlı dergâhı yakınına gömülmüştür.

Rauf Yekta, bu zatın talebesiydi. Zekâî Dede'ye dair bir risale yazmıştır. Tanınmış musikişinaslardan Eyüplü Hafız Ahmed efendi Zekâî Dedenin oğludur.

JÜPİTER yahut ZEUS

Jüpiter yıldızında görülen kırmızı lekeler etrafında dün bir yazı neşretmiştik. Bu münasebetile İlah Jüpiter'den bahsetmeliyiz:

Yunan mitolojisinde en büyük ve en kudretli İlah Yunanlılar Zeus, Romalılar Jüpiter ismini verirlerdi. Jüpiter insanların ve ilâhların babası, kralların hâmisî, nizam ve kanunun koruyucusu, suçluların ve sözlerinde durmayanların intikamcısı idi. Elinden saçılan nurla yıldızlara yol gösterir, mevsimleri değiştirir, tabii hâdiseleri idare ederdi.

Efsaneye göre Jüpiter babasına ve zebani sürülerine karşı açık mücadelede galip gelmek suretile dünyanın

idaresini eline aldı, devlerin ve ilâhların suikastlarına mukavemet ederek göklerin, denizlerin ve Cehennemin hükümdarı oldu. Bütün ilâhlar emri altına girdi. İlahlar Olympus dağı üzerindeki sarayına gelerek ondan fikir alır, istişarede bulunurlar, insanların işlerini beraberce orada hallederlerdi. Jüpiter, yahut Zeus'un karısı Juno göklerin kraliçesi idi.

Hâkim ve hükümdar Jüpiter elinde bir kılıçla bir taht üzerine oturmuş olarak tasvir olunur. Tabiat kanunlarının kumandanı olarak ta elinde bir kalkanla bir yıldırım arabasına binmiş görünür. Fidyas tarafından yapılan Zeus heykeli Yunan sanatının en büyük şaheseri olarak gösterilir.

Stadyom

Istanbul'da bir stadyom yapılması işi uzağıp gider. Yeni Vali yakında bu stadyomu yaptıracağını vadedti.

İstadyomu, İstadyom diye yazıyoruz. Kelimenin aslı Stade = Stad'dır. Latince Stadium, Yunancası Stadion'dur.

İlk stadyom Yunanistanda yapılmıştır. Eski Yunanistanda atletlerin sürat koşu müsabakaları stad'da yapıldı. Dar bir pistti. Pistin sonu değirmen yapıldı. Uzunluğu 184 metre 98

idi. Stadlar ovada yapıldı.

Milâddan önce 4 üncü asırdaki stadlar birer âbidedir.

Daha sonraları stadların pisti boyunca merdiven şeklinde oturacak yerler yapıldı.

Bugünkü modern stadlar eski stadlardan, ancak genişliği ve uzunluğu itibarıyla farklıdır.

Koşular için tahsis edilen sahayı Olimpiyadçılar 184 metre 98 den 192 metre 27 ye çıkardılar.

Leblebiciler arasında

Leblebiciler kıyafetlerini asrın gidişine uyduracaklar

En az kırtasiye tahsisatı leblebiciler cemiyetindedir

İstanbulda ne kadar leblebici var? Harice gönderilen leblebiler-
Leblebicilikte staj devresi - Ne kazanıyorlar?

Sağda leblebi kavrulurken, solda leblebici muharririmize leblebicilik hakkında izahat veriyor

Dünyanın en küçük teşekkülü muhakkak ki, Leblebiciler cemiyetidir. 203 azası, 280 lira varidatı vardır. Çıraklar senede 100 kuruş aidat, 75 kuruş harç, ustalar da 250 kuruş aidat, 75 kuruş harç verirler.

Bu 203 azanın yarısı şehirde ve işinin başındadır. Diğer yarısı köylerde. Onlar İstanbul'a gelirler, İstanbuldakiler köylerine giderler. Böylece her sene nöbet tutmak sayesinde memleket hasreti çekmezler. Zaten bu hasrete dayanamayan insanların başında her halde leblebiciler gelir.

Bu küçük teşekkül, pek cüzi gelirinden esnafa yardım da yapar. 280 liralık varidatın 10 lira 40 kuruşu esnafa yardıma, 36 lirası Esnaf hastanesine ayrılmıştır. Mütébaki paranın da 10 lirası kırtasiye, 5 lirası muhabere, 5 lirası müteferrik masraf, 180 lirası memur, 360 lirası milli bayramlar için yapılacak masraflara tahsis edilmiştir. Leblebiciler cemiyetinin kasasında 28 lira da ihtiyat akçesi bulunur.

İstanbulda 400 leblebici var

203 azadan yarısı köylerde bulunduğu göre, İstanbulda daimi surette 100 kadar leblebici olduğu anlaşıyor. Filhakika cemiyet kayıtlarına göre vaziyet böyle ise de kaçak olarak, cüzdansız çalışan 120 kadar leblebici esnafı vardır. Bunların hemen hepsi, sokaklarda arasına rasladığımız, heybelerle leblebi satan seyyar esnaftır. Ustaları tarafından sıkıştırılmalarına rağmen, bunlar henüz cemiyetlerinden uzak kalmakta ısrar ediyorlar. Bu kaçak esnafa İstanbuldaki leblebici adedi 400 kadardır. Bunların yarısı seyyar esnaf, diğer yarısı da dükkânlarda çalışanlardır.

İstanbulda topu topu 45 leblebici dükkânı vardır. Bunların ekserisi Beyazıt ve Tophanededir. Diğerleri de Cıbalı, Balat, Vefa, Eyüp, Şehremini, Aksaray ve Karagümrük gibi şehrin muhtelif semtlerine birer ikişer dükkân olark dağılmışlardır.

Leblebicilerin yüzde dösan dokuzu

Çankırılıdır. Böylece hep hemşeri olan leblebiciler birbirlerini çok sever ve sayar; düşkünlere yardımından katıyen çekinmezler.

Leblebiciler neler anlatıyor?

Son iki sne zarfında esnaf işlerinde birçok yenilikler meydana getirerek esnaf arasında «Baba» ünvanını kazanan Esnaf müdürü B. Kâzım Yorulmazdan eski bir leblebici adresi istedim ve onun delâleti, Cemiyetin tavsiyesile Vefada leblebici Ali Avdan ustanın dükkânına gittim.

Ali usta dükkânda yoktu. Ocak başında memleketinin havalarından birini mırıldanarak leblebi kavuran genç çırağa, beni duyabilmesi için, seslendim:

— Ali usta ne zaman gelir?

— Yakındır. Nerede var, nerede yok, gelir.

Dükkânın bir köşesinde leblebi şekerlerini istif eden kalfanın yanına sokuldum. Konuşmağa başladık: (Devamı 11 ncı sahifede)

Amerikada casusluk

Hollivudda bir artist tevkif edildi

Genç ve güzel artist son sistem Amerikan tayyarelerindeki esrarı öğrenmeğe çalışmış

Nevyorktan yazılıyor: Genç sinema artistlerinden biri Amerika aleyhine casusluk yapmak töhmetile tevkif edilmiştir. Bu haber Hollivutta ve bütün Amerikada derin bir alâka uyandırmıştır.

Casusluk töhmetile tevkif edilen artist, güzelliği ve şuhluğu ile nazarı dikati celbeden Cin Roymer'dir. Amerika zabıtasının tahkikatına göre, Cin Roymer Birleşik Amerikanın bilhassa Kaliforniya sahillerindeki kuvvetleri ve müdafa tertibatı hakkında istediği malûmatı tophiyabilmek için güzelliğinden ve cazibesinden istifade etmiştir.

Cin Roymer'in ecnebi bir casus şebekesi tarafından öğrenmeğe memur edildiği şeyler, son sistem Amerikan tayyarelerindeki esrarı idi.

Artist, bu malûmatı tophiyabilmek için Amerika tayyare fabrikatörlerinden birinin oğluna metres olmuştur. Artiste cıldrasıya âşık olan fabrikatörün oğlu, metresinin tayyarecilğe gösterdiği alâka ve merakı gayesini bilmiyerek, babasının fabrikasında Amerika hükûmetinin emrile inşa edilmekte olan son sistem bombardıman tayyarelerinin esrarını, en ince teferruatına kadar ona göstermiştir.

Cin Roymer, âşığının bu halinden çok istifade etmiş, Amerika harp tayyarelerindeki bütün esrarı öğrenmiş ve hesabına çalıştığı ecnebi devlete satmıştır. Casus kadın, dostundan öğrendiği askeri esrarı, ecnebi casus şebekesine teslim etmeğe vakit bulamadığını iddia etmiş ise de, Amerika zabıtası güzel casusun bu sözlerine inanamamakta ve mesuliyetini hafifletmeğe matuf uydurma bir söz olarak telâkki etmektedir.

Güzel casusun tevkifi, çok dramatik bir şekilde olmuştur. Casusları takibe memur olan G. M. N. teşkilâtına mensup polisler, sabaha kadar Cin Roymer'i adım adım takip etmişler ve yeni dostu yüksek devlet memurlarından Cakson'un evine girdiğini görmüşlerdir. Polisler, bir müddet dışarıda bekledikten sonra Caksonun evinin kapısını çalmışlar ve kapı açılır açılmaz derhal içeriye girince, yıldızı yataкта yarı çıplak bir halde bulmuşlardır. Cin, polislerin geldiğini görünce, yatağının fırıhyarak kendisini pencereden atmak istemiş, fakat dostu Cakson kendisini belinden yakalıyarak pencereden aşağıya düşmesine mani olmuştur. Amerika polisleri derhal artistin güzel ellerine kelepçeleri takmışlar ve kendisini polis müdriyetine götürmüşlerdir.

Cin Roymer

Yapılan tahkikatta, Cakson'un bu casuslukta medhali olmadığı anlaşılmıştır. Amerika zabıtası güzel yıldızın suç ortaklarını aramaktadır. Bu rezalet, Hollivut sinemacılık mahafilinde büyük dedikodulara sebep olmaktadır.

Aydında bir bataklık kurutuluyor

İzmir (Akşam) — Aydın civarında Azmak bataklığı denilen büyük bir bataklık vardır. Kış mevsiminde 12000 hektarlık arazi sular altında kalır, büyük bir bataklık halinde etrafındaki köylere büyük zararlar verir.

Bu bataklığın inharı sagire kanununa tevfikan mükellefiyet usulile kurutulması için teşebbüslerde bulunulmuşsa da muvaffakiyet temin edilememiş, Nafia Vekâletinin emrile kurutma projesi, Aydın sular idaresi tarafından hazırlanmış ve 35,000 lira müteahhide verilmiştir. Müteahhid tarafından büyük ekskavatör makinelerle bugünlerde kurutma ameliyesine başlıyacaktır. Açılacak büyük bir kanalla bataklık suları Büyük Menderese akıtılınca 12000 hektarlık pamuk ekim sahası meydana çıkacak ve bu arazi, topraksız köylüye dağıtılacaktır.

İzmir Halkevi köycüler kolunun seyahati

İzmir (Akşam) — İzmir Halkevi Köycüler kolu, sık sık köylere seyahatler tertip etmekte, köylünün muhtelif ihtiyaç ve derdlerle yakından alakadar olmakta, onların hastalarını tedavi etmektedir. Yukarıdaki resimde Halkevi dıştabininin bir köylü kızın çürük dişini çıkarışı görülüyor.

(Akşam)ın edebî romanı

Tefrika No. 30

YAPRAK AŞISI

BURHAN CAHİD

İstasyona gelirken hazin hazin etrafına bakınıyor.

— Parise daha doymadın mı, dedim.

İçinden geçenleri hissedişim onu daima sersemletiyor. Maksadımı anlamıştı.

— Ben Parisi senin için istemiştim, dedi. İnzivadan, sükûnetten usanmışlar için Paris en hareketli bir yerdi. Memnun kalmadığını bana daha evvelden söyleseydin.

Güldüm:

— Memnun olmadığımı sen daha evvel hissetmiş olsaydın.

— Arzularımı reddettiğimi hatırlamıyorum. Pariste bir kadını alâkadar edecek şeyler olduğunu zannediyordum.

Parise geldiğimiz gibi gene akşamın geç saatinde, ortalık kararmış, Paristen ayrılıyor. İçim o kadar sevinç dolu ki artık her tarafı neşeli, renkli görüyorum ve bu hisler içinde onu da affediyorum.

Paris, Paris mesud çiftleri aldatan Paris... Seni bir daha görmek istemi-

yorum. Başdöndürücü kokuların, iç gıcıklayıcı eğlencelerinin avlıyacak, zehirliyecek ve tüketecek çok biçareler bulacağın da şüphem yok. Ben sana bir daha görüşmemek üzere veda ediyorum.

Bir gece Montreux'de kaldıktan sonra sabah trenle Caux'ya çıktık. Doktorlar ancak bin metre yüksekteki otellerde oturabileceğimizi söylemişti. Burası 900 ile 1000 arası.

Brikaç güzel otel var. Manzarası hepsinden daha hoşumuza giden Regina'ya yerleştik. Yemyeşil çam ormanları ve daha yükseklerde sivri tepeleri bembeyaz görünen Alplar. Aşağıda Leman gölü.

Gök bizim Boğaziçinin mayıs ayındaki berrak maviliğini hatırlatıyor. Dağ başındayız. Fakat hayat içindeyiz. Otel daha ziyade Amerikalı ve İngiliz seyyahlarla dolu... Dağ havası almak ihtiyacı duyanların Arz üzerinde buradan daha rahat bir yer bulacaklarını zannetmiyorum.

Necmi beye bir sükûnet geldi.

Az konuşuyor. Çok düşünüyor. Parisin Monmartre âlemlerinden birdenbire İsviçre dağlarına çıkmanın verdiği sersemlik ve yahud şaşkınlık olacak. Parisin kendisini de hırpaladığının farkında değil. Gözlerinin o siyah kadife parlaklığı kalmadı. Yüzünde gözünden kaçmıyan çizgiler belirdi. Hayata eski istekli bağlanışı kalmamış gibi.

Otel çok konforlu. Dağ başı olmasına rağmen birinci sınıf bir Paris otelinden daha lüks.

İki gün içinde değişiverdim. Asabıma sükûnet geldi, midem düzeldi. Artık yemek için salona inebileceğim.

Otelden çok memnun kaldım. Geniş yemek salonunda yeşil yapraklar arasında bir masamız var. Kuvvetli bir müzik en sevdiğim parçaları çalıyor. Bu musikiye ne kadar hasret çekiyordum. Paris barlarının hoppa havanıyenlerinden o kadar usanmıştım ki!

Otel misafirleri de ağır başlı ecnebler. Burası bana biraz Menton'u hatırlattı. Orası daha sade, daha mütevazı idi. Orada daha serbes yaşamak kabildi. Burada insan etrafına bakarak daha derli toplu olmak mecburiyetini hissediyordum.

Buranın havasında bir İngiliz kokusu var. Daha doğrusu temiz İsviçreliğin hayatile ağır başlı İngilizle-

rin sükûneti ve asaleti birbirine karışmış. Lâubalilik yok. Parisin civık kakkahaları, Nisin bol tebessümleri yok. Düz, berrak ve sükûnet içinde bir hayat...

Artık sıhhatim düzeldi.

Kendimi çok iyi hissediyorum. Birkaç gündür otel etrafındaki çamlıklarda gezintiler yapıyoruz.

Burada günün her saatinde manzara değişiyor. Dokuzyüz metre aşağıda göl bir havuz gibi, ve karşı dağların beyaz karlı tepelerin güneşin her devrinde başka renkler, akisler ve gölgeler içinde bazen billür gibi parlıyor. Bazen Ehlram gibi yükseliyor.

Havada insana ferahlık ve rahatlık veren bir ardıc kokusu var. Dağlar arasındaki ince yollar insana mev'ud bir cennete bağlanmış sevgi ve emniyet izleri gibi görünüyor. Hiç değişmeyen bir hava, mavi gök ve yeşil çamlık.

Oteller arasında haftanın muayyen günlerinde eğlenceler yapıyor. Fakat bu eğlenceler Parisin çılgınlıkları değil. Buraya gelen yabancılar dünyanın belki en temiz yürekli mahlûkları... Kadınları birer melâike...

Pariste kaybettiğim sıhhatimi derhal kazandım. Hayatım intizama girdi. Neşemi tekrar buldum.

Necmi bey biraz durgun. Bu sükû-

net onun Pariste altüst olan sinirlerini yatıştıramadı. Akşamları yemeğe indığımız zaman onun yeni ve enteresan misafirler arar gibi salonu tedkik eden gözlerinde garip bir hoşnutsuzluk seziyorum. İştihası yok. Eminim ki tekrar Parise dönmeyi teklif etsem tehaükle kabul edecek. Ben onun arzularına Pariste bir dereceye kadar mukavemet ettim. Bakalım o ne zaman isyan edecek?

Bir değişiklik olsun diye iki gün için Montreux'ye indik. Burası İsviçrenin belki en kibar yeri. Pek çok ecnebi var. Aydınlık gecelere tesadüf eden bu inimizde göl bir şir gibiydi. Her akşam ve her gece sandalla dolastık. Akşamları dağlara çarparak göle akseden güneş parçaları öyle renkler ve gölgeler yaratıyor ki tabiatın bu nefis tablolarını seyrederken insan ruhu bir ibadetin vecdine dahiyor. Kurşunî dağlarla yeşil suları kaynaştıran bu tablolarla hayran olamamak kabil değil. Hangi Kopenhag işi süs tabaklarında görülen ve şimal tabiatının renklerini ifade eden resimler vardır. Onları hatırlıyorum. Necmi bey de memnun.

Montreux palasta güzel bir müzik var. Terasta tabiatın eserlerini seyrederken pek sevdiğim Şopenin nocturnelerini dinliyoruz.

(Arkası var)

Domino oyunu ve meraklıları...

İstanbulda domino meraklıları
günden güne eksiliyormuş...Balkanlardaki bütün domino meraklılarını
mağlûp eden bir domino üstadı

Domino oynayanlar ve avuç içine giren küçük bir domino

— Ah bir çift beyaz gelse... Ah bir çift beyaz... O zaman seyreyle sen gümbürtüyü...

— Bana bir «se» daha gelsin, iki tarafı kapatayım da sen o vakit görürsün gününü...

Ellerinde domino taşları birbirlerini lâfla kızdırmağa çalışarak, düşünce düşünce oynuyorlar. Nihayet biri sevinçle haykırdı:

— İst eber «se» daha... Taşların iki tarafını da kapattım. Şimdi çek bakalım...

— Allah çekirtmesin...

Bizde tavla, satranç, dama meraklıları gibi bir de domino meraklısı kütlesi vardır. Üstad dominocular İstanbul muayyen kahvehanelerinde toplanırlar, burada hararetili maçlar tertip edilir. İstanbul çok meşhur dominocularından ve «Dominocular babası» denilen «Kemal baba» bundan dokuz ay evvel ölmüştür. Kemal baba aşağı yukarı bütün Balkanlarda dolaşmış, oranın meşhur dominocuları ile karşılaşmış, hemen hepsini mağlûp etmiştir.

Kemal baba bir zamanlar bir dominocular klübü kurmak için teşebbüslerde bulunmuştur.

Şimdi de İstanbulda gene böyle meşhur bir çok dominocular vardır. Lâkin eski, üstad bir dominocular:

— Tavla, satranç, dama merakının İstanbulda günden güne artmasına mukabil maaşef domino oyununun meraklıları gittikçe azalmaktadır.

Halbuki domino tavladan da, damadan da daha güzel, daha heyecanlı bir oyundur. Çünkü domino biraz da hesaba istinad eder. Sonra bizde oynanan tavla nihayet mahallî bir oyundur. Halbuki domino bütün dünyaca tanılır, bilinir. Her sene dünyanın bir çok yerlerinden gelen seyyahlar arasında müthiş domino meraklıları vardır. Bunlar İstanbula gelince:

— Buranın meşhur dominocuları kimdir? diye soruyorlar.

Maalesef biz bu seyyahların karşısına ancak bir iki kişi çıkarabiliyoruz. Bugün dünyanın birçok yerlerindeki üstad dominoculara mukabil ne yazık ki bizde dominoculuk çok geri kalmıştır. Buraya gelen birçok dominocuları ya çok güçlekle yeniyoruz, yahud da yenemiyoruz» demektedir.

Fakat buna mukabil eskiden domino tam bir halk oyunu iken şimdi yavaş yavaş salonlara girmektedir.

Şimdi birçok yerlerde bir avucun içine bütün taşları sığacak kadar küçük dominolar yapılmıştır. Müthiş domino meraklıları olanlar bu küçük dominoları daima yanlarında taşırlar, seyahatte bunlarla oynarlar.

Polonyadan trenle Almanya'ya gidiyordum. Kompartımanda bir Alman mühendisi ile bir Fransız avukatı vardı. Adamlar evvelâ birbirlerine karşı gayet soğuk davranıyorlardı. Bir aralık Alman mühendis kafasından minimini bir domino kutusu çıkarır çıkarmaz Fransız avukatı:

— Domino mu? dedi. Ama oynyalım...

Alman mühendis âdeta heyecanla sordu:

— Biliyor musunuz?

— O... Bu oyunun tiryakisiyimdir. Hemen taşlar kutudan çıkarıldı. Hararetili bir maç başladı.

Bundan sonra canciğer oldular. Alman mühendis bazen çoşuyor, karşısındakine almanca lâflar atarak onu kızdırmağa çalışıyordu.

Fransız da aşka gelince fransızca sözlerle mühendisi çileden çıkarmağa gayret ediyordu.

Bizim memlekette en çok oynanan domino oyunu. «düz domino» beşli, yani «aznif» denilen oyundur. Aznif düz dominoya nazaran daha zordur. Daha hesap işidir.

Bunun için üstad dominocular düz dominoya pek o kadar rağbet etmezler. Onlar üstadlıklarına nazaran ancak aznif oynarlar.

Aznifte iki taraf çok kızar:

— Yaz beş!..

— Yaz bana on beş.. gibi sözler iki tarafı hakikaten çileden çıkartır.

Halbuki dominonun daha başka bir çok şekilleri vardır.

Bunlar şu isimleri taşımaktadırlar: Matador, Sivastopol, Bingo, Bergen,

Malakof ve saire... Bunların çoğu bizim memlekette az oynanır. Yalnız Sivastopol denilen oyun da oldukça meşhurdur.

Domino öteki oyunlara nazaran mazisi daha yenicedir. Bu oyunun ilk defa on yedinci asırda İtalyada başladığı anlaşılmıştır.

Bunun için oyunun ismi Domino şeklinde italyanca bir kelimedir.

Domino oyunu İtalyadan Fransaya ve İngiltereye oradan da bütün dünyaya yayılmıştır.

Bilhassa Amerikalılar çok domino meraklısıdır.

Amerikanın hemen her şehrinde bir çok domino klüpleri vardır.

Sinema sanatçılarının arasında da birçok meşhur domino meraklıları bulunmaktadır.

Mesela bunlardan biri de meşhur Douglas Fairbanks'dır.

Duğlac Fairbanks satranç, damadan başka gayet üst d bir dominocudur. Kendisinin son derece kıymetli, madenlerden yapılmış dominoları vardır.

Bundan başka Şarlonun da dehşetli bir domino meraklısı olduğu söylenir. — H. F.

Kanun Bilgileri

İŞÇİNİN ASKERLİĞİ

Seferberlik olmadığı bir zamanda işçinin askere gitmesi iki sebeple olur: Ya mecburi askerlik hizmeti için gider veya mecburi askerlik hizmetinden başka bir sebeple mesela manevra veya staj için silâh altına alınır. Her iki vaziyeti 1937 senesinde mevkiî meriyete giren İş kanunumuzun hükümlerine göre inceliyelim.

Askerlik çağı gelince hizmeti mecburiyesini ifa için işinden ayrılan işçinin işverenle aralarında mevcut iş akdi kendiliğinden infisah eder. İş akdinin bu sebepten ötürü infisahından ne işveren ne de işçi bir güne tazminat isteyemez. İşveren işçiye askerlikten dönüştü iş vermekle mükellef değildir.

Mecburi askerlik hizmetinden başka bir sebeple silâh altına alınan işçinin vaziyetine gelince: Bu halde iş mukavelesi işçinin işinden ayrıldığı günden itibaren ancak iki ay sonra münfesiş sayılabilir yani, işçi iki ay içinde dönerse işveren ona tekrar iş vermeğe mecburdur. Maamafih, bu haktan istifade edebilmesi için işçinin o işte en az bir yıl çalışmış olması şarttır. Bir yıldan eksik çalışmalarda mukavele işçinin işinden ayrıldığı gün infisah eder.

Bir yıldan fazla çalışmış olan işçiler için yukarıda bahsettiğimiz iki aylık mühletle her bir ay fazla çalışma

ğa mukabil ayrıca iki gün ilâve edilir. Mesela, tam iki sene çalışmış bulunan işçi manevra veya staj gibi bir sebeple silâh altına alınırsa bir sene için iki ay, geri kalan sene için de her bir aya mukabil iki gün hesabile yirmi dört gün yani işinden ayrıldığı tarihten itibaren iyi ay yirmi dört gün müddetle bu işi işinden çıkarılamaz, iş akdi mevcut olmakta devam eder. Ancak gene kanun bu ayrılış müddetinin hiç bir suretle doksan günü aşmayacağını tasrih etmiş ve mukavelenin münfesiş sayılabilmemesi için beklenmesi lâzım gelen bu asgarî iki aylık müddet zarfında işçinin ücreti işlemez demıştır.

İş akdi müddetli olup da bu müddet en aşağı iki ay olan yukarıda söylediğimiz mühlet içinde biterse müddet bittiği gün iş akdi de hitam bulur. İki aylık mühletin mütebaki günleri sayılmaz.

İş kanunu hükümlerine tâbi olmayıp da mecburi hizmeti askeriyece başka sebeplerle askere gidenler için Borçlar kanunumuzun 328 inci maddesinin tatbiki icap eder ki bu maddeye göre askerlik, hastalık veya bu gibi sebeplerden dolayı kusuru olmaksızın nisbeten kısa bir müddet işini ifa edemiyenlerin o müddet için ücret istemeğe hakları vardır.

Avukat Emcet Ağış

Kayseri mektupları

Kayseri büyük bir imar
faaliyeti içindedirYeni sene imar programına giren
işlerden bir çoğuna başlandı

Kayseriden iki resim: Yukarıda Kayseri İstasyonu, aşağıda Cumhuriyet meydanı

Kayseri (Akşam) — Erciyaş dağının şimal eteklerine müsterih ve âsude yaslanırmış olan elli binden fazla nüfuslu Kayseri, mevkiî itibarile çok ehemmiyetli bir vilâyet merkezidir.

Son on sene zarfında Kayserinin Ankara, Samsun ve Ulukışlaya demiryolu ile bağlanması ve iki büyük fabrikanın yapılması bu ehemmiyeti bir kat daha arttırmıştır. Kayseri, bilhassa pastırma ve sucuk imalatı ile meşhur olmakla beraber, ehemmiyetli ihracatı arasında halı, yonca, hububat bulunduğu gibi son zamanlarda Ürgüp kazasının yetiştirmeğe başladığı elma, üzüm ve şarap, Pınarbaşı nahiyesinin patatesi piyasaya sevk edilen ehemmiyetli emtia arasındadır.

Bu ihracat emtiası arasına, Sümerbankın Kayseri ve Bünyan fabrikalarının mamûlâtını bilhassa kayıd ve ilâve etmek lâzımdır. Zira bu fabrikalar mamûlâtı ucuzluğu ve sağlamlığı itibarile Avrupa fabrikalarını aratmayan müesseselerdir. Kayserinin yoncası, dış piyasalarda iyi bir mevki tutmuştur.

Halk, resmî ve yarı resmî müesseseler Kayserinin günden güne kazanmakta olduğu ehemmiyeti takdir ettiklerinden, Kayseriyi her gün daha modern bir hale getirmek için hummalı bir imar faaliyetine girişmişlerdir.

İmar faaliyeti

Şehir, âdeta her gün daha güzelleşiyor, inkişaf ediyor. Kayserideki imar faaliyeti, bu imar işini idare edenleri bihakkın iftihar ettirebilecek muvaffakiyettir. Bir senelik imar faaliyetinin bilançosu şudur:

- 1 — İş bankası tarafından bir İş bankası şube binası yapıldı.
- 2 — Kayserinin bütün ana caddeleri parkeye çevrildi.
- 3 — Belediyenin yaptırdığı Şehir gazinosu ikmal edilmek üzeredir.
- 4 — Bir vali konağı yapıldı.
- 5 — İsmet İnönü caddesinde yapılan on dershaneli İsmet İnönü İlkokulu bu yakınlarda bitecektir.
- 6 — Şehir istasyonuna bağlayan Atatürk bulvarı ikmal edildi.
- 7 — Gümrük ve İnhisarlar Vekâletinin yaptırdığı, Kayseri baş müdürlük binası tamamlandı.
- 8 — İncesuda bir hükümet konağı yapıldı.
- 9 — Kayseri merkezinde Ziraat Vekâletinin yaptırdığı bunca ıslah ve deneme istasyonu binaları bitmek üzeredir.

10 — Uzunluğu 41 kilometre olan Kayseri - Bünyan yolu esaslı şekilde tamir edildi.

11 — 40 kilometre kadar tutan Pınarbaşı Pazarören yolu ikmal edildi.

12 — Ürgüpte 50 metre boyunda bir köprü yapıldı.

Diğer, mekteb vesair resmî binaların tamiri, yolların tamiri gibi tali işler bu hesaba dahil değildir.

Yeni senede neler yapılacak

Kayserinin gayyur valisi B. Adli Yayman memleketin imar ve umrana olan şiddetli ihtiyacını takdir ettiği için, yeni seneye daha geniş bir programla girmek için tedbir almıştır.

Yeni sene programına giren işlerin mühim bir kısmına şimdiden başlanmıştır. Bu arada 100 yataklı modern bir hastane binasına iki ay evvel başlandı. Bu hastane 120 bin liraya çıkacaktır. 100 bin liraya mal olacağı anlaşılan büyük bir Halkevinin gençlerde temelatma merasimi yapıldı.

100 bin liralık bir sucuk ve pastırma imalâthanesi ve mezbaha yapılmasına başlanılan bir ay oldu. Bu imalâthane civarında bir de tabakhane yapılması için İktisad Vekâletince gönderilen mühendis ve mühendisler Kayseride tedkikatta bulunuyorlar. Kayserinin merkezi bir vaziyette oluşu nazarı itibara alınarak turistlerin istirahatını temin etmek gayesiyle Belediye elli yataklı bir Vilâyet oteli inşaatına başlamak üzeredir.

Asrî bir mezarlık inşası için Belediye tedkikatta bulunmaktadır. Güzel bir stadyum yapılması için de teşebbüsler var.

Maarif hareketleri

Memleket ve imar yolunda süratle yürürken maarif sahasında da geri kalmıyor.

Kayseride okuma merakı fazla olduğundan her sene tahsile rağbet bir evvelki seneye nazaran artıyor. Bu artış sebebledir ki, yakında inşaatı bitecek olan modern ve on dershaneli büyük İsmet İnönü İlkokulunun yapılmasına lüzum hasıl olmuştur.

İhtimal gelecek seneler bugünkü mekteplerde ihtiyacı karşılayamıyacak ve daha başkalarının açılmasına lüzum hasıl olacaktır.

Her adımımda bir eski eserin izi bulunan Kayseride geçen seneye kadar bir eski eserler müzesi vardı. Bu sene Maarif Vekâletinin büyük bir himmeti eseri olarak Sahabiye medresesi eski hali bozulmamak şartile tamir edilmiş, burası da İslâm eserleri müzesi haline konmuştur.

Istanbul kazan, ben kepçe Aksaraydan Silivrikapısına..

Bu sefer de Aksaray karakolunun solundan dönüp yokuşa vuracağız:

Oğlanlar denen, halbuki doğrusu Olanlar olan tekke sağımıza düşer. Bu tabir olmuşlar, kemale ermişlerden mi geliyor acaba?. Bildiğim şu ki tekke cayır cayır işlerdi. Vakıflarının zenginliği, Mısırdan geldiği söylenirdi. Büyük rütbeli, memuriyetli kimselerden müridleri, ziyaretçileri çoktu.

Cerrahpaşadayız... Cerrah Mehmed paşa saray cerrahı imiş. Üçüncü Mehmed'i sünet etmiş. Onun padişahlığında büyüye büyüye yeneçeri ağalığına, vezirliğe, nihayet sadrazamlığa kadar çıkmış. Cami onundur; bitişindeki türbede yatar.

Hizaya gelince soldaki sokağa sap. sağa dön; Cin İzzet paşanın kunt yayı konağı hâlâ yerinde.

Rahmetli 1867 de çıkan erkânî harberden Mehmed İzzet efendi Karabaş. Anne babamın sınıf arkadaşı ve cancıgeriydi. Cin lâkabı zekâvet ve sürati intikalinden.

Mahallenin adı Sineklibakkal, etrafı da dam dama bitişik amma bir de konağın arka pencerelerinden bak. Gepgeniş bahçe, zümrüd gibi bostanlar, Marmara ayasının altında; Adalar, Uludağ, İzmit körfezi karşında...

Şimdiki Cerrahpaşa hastanesinin çekirdeği meşhur Takyeddin paşa konağıdır [1]; semtin asıl ismi de Hobyardır.

Takyeddin paşa Abdülâziz vezirlerinden ve esbak Hicaz valisi. Hastane ilk zamanlarda o konakta barındı. Yıkıldıktan sonra şekiller değişti. Rabbim hamlelerini müzad etsin, gerilere doğru dal budak sarıp gidiyor...

Beri köşesindeki sokaktan in, Çavuşzade mescidıyla karşı karşıya olan kapı, babamın hem anne akrabası hem de büyük dayısının kayna-tası, kudemayı askeriye binbaşı Salim beyin [2] konak yavrusudur ki asırdıde bina maşallah durmada... Enfes bir deniz, derya panoramasını da oradan seyretli...

70 yıl evvel burada geçen ve hikâyesi kulağımda kalan bir vakayı da anlatayım:

Salim beyin büyük oğlu başgöz oluyormuş. Gayet tımturaklı bir kınagecesi; davetlilerin hepsi de bittabi beyler, efendiler. Sazlar, heyheyler, iikiler arasında gece yarısı olmuş. Misafirlerin bir takımı yemeği yemiş, çoğu sızmış; hatırlılar yataklarına yatırılmış.

Et turnaklardan bir zat, büyük enişte bey, bekrilerin yamanlarından. Gık diyecek radde içmişken, yorganı üstüne çekmeğe kalmadan gene ayaklanmış... Felik felik rakı aramada...

Sofadaki yükleri, dolapları yoklayıp dururken, iki buçuk okkalık bir binlik bulmaz mı?.. Yumruk mezesiyle bir yudum, iki yudum derken sabah oluncaya kadar binliğin dibine daniyi ekmez mi?

Kırk yaşını bulmadan sleâmunkavlene uğramışlığını da hemen ilâve ederlerdi.

Oraya kadar geldik; az ileriye, Sultan çeşmesine doğru yürüyüverelim:

Sultan Mecidin altıncı kadını Bezmi hamının evi...

Malûm a zillûllahların ikballeri, gözdeleri, itifatgerdeleri sayısız, fakat nikâhlı kadın efendileri dördü aşmaz. Bunu beşe, altıya çıkaran Abdülmeciddir.

Bezmi hanımın hasna müstesna- lıktaki menendsizliğini, cennet hur- rilerinden farksızlığını ihtarlardan çok işittim. Geçkin zamanında bile yaşmağını sarıp, feracesini giyip meydana çıktı mı bütün halk kah- velerden, dükkânlardan, itişe kaki- şa, deli gibi dışarılara fırlar, görme- ğe seğırtirilmiş.

Önceden tuttuğumuz yola gene dönelim: Perşembe pazarında Tica- ret ve Nafia Nazırlığında vefat eden Mahmud Celâleddin paşanın eski

Cerrahpaşada Takyeddin paşa konağı

evi. Karşı tarafında Babı seraskeri muhasebat dairesi kısmı sani reisi Şişman Ahmed beyinki (o vakitler şişmanlar kulübü yok ki hazret rakıbsız reis olsun), sırada Anadolu istihkâmâtı müfettişi ferik Şehab pa- şa; ötesinde Haseki hastanesinin pi- ri operatör Ahmed Nureddin beyin güvey girdiği hane...

Merhumun İstanbul âfakını tutan güzellik şöreti yanında bugünün en meşhur sinema jönprömyelerininiki kaç para eder?

Doktor ne için nabzımı aldın ele söyle

Teshis ölünür mü bu gönül yaresi böyle?

Şarkısı Cenab. Şehabeddin üstada aid idiyse de,

Mütelâyı aşka doktor var mı tıbbın çaresi?

Neyle ârâm eyler uşşakın dili âvâresi?

Ve

Kalbi sevdazedeler, ah ile dalm inler

Bir acık yareye doktor vurulur mu neşter

Gibileri ve daha bir çokları opera- töre çıkmıştır.

Bir iki yazımızda bahsi geçen köprüden cumburlop oluş vakasının

alakadar bir ağızdan duyduğumuz doğrusunu, sırası düşmüşken tashih

edeceğim:

Ahmed Nureddin bey evleniyor-

muş; düğünü de bu Peşrembe paza-

rındaki konakta yapıyor. Şehremi-

ni Mazhar paşanın damadı, Cemi-

yeti rüsumiye âzasından Kemal bey

de misafirler meyanında.

Adamcığaz o velime gecesini fazlaca

kaçırıyor. Sabaha karşı konağın ku-

pasına biniyor; Yıldıza gidecekler,

zira orada oturuyorlar.

Eminönüne gelmişler. Köprücüler:

(Köprü açık!) diye bağırıyorlar.

aldıran kim?... Arabacı duyar gi-

bi olmuş ve lâkin o da sarhoş. Şeh-

remininin arabası olduğunu tanıya-

madılar da yüzlüğü istiyorlar sanıp

beygirleri kamçılar...

Haydi tekermekere aşağı... Zavallı

damad yedi kat yerin dibine değil,

denizin dibine gitmiş... Arabacının

kurtulduğunu söylerlerdi.

Caddeye devamda ve Çiftelirninlar-

dayız; ilerisi Esekapi, yani İsa ka-

pısı... Burada da biraz tarih karıştı-

racığım:

Roma imparatoru Büyük Kostan-

tin kendi adını takıp paytahtı İstan-

bula nakledeceği esnalar, elinde kı-

lıç, peşinde alay, kırlara açılmış, si-

nırı gösterirken arkasındakilerin di-

şleri hartadak dudaklarında;

— Bu ne büyük şehir olacak?

İşte Kostantin surları denilen o

kale duvarları, sahildeki Davudpaşa

yazdın sadrazamı.

Birinci Selim tahtı koparınca, kardeşi Ahmedle münasebeti var di- ye Bursada başını vurdurmuş ve ora- ya gömdürmüş. Minarelerde kandil yakmak âdeti ilk defa bu Kocamus- tafapaşa camisinde başlamıştır, der- ler.

Türbedeki Merzifonî Sümbül Si- nan efendi sofiyun ve meşayihden; Halvetî tarikatının bir şubesi olarak Sümbül tarikatını kuran zat. Ta- savvufa dair şiirler, risaleler yazmış; 1432 de rahmanına kavuşmuş.

Merkadî ziyaretgâh idi. Selviye asılı olan zincir de meşhurdur. Eski kanaate göre bir nesnede haklı olan kimse ucunu tutabilir, haksız da im- kânı yok el değdiremezmiş. Zincirin uzayarak yere kadar sarkması da kıyamet alâmeti.

Kocamustafapaşadan Silivri kapı- sına yürütürüz. Etraf ve eknafe öte- denberi fikirayı sabirin yatağıdır ve içler acısıdır. Dış mezarlıklarda öl- müşlerini ziyarete giden arabalı ha- nımlara, beylere mahalleli ve çocuk çocuk, sokaklara dökülerek:

— Şilıklar, maçabeyleri, kıtıpıyoz- lar!.. diye çingir çingir bağırırlar, ekseriya taşlara bile tutarlar.

Emekdarlarımızdan Peyker kalfa, kırkıncıdan sonra (nasibim, kısme- tim!) deyip babası yerindeki bir be- lediye çavuşuna varmış, buralara ge- lin gitmişti de bin pişman olmuştu.

Yenice elektrik zamanında, evlerin- den yüz dirhemcik üç kanat pırzola- nın kokusu yayıldı mı komşularda ne çığlıklar:

— Boğazından aşağı kor olsun ka- rı!.. Gözüne, dizine dursun; son lok- mandır işalah kart kahbe!.. Beledi- ye kavası kocam var diye böbürlen- me, ondan büyük te vezir var!..

Silivri kapısının eski ismi (Pigis); bu da Balıklı ayazmasının yakınında ve karşısında bulunuşundan ötürü.

Ayazma, mevcut malûmata göre, daha evveler de mevcudmuş amma kiliseyi ilk yaptıran gene o mahud Jüstiniyen. Ayasofyadan ar- ta kalan taşlar, harçlar kullanılmış; sonraki imparatorlar da tamir, ma- mirden geri kalmamışlar.

Bulgar Çarı Simeon (890 - 927), İstanbul üzerine yürüyüp müdafileri bu ovada mağlûp ettiği sıralarda ki- lise ve ayazmayı altüst etmiş. Şehri muhasaramız sırasında bir kat daha harab olmuş.

Son yapıları ve şimdiki hali alışı ikinci Mahmudun fermanı üzerine- dir. Balıklı denilmesinin sebebi de havuzunda, sözüm yabana. Bizans devrindenberi balıklar bulunmuş.

Balıklı yortusu büyük paskalyayı takib eden ilk cuma gününe raslar ve Rumlar akın akın orayı boylar. Başkaca kalabalığa karşılar, kır- larda akşamlayanlar da çoktur.

Sermed Muhtar Alus

[1] Resmi, eski dostumuz doktor bay Mazhar Osmanın (Sihhi Almanak) ından aldım.

[2] Baytar İlyası Haydar Salim paşa merhumun pederi.

İzmir mektupları

Yaş üzüm ihracını artırmak için tedbirler

Bağ hastalıklarıyla mücadele için şimdiden faaliyete geçildi

İzmir (Akşam) — Üzüm mevsiminde İzmirden dış memleketlere ya- pılan üzüm ihracatından çok iyi ne- ticeler alınmıştır. Yaş üzümün, fazla ihraç edilesiyle memleketi mühim miktarda döviz gireceği, aynı za- manda rekoltenin mühim bir kısmı- nın sarfına imkân olacağı, kuru üzüm rekoltesinin de bu sebeble daha kolay satılması ve ihracı imkân altına al- nacağı anlaşıldığından bu yıl, vesa- itsizliğe rağmen 1000 ton miktarında ihraç edilen yaş üzümlerin gelecek yıllarda çok fazla ihracı için şimdi- den tedbirler alınmıştır.

Bu tedbirlerin başında yaş olarak ihraç edilecek üzümlerin standardize edilmesi ve her türlü hastalıklardan salim bir halde bulunması esası var- dır. Standardize edilmiş yaş üzüm elde etmek ve bunları ihraç eylemek şimdi bile mümkündür. Mühassas işçilerin makasla ve itina ile ayıklıya- cağı salkımlar, standardize edilmiş yaş üzümleri temin edilebilirse de gaye, her cihetçe hastaliksız üzüm yetiştir- mek esas olduğundan mühassas zi- raatçilerden bir komisyon teşkilile bu komisyonun, bağ hastalıklarıyla mücadele için vereceği kararları tat- bîk etmek cihetine de ehemiyet veri- lecektir. Bağlarda kıştan başlayacak mücadele sayesinde tamamen hasta- lıksız, parazitsiz, tertemiz üzüm elde etmek mümkün olacaktır. Bu müca- deleye şimdiden başlanacaktır.

Kurulacak fabrikalar

Ege mintakası bağlarının ihtiyacı olan potas ve kimyevi gübreler için her yıl harîç memleketlere mühim miktarda paramız gitmektedir. Ziraat Vekâleti yeni teşkilât porjesine ek olarak kabul edilen bir programdan memlekette tesis edilecek zirai fabri-

kalar arasında Ege mintakasında iki fabrika kurulması hakkında bir kayıd vardır. Bu fabrikalardan birisi kim- yevi gübre fabrikası olacak ve İz- mirde tesis edilecektir. Diğeride Manisada kurulacak potas fabrikası- dır. Kimyevi gübre fabrikası madenî gübre istihsal edecektir. Potas fab- rikası, Ege mintakası bağlarının yıl- lık potas ihtiyacını tamamen temin edecek büyüklükte olacaktır.

Kükürt fabrikası

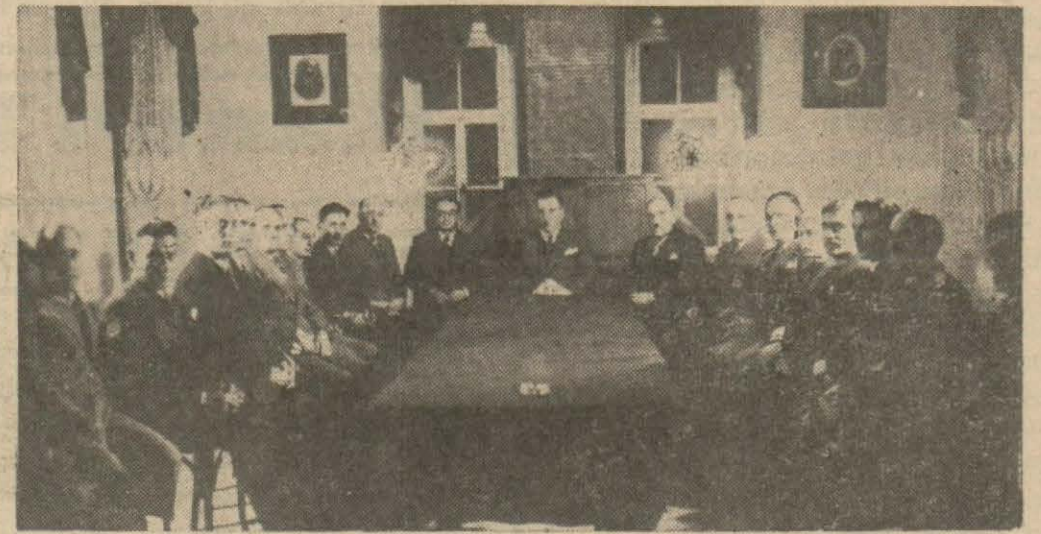
Keçiburlu kükürt fabrikası, Ege mintakası bağlarının kükürt ihtiya- cını temin edecek derecede fazla istihsalâta elverişli tesisatla genişletil- miştir. Buna rağmen bu yıl da harîç- ten mühimce miktarda kükürt itha- line Ziraat Vekâletince müsaade edil- miştir. Geçen yıl dış memleketlerden bir milyon liradan fazla kıymtte kü- kürt ithal olunmuştu. Bu yıl, Keçi- burlu kükürt fabrikasının fazla istih- salâtı sebebiyle daha az kükürt ithal edilecektir. Ayrıca bağlara lâzım olan göztaşı ve bağ macunu gibi şeyler de tüccarlar tarafından dış memleket- lere sipariş edilmiştir.

Yeni hayvan yemi

Palamut pelidinden bir nevi hay- van yemi yapılması için tecrübeler yapılmakta idi. Dikili kazasından ge- tirilen 12 ton pelit ile İzmirin Kızıl- çullu köyü öğretmen okulu çiftliğinde yapılan yem tecrübesi, iyi netice ver- miştir. Pelidler, hurda incirle karıştı- rılarak sığırlara yedirilmiş, hayvan- ların kısa bir zamanda semizlediği görülmüştür. Bu hayvan yemi, bü- tün köylere tamim edilecektir. Her yıl milyonlarca kilo palamut pelidi, bu sayede atılmak ve boşuna çürü- mekten kurtarılacak, faydalı bir ma- de halini alacaktır.

Trabzon Halkevinin faydalı çalışmaları

Yeni açılan şöför, makine kursuna bir çok kimseler devam ediyorlar

Trabzon Halkevi idarecileri valinin başkanlığında yaptıkları bir toplantıda yete geçirilmiştir.

Trabzon (Akşam) — Trabzon Halk- evi 8075 liralık bir bütçesi bulunma- sına rağmen son aylarda tesbit ederek tabikine başladığı kiş mesal progra- mile bir canlılık ve faaliyet havası ya- ratmıştır.

Halkevi iki yıldanberi hiç bir gay- reti görülmiyen temsil şubesini faali- yete geçirmiş ve Halkevi binası karşı- sında eski ve metruk bir halde bulu- nan kiliseyi esaslı şekilde tamir etti- rerek burasını bin kişiden fazla seyir- ciyi istiap edecek bir sinema ve kon- ferans salonu haline koymuştur.

Bu bina dahilinde aylardanberi pa- rasız olarak halka kültürel filimler gösterildiği gibi ayrıca temsil komite- si tarafından hazırlanan Vatan ve Va- zife piyesinde gösterilmiştir.

Halk tarafından fevkalâde rağbet kazanan Halkevi sinemasına tehacüm günden güne artmaktadır.

Yeni açılan inglizce, almanca ve fransızca lisan kurslarından maada bir de şöför ve makine kursu açılmış; bu kursun başına eski şöför mektebi müdürü B. İbrahim getirilerek faali-

Memleket münevverlerinin alâka ile devam ettikleri lisan ve şöförlük kurslarından başka bir de atıcılık kur- su hazırlanmıştır; bu kursun eleman- ları sporlarına Alay poligonunda de- vam edeceklerdir.

Yeni parti seçimi dolayısıyla başkan- lığı inhilâl eden Halkevi işlerini vali B. Refik Koraltan bizzat eline almıştır. Evin kültür ve inkılâp sahasında in- kışafı için hiç bir fedakârlıktan çekin- memektedir. Halka yurd ve dünya ha- diselerini tamamille aksettirebilmek için şehrin her tarafına hoparlör tes- satı yaparak muayyen saatlerde neş- riyatta bulunan Halkevinin bütçesi gelecek sene için bir misli daha art- ırılacağı kuvvetle tahmin edilmek- tedir.

Yeni yapılacak olan büyük Halkevi binası için lâzım olan arsa belediye- den Halkevi namına tamamen istim- lâk edilmiş ve bu binanın inşası için de genel merkezden yüz elli bin lira- lık tahsisatın verileceği vilâyete bil- dirilmiştir.

Daimî fotoğraf müsabakamızın 1 ikinci kânun 1939 seçiminde (1) ilra kazanan eserler:

26 — Ankara Merkez bankasında Haşim. 27 — Trabzon, Zeytinlik iç sokak 16 Firuzan, 28 — Sultanhamam, Kefelihan, Abdülgaffar. 29 — Pangaltı, Halâskârgazi caddesi 177 Fehmi. 30 — Beyoğlu, Aynalıçeşme 56, Firdes, 31 — Beyoğlu, Tevfik sokağı 48 Güner. 32 — Beyoğlu, Sipahi apartmanı B. Dölener. 33 — Tramvay şirketi ressamı G. Kumer. 34 — Yemiş, Hilâl hanı 9 Kadri. 35 — Tramvay şirketi, yevmiye kaleminde Ahmed Abdürrahman. 36 — Haydarpaşa rıhtım boyu, A. T., 37 — Galata Voyvoda caddesi, Nur han 11 Ercümen, 38 — Mühendis Hami Soykök. 39 — Aksaray, Gazi Mustafa Kemal caddesi E. İsmet. 40 — Kızıltoprak, Hacı Kâmil efendi sokağı 31, 41 — Halic feneri, Kırkbasmak sokağı 13 İlhami. 42 — G. S. A. Mimardan H. Nejad, 43 — Edirne, Trakya umumî müfettişliğinde Enver, 44 — Fatih, Mimar Sinan caddesi 10 Hüseyin, 45 — Sultanahmed, Ticarethane sokağı 10 İhsan, 46 — Ankara caddesi, Şeref sokağı 28 İsmail, 47 — Beşiktaş Akaretler 34 Kemal. 48 — Unkapanı, Araplar sokağı 8 Ali Rıza, 49 — Denizbank fabrika ve havuzlar stajyeri Fethi, 50 — Nişantaşı, Teşvikiye caddesi, Rüchan apartmanı 1 Bülend Giz.

(Son)

DIKKAT: Hediye kazananlar pazardan başka hergün saat 14 den 17 ye kadar idare müdürlüğümüze müracaat edip eserlerinin (Negatif)lerini göstererek hediyelerini almalıdırlar.

Bugünkü karşılaşmaların neticeleri ne olabilir?

Günün mühim maçı Vefa ile Beşiktaş arasında yapılacak

Bugün Beşiktaş ile karşılaşacak olan Vefalılar

Bugün oynanacak lig maçları içinde şampiyonluk üzerinde rol oynayabilecek yegâne oyun Beşiktaş Vefa karşılaşmasıdır.

Bugünkü tasnifte bir puanla başta giden siyah beyazlılar Vefa ile beraber kalacak olurlar ise Fener ve Galatasarayın şampiyonluk üzerindeki ümidlerini artırmış olacaklardır.

Son karardan sonra tecrübeli oyuncularını kaybetmekle beraber takımını genç ve enerjik elamanlar ile takviye eden Beşiktaşın normal şerait altında kazanması lazımdır.

İyi çalışan bir müdafaaya sahip olmasına rağmen kendine yardım edebilecek bir forverti bulunmaması Vefa takımını oyunun hemen hepsinin kendi nisf sahasında oynaması vaziyetini ihdas ediyor. İki, bu da tecrübeli elemanlarını muhacim hattına dizecek rakip taraf için bir avantajdır. Beşiktaş Hüsnü'yü forvert oynattığı takdirde maçı daha kolay kazanabilir.

Maamafih Vefalılar sonu şanslı bitecek canlı bir oyun çıkarmaları ihtimalini de gözönünde bulundurmamak lazımdır.

Galatasaray - Hilâl:

Takımında gol çıkarmak elemanları kaybetmekle beraber iyi bir hafbek ve müdafa hattını muhafazaya muvaffak olan Galatasarayın zayıf rakibi Hilâli yeneceği katı gibidir.

Galatasarayın en faal hattı sağ tarafıdır. Hilâlîler bu tarafı iyi marke ederlerse, sarı kırmızılıların galebesi az sayılı olur.

Birinci kümeye terfi eden genç Hilâlî takımından beklenen daha tecrübeli rakipleri karşısında canlı çalışmak ve bilhassa Galatasarayın sağ tarafını tutmakla sayı farkını azaltmaktır.

Topkapı - Beykoz:

Mektebîlerin klüblerde oynamaması kararı üzerine Topkapı 6 birinci takım oyuncusunu kaybetmiş bulunmaktadır. Bu vaziyette Beykozun maçı kazanması katı bir şekil almış oluyor. Fakat futbolde katı bir karar vermek imkânı kolay olmadığı için canlı oynadığı takdirde genç Topkapı takımından daha muvaffakiyetli neticeler ümid edilir.

Beykoz takımının tehlikeli tarafı sağağık ve merkez muhacimi oyuncularıdır. Bunların iyi marke edilmeleri Topkapının lehine olacaktır.

Fenerbahçe - İstanbulspor:

İki haftadır tekaüd oyuncuları ile sahaya ancak çıkabilen İstanbulspor takımının, kuvvetinden en az kaybeden Fenerbahçenin karşısında alacağı netice tabii mağlûbiyet olacaktır. Fenerbahçenin bu oyunu zayıf bir kuvvet karşısında bir antrenman maçından fazla bir şey değildir.

Kuvvetlerin müsavi olmaması bu karşılaşmanın zevkini kaçırır.

Bugünkü spor hareketleri

Taksim stadı:

- Saat 9,30 Pera - Bozkurt
 > 11,30 Galatasaray - Hilâl
 > 14,30 Şişli - Galataspor
 Fenerbahçe stadı:
 Saat 13 Beykoz - Topkapı
 > 14,45 Fenerbahçe İ. Spor
 Şeref stadı:
 Saat 9,30 Ortaköy - Boğaziçispor
 > 11,15 Feneryılmaz - Davudpaşa
 > 13 Eyüp - Galatagençler
 > 14,45 Vefa - Beşiktaş

Atletizm

Kır koşuları için hazırlıklar başladı

1938-1939 mevsiminde, İstanbul - İzmir - Ankara bölgeleri İzmirde; Sivas - Adana - Konya - Kayseri bölgeleri, Kayseride; Balıkesir - İzmit - Afyon - Eskişehir bölgeleri, Eskişehirde toplanarak 6000 metre üzerinden kır koşuları yapacaklardır. Bu müsabakalara her bölge üçer kişilik takımlarla iştirak edeceklerdir. Bu atletizm hareketine dahil olan bölgelerde şimdiden hazırlıklara başlanmıştır. Bu çalışma koşularının neticelerini bildiriyoruz:

Eskişehirde mesafe 4500 metre idi. Beş atlet koşmuştur:
 I Sırrı Çetin Eskişehir spor 18 d.43 s. 2/5
 II Ali Hergüner > 18 d. 48 s.
 III Behzat Akdeniz > 18 d. 50 s.
 IV Emin Balta > 19 d.
 V Hakkı Arıcı > 20 d.

Kocaelide 4500 metrelik yarışa altı atlet iştirak etmiştir:

I Galib Koşar 16d. 21 s;
 II İbrahim Boyal 16 d. 21 s.
 III Kemal Tuna
 IV Hüseyin Koşar
 V İbrahim Altepe
 VI Ragıp Eren

Ankarada iki mesafe üzerinde yapılmıştır. Küçükler yarışı 2500 metre idi. 16 atlet iştirak etti.

I Remzi (A. G.) 8 d. 59 s. 6/10
 II İsmail (D. S.) 9 04 8/1
 III Mahir (A. G.)
 İkinci yarış 4800 metre idi. Bu koşuya 28 kişi girdi.
 I Mustafa (D. S.) 16 41 6/10
 II Ali (M. G.) 17 33 4/10
 III Halil (D. S.)

Boluda koşular başladı

Yurdun her tarafında atletizm kış faaliyeti başlamıştır. Bolu bölgesinde geçen hafta kır koşularına devam edilerek aşağıdaki neticeler alınmıştır:

4500 metre büyükler arasında yapılan yarışa 16 atlet iştirak etmiştir. Bütün müsabıklar yarışı muvaffakiyetle bitirmişlerdir. Neticede, Mustafa Ceylan, 17 dakika 55 saniye ile birinci, Hasan Pomak 18 d. 45 s. ile ikinci; Ahmed Tanyer 19 d. 55s. ile üçüncü olmuşlardır.

2500 meurelik küçükler yarışına iştirak eden 19 kişi koşuyu bitirmişlerdir. I - İbrahim Kutlu 9 d., II - Seyit Ali Lokman 9 d. 6 s.; III - Haydar Tan 9 d. 9 s.

Muğlada hazırlık koşuları

Muğlada kır koşuları başlamıştır. Gurup birinciliklerine hazırlık olmak üzere 4500 metrelik bir yarış yapılmıştır. Muğla Yaylaspor klübü üç kişilik iki takımla ve Milasspor, Marmarisspor ve Bodrumspor da birer ekiple koşuya iştirak etmişlerdir. Teknik neticeler:

I Ali Kurtuluş (M. Y. S.) 14 d. 40
 II Kemal Zeren (M. Y. S.) 14 d. 44
 III Hüseyin Kızömer (M. Y. S.) 15 d. 45.
 Takım halinde; Muğla (B) 9 puanla birinci, Muğla (A) 12 puanla ikinci, Milasspor üçüncü olmuşlardır.

Futbol hakkında üç kitap

Elyevm kullanılmakta olan (Beynelmîlî futbol kaideleri), (futbol kaideleri etrafında sualler ve cevaplar) ve (futbol hakemlerine kılavuz) adlı kitapların son gelen tadiîlâta göre tashihleri yapılmış ve futbolcularımızın ve bilhassa hakemlerimizin istifadelerini temin edecek bir şekle sokulmuştur. Bu kitapların tabii işleri kısa bir zamanda bitirilecek ve alâkadarlara tevzi edilecektir.

Cizre mektupları

Cizre pek eski tarihi olan bir kasabadır

27000 nüfuslu Cizre kazasının en büyük ihtiyacı mekteptir

Cizre (Akşam)

— Cizre, milattan çok zaman evvel kurulmuştur. Halk kasabanın Cudi dağı eteklerinde olmasını, Dicle üzerindeki köprüye Yafes ismi verilmesini ve nihayet Büyük camideki mezarın Nuha atfedilmesini Cizrenin Yafes tarafından kurulduğu şeklinde tefsir eder.

Cizre kaymakamı B. Baki Başaran

Cizre bilhassa Emevîler zamanında çok terakki etmişti. O tarihte 12 bin ev, 4 bin dükkân, 365 cami ve mescit, 90 medresesi bulunduğu ve Mekkeye varan yola, intizamından galet olarak (Körler yolu) denildiği tesbit edilmiştir. Anadolu - Irak - Suriye topraklarının birleştiği noktada teessüs etmiş olan kasaba, muhakkak ki, çok eski bir tarihe malûktir.

Denizden 300 metre yüksekliği bulunan kasabanın iklimi sıcaktır. Ağustosta hararet derecesinin kırk sekizi bulduğu görülmüştür. Bununla beraber kış ve baharlar gayet hoş geçer. Sathî mesahası bin kilometre murabbaıdır. Kaza merkezinde 5963 ve bütün kazada 27,022 nüfus vardır.

Kazanın tabii teşekkülâtında fazla arıza yoktur. Yalnız Gudi dağı etekleri biraz arızalıdır. Bu kısımda bahçecilik, ovada ziraat ve davarcılık ileri gitmiştir. İktisaden, eski mevkine nisbetle çok sarsılmış olan kasaba, inşaatı devam eden Türkiye - Irak

hattının ikmalini müteakib seri bir inkişafa mazhar olacaktır. Halen bu yolda hissedilen en büyük ihtiyaç köprüsüzlüktür. Dicle üzerinde köprü bulunmaması yüzünden münakalat büyük müşkilâtla oluyor. Suyun öbür yakasından kasabaya eşya getirecek olan köylü, bu eşyanın tutarı kadar gelip gitme mavnâ parası verir.

Cizreliler çalışkan ve maarifsever kimselerdir. Bilhassa Cumhuriyetten sonra maarif hevesi çok artmıştır. Ne yazık ki, yirmi yedi bin nüfuslu kazada yalnız iki mektep mevcuttur. Kıymetli adliyecî bay Ahmed Titreğin başkanlığı altında çalışan Halkevi, henüz on aylık bir ömre sahip bulunmasına rağmen güzel işler görmüş ve muhite gittikçe daha faydalı olmağa başlamıştır.

Cizrede kayde şayan bir imâr faaliyeti göze çarpmaktadır. İki yıldan beri Cizre kaymakam ve belediye reisi bulunan değerli genç bay Baki Başaran, asırlarca bakımsız kalmış olan kasabanın ihtiyaçlarını gidermek yolunda hakiki bir ferağat ve fedakârlıkla çalışmaktadır. Bu çalışmalar Cizreye 12 şer metre genişliğinde açılarak döşenen caddeler, Atatürk büstü, Cumhuriyet meydanı, çocuk ve aile bahçeleri, spor sahası, kaymakam evi, plâj, mezbaa, yeni çarşı, bir köprü, kaza yolları, Halkevi ve hükümet binaları kazandırmış, bir çok köylerde köy kanunu tatbik edilmiştir.

Kaymakamın himmetile bir yılda on bin lira fazlalık temin eden belediye tahsisatile bu sene kasabaya içme suyu getirilecek, elektrik fabrikası kurulacak ve bundan istifade ile buz ihtiyacı giderilecek ve sinema işletilmeye başlanacaktır.

İki otomobil kazası

İzmir - Çeşme yolunda bir kadın, İzmirde de bir muhasip öldü

İzmir (Akşam) — İzmir - Çeşme yolunda yetmiş yaşında Naime adında bir kadının ölümüne neticelenen feci bir kaza olmuştur. Çeşmenin Çiflik köyü halkından B. Sadeddinin kaynanası olan Bn. Naime, bindiği beygirle tarladan köyüne dönerken şose üzerinde Kayalık mevkiinde Çeşme - 8 sayılı kamyonla karşılaşmıştır. Şoför İzmirli Reşadın idaresinde bulunan bütün yükütlü kamyon Bn. Naimenin bindiği hayvan ürkmüş ve ihtiyar kadını yere düşürmüştür.

Şför, kadının düştüğünü görünce otomobili durdurmuştur. İhtiyar kadın, yerde baygın vaziyette kalmış, bir saat sonra da ölmüştür. Yapılan muayenesinde beygirden düşme neticesi olarak kaburga kemiğinin kırıldığı, vücudunun muhtelif yerlerinden berelendiği ve bu yüzden öldüğü anlaşılmıştır. Kaza neticesi ölümüne sebebiyet vermek suçundan şoför Reşad hakkında takibata başlanmıştır.

Menemen belediyesinde 51 sayıda kayıtlı, şoför Abdürrahimin idaresindeki otomobil, Karşıyakada Soğukkuşu mevkiinde B. Kemal adında birine çarpmış, sol bacağını parçalamıştır. İzmirde İkbâl mağazası muhasibi olan B. Kemal, tedavi için nakledildiği Memleket hastanesinde ölmüştür. Şoför hakkında takibata devam ediliyor.

Birecikliilerin dileği

Fırat üzerinde bir köprü istiyorlar

Birecik (Akşam) — Urfaya bağlı on bin nüfuslu büyük bir kaza merkezi olan Bireciğin en mühim ihtiyacı, Fırat üzerinde bir köprü inşası teşkil etmektedir.

Kasaba Fırat kenarında inşa edilmiştir. Genişliği yüz metreyi çok aşan bu nehir üzerinde bir köprü yoktur. Gaziantep ve Urfa havalisinden Bireciğe gelecek olanlar Fırat kenarında bir salı beklemeye ve nehrî, hayvanlarla bir arada ve helecan içerisinde geçmeye mecburdur. At, kısarak, merkep ve yolcular bunlardan birisine, otomobil ve arabalar da ikincisine yükletilir ve bir saatten fazla süren yüklemeye ameliyesinden sonra hareket edilir.

Halbuki Birecik, Gaziantep ve Urfa arasında mühim bir transit ve ticaret merkezidir. Köprü olmaması yüzünden mevkiinden en ufak bir istifade dahi temin edilemez. Birecik halen harap ve metrük bir köye benzemekte ise de bunun yegâne sebebi köprüsüzlüktür.

Birecik köprüsü yalnız nefsi kasabaya azim faydalar temin etmekle kalmıyacak. Gaziantep ve Urfa vilâyetlerinden başka yirmiye yakın kasabanın iktisadi faaliyetlerini artıracaktır.

İzmir lig maçları

Talebeler oynamadığı için takımlar sahaya eksik kadrolarla çıktı

İzmir (Akşam) — Son hafta, İzmirde lig müsabakalarına fasılasız yağmur altında devam edilmiştir. Çamur halini alan sahada zevksiz bir oyun cereyan etmiş, tek tük seyirci arasındaki müsabakada Ateşspor takımı 3 - 1 galip gelmiştir. Oyunu mintaka antrenörü B. Horres idare etmiştir. Demirspor takımı sekiz kişi, Ateşspor takımı dokuz kişilik kadrolarla sahada yer almışlardır. Buna rağmen Demirspor takımının 3-1 gibi bir netice ile mağlûp olması lehine sayılabilir.

İkinci müsabaka, Doğanspor - Yamanlarspor takımları arasında yapılmıştır. Doğanspor on kişi, Yamanlarspor takımı da müteakid oyuncularla doldurduğu dokuz kişilik bir kadro ile oynamıştır.

Doğansporlular ilk devrede 7 - 0 gibi bir netice aldılar. Gollerin beşini Fuad yaptı. İkinci devre başlayınca Doğansporluların, karşılarındaki oyuncularını hiçe sayarak oynadıkları görüldü. Bundan istifade eden Yamanlarsporlular Ahmedin ayağından üç gol kazandılar. Doğansporlular da birisi Fuadın ayağından olmak üzere

daha üç gol attılar. Oyunu 10 - 3 golle lehlerine bitirdiler.

B. takımlarının maçları yapılamadı

İkinci küme klüblerinin B takımları arasında tertip edilen lig maçlarına dün Taksim ve Şeref stadlarında devam edilecekti. Fakat talebelerin klüblerde oynatılmaması yüzünden bu maçlar yapılamamış ve Taksim stadında Eyüp gelmediğinden Anadoluhisar, Şeref stadında Galatagençler birliği gelmediğinden Kasımpaşa hükmen galip sayılmışlardır.

Uypeşt Macar takımının Mısırdaki yaptığı maçlar

Futbol maçları yapmak üzere Mısır'a davet edilen Macaristan profesyonel ligi ikincisi Uypeşt yaptığı karşılaşmaların ikisini de kazanmıştır.

İlk maçını İskenderiye muhtelîli ile yapan Macarlar, hâkim bir oyundan sonra 4 - 1 galip gelmişlerdir.

İkinci müsabaka Port Saidde yine muhtelîlî takımla Uypeşt arasında olmuş ve bu müsabakadan da Macarlar 3 - 1 galip çıkmışlardır.

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma

Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Sihirbaz diye yakalanan asîl kadın

Şimdi İngiltere kraliçesi olan Elisabeth Bowes - Lyon İskoçyanın en eski ve aslı ailelerinden birine mensubdur. Garib bir tesadüftür ki altıncı Jorj'la, yani hali hazırdaki hükümdarla zevcesi Elisabeth'in İngiltere tahtına resmen çıktıkları gün Bowes - Lyon ailesinin tarihçesinde 400 sene evvel cereyan eden mühim bir faciaya raslar.

17 Temmuz 1537 senesinde İskoçyanın en güzel kadını olmakla meşhur Lady Glamis, Edimbourg şatosu eteklerinde öfkeyle haykıran bir kalabalığın önünde canlı canlı yakıl-

Bu hakikî hikâye şimdiki İngiliz kral ve kraliçesinin ecdadı arasındaki düşmanlığa aid harikûlâde bir maceradır.

**David Skeneden
tercüme eden:
(Vâ - Nû)**

Bu musallat âşık, o zaman kral olan beşinci Jak'ın Douglas ailesini sönmez bir kinle takip ettiğini bildiği için, Jane'in bu kandan gelişini intikamı için en güzel bir vesile telâkki etmiş.

Beşinci Jak henüz çocukken, İskoçyanın başında bulunan Kırmızı Douglas'ın elinde mahpus kalmıştı. Jak on sekizine basınca hürriyetine ve tahtına kavuştu; Kırmızı Douglas'la beraber bütün altesini sürdü. Fakat kini hiç bir zaman sönmedi. Bir gün sarayda resmen şu sözü

etti.

— Buraya kralı zehirlemek teşebbüsünde bulunmak ithamile geliyorum. Zehir denilen şeyi ömrümde görmedim. Onu nerede bulduğumu, nasıl elde ettiğimi bana söyler misiniz? Hem de bulmuş olsam bile ne suretle cinayeti yapabilecektim? Ben saraya da, kralın sofrasına da yaklaşmış insan değilim.

Neticede büyük bir coşkunlukla bağrdı:

— Ey hâkimler! Masumu korumak sizin vazifenizdir. Belki mahkûm olacağım; fakat zerre kadar vicdan azabı çekmeden şerefimle öleceğim. İsmimi ve hatıratımı lekelemek, sizler için, canımı almaktan daha güç olacaktır.

Müdafası ve harikulâde güzelliği, hâkimler üzerinde büyük bir tesir bırakmıştı. Aldıkları emre göre onu mahkûm telâkki etmelerine rağmen krala gidip rica ettiler.

Beşinci Jak henüz vefat eden genç karısının matemiyle son derece müteessirdi. Bu haleti ruhiyesine rağmen Douglas'lara karşı olan kini asla sönmemişti:

— Birakin, kanunun hükmü icra olunsun! - dedi.

Başka ricalara karşı da aynı hasınlığını muhafaza etti. O çok sevimli ve saf Lady Glamis Edimbourg şatosunun eteklerinde canlı canlı yanmağa mahkûm oldu.

İdamın infazı gayet acele oldu. Mukarrer günde Lady Jane odun yı-

ğınları üzerine zincirlerle bağlandı ve ateşlendi.

Hainliğin son raddesi olarak, kocasına ve küçük oğluna, mahpus bulundukları sarayın penceresinden bu hali seyrettirdiler.

Alevler ortasında yanan Lady Glamis'in vücudu az bir zaman içinde tamamen kül oldu. Fakat kadın bir an bile azmini ve gururunu kaybetmedi. Karısının çektiği azabı pencereden seyreden Skipness çıldırdı. Ertesi gece şatoda kaçmak için teşebbüs etdiyse de sarkittiği ip koparak vücudu kayalar üzerinde parçalandı.

Bu hâdiseden sonra kral, hayatının sonuna kadar vicdan azabı çekerek müteessir oldu.

Beşinci Jak gibi âdil ve iyi bir kralın, Douglas ailesine karşı hissettiği kin tesirile, böylece, gözleri kararmıştı. Filhakika o zamanki devir de oldukça tehlikeliydi. Mütemadi suikastlar oluyor, tuzaklar kuruluyordu. Maamafih Lady Glamis'in ölümü, beşinci Jak'ın hatırasını lekeliyen bir karaltı olarak kalmıştır. Bunu hiç bir şey silemez.

Garip bir tesadüf: Lady Glamis'in sülâlesinden dosdoğru inen bir kadın, beşinci Jak'ın sülâlesinden inen bir erkekle evlendi. İkisi de müstereken İngiltere tahtına çıktılar. Ve bu hâdis, lâciverd gözlü İskoçyalı güzel kadının işkenceyle öldürüldüğünün tam dört yüz sene sonraya, tıpatıp aynı güne rastladı.

Tercüme eden: (Vâ - Nû)

Leblebiciler arasında

— Baştarafı altıncı sahifede —
— Leblebici kalfaları ayda kaç lira kazanırlar?

— Belli olmaz. Dükkânına ve kalfasına göre. Ayda on lira alan da vardır, otuz lira kazananı da. Kalfa olmak kolay iş değildir. Hiç olmazsa aradan bir seneye yakın bir zaman geçmesi lâzımdır. Bazı dükkânlarda çıraklar altı ay çalıştıktan sonra maaşa geçerler.

— Çırakların ilk maaşı kaç liradır?
— Üç veya beş lira. Maamafih sekiz on lira alanları da vardır. Çıraklık müddeti esnasında da, öğrenme devresini bitirdikten sonra da yemek, içmek ustadandır.

— Memlekete ne vakit gideceksin?
— Seneyi doldurmağa üç ay kaldı. Onu ipe çekiyorum. Bizim kederimiz, düşüncemiz memleket hasretidir. Bir an evvel çocuk çocuğa, anaya babaya kavuşmak ...

Yunanistana leblebi gönderiyorlar

Ertesi gün Ali usta ile görüştük. Bana ilk sözü:

— Benimle görüşüp yazacaksın da ne olacak? - demek oldu. Sonra gülümsüyerek anlatmağa başladı:

— İşlerimiz fena gitmiyor. Bütün leblebiciler kendilerine göre, üç beş kuruş kazanır, ekmeğin parasını çıkarırlar. Mesele idare etmekte...

Geçen seneye kadar leblebi ihraç ediyorduk. Vaziyetimiz daha iyi idi. Bu sene de Yunanistana biraz yolladık amma, geçen seneden azdır.

— Senelik leblebi ihracatı vasatı olarak ne kadardır?

— 800-1000 teneke arasında... Her teneke 20 kilo leblebi alır. Bu suretle ihracat 16,000 - 20,000 kiloyu bulur.

— En çok hangi memlekete gönderiyorsunuz?

— Ne bilelim? Bizden malı tüccarlar alıyor ve Yunanistana göndereceklerini söylüyorlar. Bu sene de 4000 kilo kadar aldılar. Onların Yunanlılara kaç sattıklarını Allah bilir. Fakat bizden kilosunu otuza aldılar. Niçin bu sene az aldıklarını sordumuz zaman da, bize, bu sene Yunanlıların leblebiye çok para vermediklerini söylediler.

— Bu, ihracat işini birkaçınız bir araya gelerek pekâlâ yapabilirsiniz. Bu hususta cemiyetiniz de size yardım eder.

— Biz de zaten bu işin üzerindeyiz. Reisimiz memlekettten gelsin; hemen

bu meseleyi konuşacağız. Yazık değil mi? Paramız niçin aradaki mutavassıta gitsin?

Leblebiciler asrileşiyor

Ali usta aynı zamanda Leblebiciler cemiyeti idare heyeti âzasındandır. Bana bilhassa leblebiciler arasındaki yeniliklerden bahsederek dedi ki:

— Bilmem, gözüme ilişiyor mu? Çoğumuz şalvarlarımızı attık. Bir zamanlar seyyar leblebicilerin hepsi poturlu, şalvarlı idi. Onların kıyafetini de düzelttik. Pantolon giydirdik. Adamlarımızı asrileştiriyoruz. Daha da birçok yenilikler yapmak niyetindeyiz.

— Seyyar leblebicilerin kazancı ne kadardır?

— Hiç belli olmaz. Bizden leblebiyi 20 kuruşa alırlar ve müşteriye tutturabildikleri fiatten satarlar. Akşam yemeklerini de biz veririz. Her leblebici dükkânı, seyyar esnafın akşam üzeri karnını doyurmağa vicdanen mecburdur.

— Hurda mukabilinde leblebi satışı gene devam ediyor mu?

— Geçti o günler... Eskiden piyasada bir takım adamlar vardı. Dükkân dükkân dolaşır, hurda toplarlardı. Şimdi artık, para mı etmiyor, nedir? Almıyorlar.

Bir günde sarfolunan leblebi

— Bir dükkân günde ne kadar leblebi çıkarabilir?

— Biz leblebiyi en çok memleket içine sevkederiz. İhracat ta olursa bir dükkân günde elli kiloya kadar leblebi işliyebilir. Dışarıya iş olmazsa, bu miktar 15 - 20 kiloyu geçmez. Bu suretle İstanbuldaki bütün dükkânların bir günde çıkardıkları leblebi, vasatı olarak 800 — 100- kilo kadardır. Bunun yarısı Anadolu'ya gönderilirse, yarısı da İstanbul'da satılır. Yazın dışarıya sevkiyat çok olur. Fakat leblebi İstanbul'da en çok kışın yenir. Boza mevsiminde... Leblebi boza ile pek iyi gider.

— Neden?

— Bozanın mideyi ekşitmesine mani olur.

Ali usta sözüne birkaç saniye ara verdi ve bana bir kese kâğıdı dolusu leblebi uzatarak ilâve etti:

— Leblebi iyi şeydir. Dört beş kere ateş gördüğü için rutubet almaz. Yemek üstüne de hazma yardım eder...

Necmi Erkmen

miştir.

İşte bugünkü İngiltere kraliçesi bu Lady Glamis'in sülâlesindendir; derin mavi gözlerinin de bu işkence kurbanı büyük anneden mevrus olduğunu da rivayet ederler.

Altıncı Jorj'un tahta çıkmasından bir iki hafta evvel, 1936 senesinin kanunuevvelinde, o zaman York Düşesi olan kraliçe, Edimbourg sitesine temellük hakkını haiz olmuştu.

Lord Prevost o sırada verdiği nutkunda, Lady Glamis'in feci âkibetinden uzun uzadıya bahsetti. Bu sözleri dinliyen kraliçenin dalgın dalgın maziyi düşündüğü görülmüyordu.

Çocukluğundanberi Elisabeth'in kulakları bu feci hâdisenin teferrüatı ile dolmuştu. Öyle dramatik, öyle trajik, öyle müthiş bir hadise ki bu, ancak kurunu vustada İtalyan Cümhuriyetinin kanlı maceralarile kıyas edilebilir...

O asrın vesikalarına nazaran Lady Glamis, harikûlâde güzel ve mükemmel bir kadındır. Memleket memleket dolaşan diplomatların, ecneblerin hepsi hemfikir olarak, Glamis'in, Avrupa saraylarındaki güzellerin en güzeli olduğunu katıyetle söylemiş. Orta boylu imiş; yüzünün armudiliği fevkalâde biçimli imiş.

Saçları son derece sarı ve teni âdeta şeffaf denecek kadar inceymiş. Gözleri âdeta koyu lâciverd denecek tarzda enginleri hatırlatıyor. Hal ve

favrı çok azametli olmakla beraber pek basit ve mütefrit.

Güzellikten başka, Layd Glamis'te o zamanki kadınlarda bulunmayan bir takım evsaf ta varmış: Kendinden küçüklere, maiyetine, bendegâna karşı merhametli ve müşfik; fikraperver; üstelik cesur, müvazeli... Bütün bu hassalar İskoçyalı aslı kadını emsalsiz bir insan olarak yükseltiyordu.

Kızlık adı Lady Jane Douglas'mış. İşte bu isim onun hayatı üzerinde müthiş bir oyun oynamıştır. Lady Jane, pek genç yaşında ölen Lord John Glamis'le evlenmiş. Dul kaldığı zaman gelinlik kız denecek kadar tazeymiş. Matem müddeti bitmeden, İngilterenin her köşesinden akın akın talibler koşmuş. Herkes bu güzel kadını elde etmeğe çalışıyormuş.

Lady Glamis gayet iyi aileden, namuslu, dürüst Skipness isminde birini seçmiş. Bu tercihi kendisine hayran olanlardan ve ölmüş kocasının arkadaşlarından birinin sonsuz öfkesini uyandırmıştı.

William Lyon adındaki bu adam, Lady Glamis'in ikinci izdivacını duyar duymaz, genç ve güzel kadından intikam almak için bütün hayatını hasretmeğe ahdetmiş.

Lady Glamis'in ikinci izdivacından sonra, William Lyon kendisine yaklaşıma tekliflerinde bulunmuşsa da kadın onu öfkeyle reddetti. Nevid olan erkeğin kalbinde intikam hisleri de bu sebeble büsbütün kökleşmiş.

söylemiş:

— Papa dahi bana emretse, hayatım müddetince, bir Douglas'ı affedemeyeceğim.

Lady Glamis bu sürülen adamın hemşiresiydi. Lâkin izdivacı dolayısıyla, gazabdan kurtulmuştu. Vaktaki William Lyon iki arkadaşıyla krala, Lady Glamis'in, sürgünde olan kardeşine yardım etmek için, kralı zehirlemek istediğini söyledi; beşinci Jak'ın nefreti ve eski düşmanından korkusu tekrar uyandı.

Her şeye rağmen Lady Jane, Douglas'lardandı. Beşinci Jak, tereddütsüz, genç kadını, kocasını, küçük oğlunu, Lady Glamis'i hapsedirmek için fermanı imzaladı.

Campbell'deki evlerinde yakalanarak, Edimbourg şatosuna hapsedildiler.

Lady Glamis aleyhindeki ithamname şuydu:

«Kralı zehirlemek suretile öldürmek istedi.» Fakat bu az görüldüğü için bir de «sihirbazlık» töhmeti ileri sürüldü. Bu, ehalinin kadına karşı olan muhabbetini nefrete kalbetmek içindi. Zira o zamanlar çok sofulan halkta sihirbazlığa, büyücülüğe karşı müthiş bir nefret vardı.

Kabahatlerini itiraf etmesi için Lady Glamis'e korkunç işkenceler yapıldı. Maiyeti de azablar içinde kıvrandırılınca bunlar her arzu edilen sözü güya «itiraf» ettiler. Huzureti Lady Glamis mahkeme nihruna çıkarıldı. Günlerce çektiği ızdırabla pek balsiz kalmasna rağmen, mükemmel surette kendini müdafaa

SARAY ve BABİÂLİNİN İÇ YÜZÜ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNI İRTEM — Tercüme, iktibas hakkı mahfuzdur
Tefrika No. 268

Hatır saymalar, verilen hediyeler - İslanmıyan bakla

Diye takdirde bulunur!

Para kaynaklarının böyle takdirlerle kurumaması nasıl kabil olabildi!

İstanbul hasreti!

Fransada bir ara İstanbul büyük elçiliği Hariciye Nazırlığına basamak olmuştu. Thouvenel bu basamaktan Hariciye Nezaretine atlamıştı; Marki dö Mouthiers de İstanbul elçiliğinden (1861-1865) Hariciye Nazırlığına davet edilmişti.

Fakat Marki dö Mouthiers İstanbuldan ayrılırken vaziyetini pek sabit görmüyordu. Kendisinin ancak bir başkasına köprü yerine geçeceğine hükmetmişti. Bunun için o da «Bosfora avdet» yolunu açık bırakmak istemişti. Beyoğlunda bir «cazibinin sihrine» de tutulmuştu; bu sebeple Fransaya gözleri arkada gitmişti.

Yerine gelen Bourrée'nin mevkii pek nazikti. O zamana kadar ikinci derecede mevkiler işgal eden bu zat İstanbul gibi büyük bir sefarete namzedlerden değildi. Marki dö Mouthiers İstanbulda kendi yerini bekleyecek, fakat dolduramayacak birini aramış, onu bulmuştu.

Fakat İstanbuldaki hesap Parise uymadı! Siyasi durum bu plânı bozdu. Bourrée İstanbulda 1870 senesine kadar kaldı. Mouthiers'de İstanbulun ve Beyoğlunda bıraktığı sevgilisinin bir daha yüzünü göremedi.

Eski baknotların yazısı

Hattat Eyyüplü Rasid ve Mustafa İzzet efendilerin yetiştirmesi olan Mehmed Şevket Vahdeti efendi eski Arap harfleri ile yazının on sekiz nevinde üstad addolunacak derecede rüşuh sahibi olmuştu.

Divanı hümayun kaleminde menşurları yazmak kendisine inhisar eylemiş gibi idi. Bir defa gene meşhur hattatlardan Şevket paşanın vezaret menşurunu o vakte kadar yazılan menşurların hiç birine benzemez bir tarzda, her satırın başka renk altın ile yazmış, (Celî divanı) yazısında iktidar ve inifadını göstermişti.

Bundan pek memnun kalan Şevket paşa bir elinde bu menşuru, diğer eliyle de Şevket efendiye tuttuğu halde sadrazam Resid paşanın huzuruna girmiş, eseri de, müessirini de takdim etmişti. Resid paşa da o zaman için müstesna bir iltifat olmak üzere Şevket efendiye saniye rütbesi ile taltif ettirmişti.

Şevket efendinin Nallımescid ve Ayasofya camilerindeki yazılarını gören veliahd Abdülâziz efendi de Şevket efendiye bir top fermayış şal, bir sakoluk çuha, yüz yüzük kayme ih-san etmişti.

Sultan Azizin tahta cülûsu üzerine tuğrasını Şevket efendi resmetmiş, bu defa da beş yüz altın ih-san almıştı.

Güzel sanatların çoğunda meharetile temeyyiz eden Şevket efendiye sultan Aziz gayet büyük bir zümrüd göndererek üstüne bir padişah mühürü hâk eylemesini istemişti. O vakte kadar İstanbulda zümrüd üstüne hâk görülmemişti.

Şevket efendi Abdülâzizin namı da dahil olmak üzere sekiz kelimeden terkip ettiği hilâl resminin orta yerine bir tuğra dahi ilâve eylemek suretile bu zümrüd üstüne bir mühür hâk etmeğe muvaffak olmuştu.

Bu kıymetli sanatkâr hükümetçe posta pullarını banka kaymelerini, eshamı nakş ve hâk ile bunların basılmasına nezaret eylemek üzere Londra, Parise gönderilmişti. Bu eserler içinde banknotların mükemmeliyeti dikkati celbedecek derecede idi. Şevket efendi bunlarda sanatının bütün inceliğini göstermişti. Beşlik kaymenin yukarısında, iki tarafındaki rakamların altında mikroskop ile okunabilecek surette yirmi defa (beş aded mecidiye yüzük altını) ibaresini yazmıştı; banknotların sağ tarafında da beyzî şekilde divanı celi yazısıyla iki defa yazılı olan aynı ibare mavi zemin üstünde yirmi defa daha tekrar edilmişti.

Bu incelikte bir yazı görülmemişti.

Şevket efendi isimlerin inisyallerini yazmakta da son derecede mahirdi.

Pariste iken üçüncü Napolyon ile imparatoriçe Öjeni için isimlerinin ilk harfleriyle kol düğmeleri yaparak kendilerine takdim etmiş, her ikisinden tahsin ve iltifatlara nail olmuştu. (1)

Hatır saymalar!

1 — Mısır valisi Said paşa Abdülâzize tazimat arzına İstanbula geldiği vakit padişahın yanında bir zırlı resmi görmüştü. Bu resimde bir zırlının Avrupalı siparişi verildiğini anlaması üzerine Mısır'a avdetinde o da parası Mısır hazinesince tediye edilmek üzere yaptırdığı bir «zırlı vapuru» hünkâra takdim eylemişti. (H. 1279).

2 — Sultan Aziz Bebek arkasındaki köşkü Âli paşaya hediye ve ih-san eylemişti.

3 — Sultan Aziz H. 1282 de Beylerbeyi sarayını yaptırmıştı.

Arapkirli Yusuf Kâmil paşa Âli paşa ile birlikte bir tebrik arızası yazdıktan sonra evvelce Pariste imal edilmiş bir çift saatli şamdanı (Kul ve mülkü mevlâsındır) diye bu sarayın ikmal vesilesile padişaha takdim etmişti.

4 — Mısırlı Mustafa Fazıl paşa da «gezdiği yerlerde gördüğü sanat eserlerinin bir nümunesi» olmak üzere bir çift şamdan takdim etmiş, arızasını Yusuf Kâmil paşaya yazdırmıştı.

5 — Arapkirli Yusuf Kâmil paşa sadrazam olunca (15 recep 1279 - 15 zilhicce 1279) mabeyin başkâtibi Mustafa efendiye «netayicilvukuat sahibi Mustafa paşa- «Kâpı yoldaşca» bir yadigar, beşinci defa meclisi valâ riyasetine tayininde de gene yadigar olarak «bir miktar meblâğ» göndermişti.

Kâmil paşa hüner erbabını taltiften hâli kalmazdı. Hacı Ahmed efendi Mısırlı Kâmil paşa için naziri görülmemiş bir mushaf işlemişti. Kâmil paşa böyle eserlere karşı «caizelerini» hiç dirîğ etmezdi.

6 — Yusuf Kâmil paşa bir defa (Talia) vapuru için «nakış nigârî manzur» buyurulmak üzere Çin masnuatından bazı «tuhafı mergube» takdim etmişti.

7 — Bir defa sultan Aziz Yusuf Kâmil paşaya zeyn ile iki at hediye etmişti. Kâmil paşa bunları getirene «Kâpı yoldaşca hediye» olarak hayli para vermişti.

8 — H. 1282 de Abdülâziz biraz rahatsız olmuştu. Yusuf Kâmil paşa hünkârî tedavi eden Marko paşaya kıymetli bir enfiye mahfazası göndermişti.

9 — H. 1283 de gene Yusuf Kâmil paşa Çin ressamlarının eserlerinden olmak üzere eline geçen musavver bir kaç kitabı «görülmemiş nadir şeyler değilse de bir kenarda göze ilişir» diye sultan Aziz'e takdim etmişti.

10 — Sultan Aziz yaptırdığı Çırağan sarayına naklettiği vakit hediyeleri makbule geçmek şerefinde en yüksek dereceyi işgal eden Yusuf Kâmil paşa Avrupada imal ettirdiği büyük ve musanna bir saati takdim etmişti.

Bu saatin her köşesinde yazılmış ve kendisi tarafından nazmedilmiş beyitlerde sultan Aziz için:

Her dakikan satı her saatin yüz sâl ola!

Temennisi izhar edilmişti!

Arapkirli Yusuf Kâmil paşanın bu dileği yerine gelmedi! Abdülâziz kırk yedi yaşında vefat etti!

İslanmıyan bakla!

Mithat paşa ile Süruri efendi paşası arasında husumetin Tuna vilâyetinde başladığı malumdur. Süruri efendi istediği zaman göz yaşı döker, istediği zaman gülerdi; muhatabını da ağılatır ve güldürürdü. Taklidini sahiden farketmek kabil olmazdı.

Tuna vilâyetinden İstanbula geldikten sonra Mithat paşayı Kıbrıslı Mehmed paşadan başka ciddi surette iltizam eden olmadığımı anlamıştı. Mithat paşa bu istinadgahtan mahrum kalırsa iskatı ümidleri de kuvvetlenecekti!

Süruri efendi Kıbrıslı ile münasebeti olanlarla düşüp kalkmağa başlar. Bu zümreden olan Şeyh Fazıl efendi ağzında bakla islanmamakla maruftu. (Arkası var)

(1) Habib: Hat ve Hattatan.

Radio

Türkiye Radyodifüzyon Postaları
DALGA UZUNLUĞU

1639 m. 183 Kcs. 120 Kw.
T. A. Q. 1974 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T. A. P. 3170 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

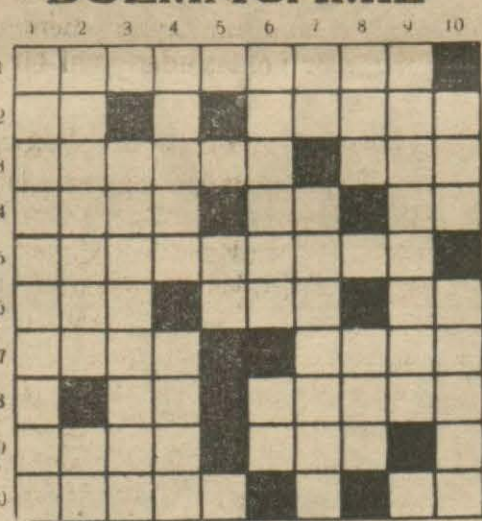
ANKARA RADYOSU

Pazar 15/1/939

TÜRKİYE SAATİLE

12,30: Müzik (hafif müzik - Pl), 13: Saat, ajans ve meteoroloji haberleri, 13,10: Türk müziği (saz eserleri ve şarkılar) - Okuyanlar: Fahre Fersan, - Refik Fersan, Basri Üler, 14: Konuşma (Ev kadını saati), 14,15 - 14,30: Müzik (hafif müzik - Pl), 17,30: Program, 17,35: Müzik (danslı pazar çayı), 18,30: Saat, ajans haberleri ve meteoroloji, 18,40: Konuşma (Çocuk saati), 18,55: Türk müziği: Pesrev, şarkı, semai ve taksim: 1 - Emin ağa - Suznak pesrevi, 2 - Hacı Arif - Suznak şarkı - Çekme elem ve, 3 - Rahmi - Suznak şarkı - Bir sihrî tarab, Nağme sazındaki tesir, 4 - Cevdet Çağla - Viyola taksimi, 5 - Kâzım - Kürdili hicazkâr şarkı, - Bir görüştü çeşmi mestinle esir, 6 - Osman Nihad - Hicazkâr şarkı - Ellere uzaktan, 7 - Kemal Emin - Mahur şarkı - İki gözüm seni, 8 - Mahur halk türküsü - Giyer fistanı, 9 - Nikolaki - Mahur saz semaisi, 10 - Rahmi - Müstear şarkı - Gel ey şaki şarabı, 11 - Mustafa Nafiz - Hüsam şarkı - Göynüm nice bir sen, 12 - Hüsam halk türküsü - Ata binesim, 13 - Cevdet Kozan - Taksim, 14 - Zeki Arif - Dilkeşi haveran. Şarkı - Açıldı bahçede güller, 15 - Lem'i - Hüseyin şarkı - Zaman olup, 16 - Halk türküsü - Ey serenler serenler, 17 - Andon - Hüseyin saz semaisi, Okuyucular: Mustafa Çağlar, Müzeyyen Senar, Çalanlar: Vecihe, Cevdet Çağla, Ruşen Kam, Cevdet Kozan, Kemal Niya- zî Seyhun, 20: Spor - Anadolu ajansı spor servisi, 20,10: Türk müziği (ince saz - Ferahnâk faslı), 21: Saat, ajans haberleri, 21,10: Müzik (Riyasetiülmhur bandosu: Şef İhsan Küner): 1 - Bryk Al - Türk zafer - Mars, 2 - Weber - Récit et Polonaise - Klarinetler konseri, 3 - J. Strauss - La Chauve souris - uvertür, 4 - J. J. Mayan - Fêtes exotiques No. 2 - Chez les Bayaderes - Dans, 5 - Liszt - Symphonische Dichtung No. 3, Prelüd, 21,55: Müzik (küçük orkestra: Şef - Necip Aşkın): 1 - Rio Gebhardt - Maske- rade - Konser vals, 2 - Willi Koester - Hint ninnisi, 3 - Bernhard Kutsch - İspanyol Kaprisi, 4 - De Micheli - Memleket hasteri - serenad, 5 - Bernhard Kutsch - Çigan Fantezisi, 6 - Willi Lantenschlager - Primavera - Arjantin serenadı, 7 - Hens Malnzer - Viyana polkası, 8 - Rio Gehardt - Nokturno - Ninni, 9 - Bernhard Kutsch - Macar Marşı, 22,45 - 23: Son ajans haberleri ve yarınlık program.

BULMACAMIZ

Soldan sağa:

- 1 — Şark ciheti.
- 2 — Çok değil - Gemilerdeki demir halka.
- 3 — Tersî cerraah bıçağı olur - İçmek.
- 4 — Göstermek - Babanın yarısı - Başına K gelirse esas olur.
- 5 — Bir nevi dans.
- 6 — Gümüş - Vermek - Tersî isim olur.
- 7 — Zer' eden - Muvakkat dikiş.
- 8 — Zarf edatı - Sınıf.
- 9 — Keder - Büyük.
- 10 — Sunî boğaz - Beyan edatı.

Yukarıdan aşağı:

- 1 — Gariblik hissetmek.
- 2 — Tütsü yapılan bir nevi ot - Nota.
- 3 — Yemek yilen.
- 4 — Yatak - Büyüme.
- 5 — Sonuna R gelirse bir sayı olur.
- 6 — Karakol gemisi - Sahib.
- 7 — Hububat tozu - Türkiyenin ilk Cümhuriyeti.
- 8 — Neşeli - Sorgu edatı.
- 9 — Büyük rehber.
- 10 — Gözyaşı - Aşıkâr.

Geçen bulmacamızın halli

Soldan sağa:

- 1 — İpekböceği, 2 — Sade, Zıyan, 3 — Trak, Ev, Ra, 4 — İp, Rulet, 5 — Rakat, Lak, 6 — Çevik, 7 — Nazikâne, 8 — Yat- kim, Ras, 9 — Eza, Hadiye, 10 — İrk, Raşel.

Yukarıdan aşağı:

- 1 — İstiridye, 2 — Parpa, Azi, 3 — Eda, Kantar, 4 — Kekre, Ak, 5 — Ut, Zih, 6 — Özel, Çınar, 7 — Clivelek, Da, 8 — Ey, Tavarış, 9 — Gar, Kinaye, 10 — İnas, Kesel.

KÜÇÜK İLÂN

okuyucularımız arasında
EN SERİ,
EN EMİN
EN UCUZ
vasıta'dır. Alım satım, kira işle-
rinde iş ve işçi bulmak için istifade
ediniz!

TURAKİNA

TARİHİ ROMAN

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ

Tefrika No. 28

Sungu Ayının pençesine nasıl düştüğünü anlatıyordu. Vaktile Göktay'ın kızını da bir Ayı dağa kaçırmıştı!

— Evet. Bu gözlerimle gördüm. Hattâ bir gece: «Ben onun sevgisinden öleceğim. Onu çok seviyorum...» diye uykusunda söylendi.

— Bunu da kulağınla duydun demek?

— Kulağımla duydum. Sungunun bir erkek tavşanı sevdiğine inanırım. Yalanım meydana çıkarsa, cezama razıyım.

Keyük tavşan meselesini parmağına dolamıştı. Sungu meydana çıkmayınca, kürkünü giydi. Yanına muhafızlarını alarak çadırdan dışarı çıktı.

Keyük, imil boylarında hem Sunguyu, hem de büyük tavşanı arıyordu.

Moğol generallerinden biri, Keyüke sordu:

— İmil boylarında ne arıyorsunuz?

— Bir erkek tavşan...

General birdenbire şaşırdı. Hayretle prensin yüzüne baktı:

— Buralarda tavşan yoktur. Fakat, biraz ileride bir çok ayı inleri var.

— Ben iri boylu bir tavşan arıyorum.

— İmil boylarında tavşan yaşamaz. Sakın aradığınız boz bir ayı olmasın?...
— Hayır, hayır... Sunguyu iri bir tavşan kaçırmış. Haydi onları bul bana!

— Bu iklimde tavşan yoktur. Boşuna aramıyalım...

— Sunguyu mutlaka bulmalıyız.

Keyük ırmak boylarında dolaşarak ordu karargâhından hayli uzaklaşmıştı.

Moğol nöbetçileri söylendiler:

— Şuradaki kayaya doğru giden ayak izleri görüyoruz kar üstünde.

Keyük yerlere bakınca kar üzerindeki ayak izlerini gördü. Yavaş yavaş izleri takip ederek ilerlediler.

İçî oyuk bir kayanın yanına vardılar.

Buralarda tavşan değil, aylardan başka hiç bir mahlûk dolaşmıyordu. Zabıtlardan biri:

— İşte, dedi, karların üstünde ayı izleri de var.

Keyük gülerken başını salladı:

— O izler tavşan ayağıdır. Siz ayı ile tavşanı ayırd etmiyorsanız galiba?!

Moğol zabıtları gülmek için kendilerini güç tuttular. Önden giden nöbetçiler kayanın önüne varınca bağırışmaya başladılar:

— İşte bir beyaz ayı... Eşile birbirine sarılmış yatıyorlar.

Moğol generali:

— Ayların üzerine gitmiyelim.

Diye söyleniyordu.

Keyük generale sordu:

— Ayıdan korkuyor musun?

— Hayır. Fakat, eşine sarılmış erkek ayıyı öldürmeğe kalkarsak, bu gece bütün ormanın ayları karargâhımıza hücum eder.

— Aylar birbirine bu derece bağ- lımdırlar?

— Evet prensim! İmil ayları da yerliler gibi birbirlerini çok tutarlar.

— O halde aylardan örnek alalım. Bunu anlamak için, haydi bir ok atın bakalım.

Okçular yaylarını gerdiler.

Ve kayanın içine nişan aldılar.

Keyük seslendi:

— Dişi ayıyı vuran olursa, ben de onun alına nişan alacağım. Sakın onu öldürmeğe kalkışmayın.

Nişancılar ayı ininin on metre gerisinde duruyorlardı. Keyükün sözünü işitince yaylarını gevşettiler.

— Birbirine sarılmış iki ayıdan birini vurmağa savaşıırken, ötekini yaralanmaması kabil değil. Bir ayı için boynumuzu vurdurmak niyetinde değiliz. Bizden usta nişancı varsa çıksın meydana...

Keyük:

— Ben mavi tavşanımı kurtarmak değil, cariye Sunguyu meydana çıkarmak istiyorum, dedi, içimde bir

şüphe var: Acaba Sunguyu bu ayı kaçırmış olmasın?!

Keyükün sözü boş ve mânasız değildi. O bu ihtimali çadırdan iken düşünmüştü.

Keyük ok atmaktan vazgeçti.

Şimdi ayıyı ininden çıkarmak için kar üstünde çöp çatıp ateş yakmaktan başka çare yoktu. Keyük emir verdi.. meydana ateş yaktilar.. ve zabıtlar prensle beraber geri çekildiler.

Moğol prensinin gözdesini ayı mı kaçırmış?!

Kayanın içindeki oyukta eşine sarılıp yatan ayı, kayanın önündeki ateşi görünce kollarını çözdü. Homurdanarak inden dışarıya çıktı.

Nişancılar hep birden tekrar yaylarını gerdiler. Ve ayıya nişan aldılar.

Bu sırada uzun saçlarını toplıyarak inin ağzından başını uzatan Sunguyu da görmüşlerdi.

Keyük gözdesini uzaktan tanıdı.. ve sevinçle okçulara seslendi:

— Haydi. çabuk devirin yere şu küstah hayvanı..

Okçular yaylarını boşalttilar..

Ayı bir kaç yerinden yaralanarak koca gövdesiyle yere yuvarlandı.

Ve prensin gözdesi sevinçle koşarak Keyükün ayaklarına atıldı:

— Beni burada nasıl buldunuz?

Ümidimi kesmiştim artık. Bu ayı beni çılgınca seviyordu.

Keyük hayretle sordu:

— Bu ayı seni seviyor muydu?

Sungu başından geçenleri kısaca anlatmak istedi:

— Bir gece çadırın önüne çıkmıştım. Karların üstünde beyaz bir gölge gördüm. O kapının önünde bekliyordu. Birdenbire bağırarak istedi... Ortahâği ayaklandırmamak için sustum. Yavaşça içeriye girdim; yat- tım. Kimseye bir şey söylemedim.

— Nöbetçiler yok muydu orada?

— Onlar otağın önünde dolaşıyor- lardı. Seslenemedim. Fakat ertesi akşam gene çıktım. «Ak yıldız» a bak- kıp dua ediyordum. Birdenbire arkamdan iki kuvvetli elin belime sarıldığını gördüm. başımı çevirdim...

O, gözlerini gözüme dikmiş bana bakıyordu.. ve yalvarır gibi homurda- narak beni sürüklemeye başladı. Ge- ne ses çıkaramadım. Çünkü biraz önce nöbetçilerden biri sizin henüz uyuduğunuzu söylemişti. Eğer korkup bağırmasaydım, sizi sıcak ya- tağınızdan dışarı çıkartmış ve rahat- sız etmiş olacaktım. Bu sırada bir pençesini entarime takarak ayı beni incitmeden çekiyordu. Belime sarılı kollarımı yavaşça çözmüş, beni inine doğru götürmeğe başlamıştı. İmil ormanındaki ayların insana zarar vermediğini duymamış olsaydım, bağ- ırmakta tereddüd eder miydim?

Keyük bir ağaca dayanmış glü- yordu.

Sungu sözüne devam etti:

— Ayı beni bu ağaç kovuğuna ka- dar çekerek getirdi. Bir kaç kere kaçmak istedimse de, o benden da- ha gözü açık ve benden daha atıktı. Eline arkama vurarak canımı yak- mak istemiyordu. Kaçmak teşebbü- sünün tehlikeli olduğunu anlayınca ine girdim. Bir köşeye sındım. Gök- yüzündeki yıldızlar beyaz karla ör- tülmüş yamaçları aydınlatıyordu. İnsan oğlu ile arkadaşlık yapmasını bilen bu hayvandan bir fenalık gel- miyeceğini anlayınca, sırtını okşa- mağa başladım. Hayvan bu ya.. bir dişi mahlûkun kendisini okşamasın- dan çok hoşlanmış olcalk ki, birden- bire kollarını boynuma dolayarak beni tıpkı kanı kabarmış bir Tangut atlısı gibi sevmeye başlamıştı. Dili- yoktu.. fakat, bakışları ve homurda- nışlarıyla âdeta benimle konuşuyor gibiydi. Onu uyutup kaçmağa karar vermiştim. Siz yetiştiniz.

(Arkası var)

Fransız Başkumandanı Tunus ve Cezaire gidiyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Fransız filosu şimali Afrika sahillerine gidiyor

Paris 14 (A.A.) — Fransanın Akdeniz filosu, bu ayın 18 inde şimali Afrika sahillerinde bir cevlan yapmağa başlayacaktır.

Somali hududunda İtalyan tahşidatı

Londra 14 (A.A.) — Reuter ajansının Cibuti muhabiri Somalilandda Fransız - İtalyan hududu civarında Mordale, Yablo ve Sardoda İtalyan kitaları tahşid edilmekte olduğunu bildirmektedir. Cibutideki Fransız makamları buna karşı icab eden tedbirleri almaktadırlar.

Diğer cihetten aynı muhabir Hararda da bir çok yerlerin İtalyan «Askari» müfrezelerine kaydolunduklarını bildirmektedir.

Paris 14 (A.A.) — Hariciye Nezareti mahfillerle askeri makamlar, Somaliland hududunda İtalyan kitalarının tahşid edildiğine dair malumatları olmadığını bildirmektedirler.

Fransız mebusları İtalyaya fedakârlık yapamayız diyorlar

Paris 14 (A.A.) — Dün öğleden sonra Parlâmentoda harici siyaset hakkında yapılan mühim müzakereler esnasında bütün müfrit sağ ve müfrit sol cenah hatibleri Fransız imparatorluğu tamamiyetinin müdafaa edilmesi ve İtalyaya hiçbir imtiyaz verilmemesi lüzumundan bahsetmişlerdir.

Merkez fırkalarından birine mensup olan Montigny, Fransanın Yugoslavya, Romanya ve Polonya ile akdettiği paktların yeniden tedkik edilmesini istemiştir.

Sağ cenaha mensub olan Dekerillis, Almanyanın genişlemesine muarız bulunan bütün devletlerden mürekkep bir koalisyon teşkil edilmesini ve vassatı Avrupadaki devletlerle ve bilhassa Polonya ile Fransa arasında bağları kuvvetlendirilmesini istemiştir.

Sağ cenah mebuslarından Falix Grat, hükümetten Fransız Somalilandından İtalyanların ilerlemesine nihayet verilmesini ve Cibutide müdafaa teşkilâtı yapılmasını istemiştir. Hatip, İtalyanların Fransız Somalilandının takriben yedide birini işgal etmiş olduklarını ve 1937 senesinde hududa tecavüz ederek 1938 senesinin sonkânun ve mart aylarında yeni mntakalar işgal ettiklerini tasrih etmiştir.

De Kerillis, ezcümle demiştir ki:

«Fransa, Avrupada kendine kuvvetli bir mevki temin edemezse imparatorluğunu muhafaza etmesine imkân yoktur. Biz 1870 dekinden daha kuvvetli olan Almanyanın karşısında yalnız kalmak tehlikesine maruz bulunmaktayız. İngiltere, bize iltihak etse bile askerlerini beraber getirmeyecektir. Bunun içindir ki, Fransız politikası bütün mukavemet kuvvetlerini Almanyanın hegemonyasına karşı birleştirmeye gayret etmelidir. Sovyetler birliğinin rejimi ne olursa olsun bu memleketin yardımı bize lâzımdır. Polonyaya yaklaşmak ta lüzumlu bir şeydir.»

Komünist mebuslardan Peri, Başvekil Daladier'in Cezairde söylediği nutukla «Fransanın arazisinin ufak bir parçasını bile terketmeyeceğine ve İtalyaya hiç bir hukukî imtiyaz vermeyeceğine» dair verdiği teminatı teyid etmesini Bonnetden istemiştir.

İtalya müsaid bir zamanda Fransa ile müzakereye girişebilecek

Roma 14 (A.A.) — Havas ajansının muhabiri bildiriyor:

Sureti umumiye de kont Cianonun fikirlerini neşrettiği söylenen Telegraffo gazetesi, neşrettiği mühim bir makalede bilhassa şöyle demektedir:

«İtalya, Fransaya karşı serdedilen İtalyan talepleri meselesinde İngilterenin tavassutta bulunmasını hiç bir zaman istememiştir. İtalya hükümeti, Fransa ile doğrudan doğruya müzakereye başlamak ihtimalini derpiş edebilir. İtalya, Habesistan harbini hazırlamakta olduğu için ikinci kânun 1935 tarihli Fransız - İtalyan itilafını kabul etmiştir. Fakat Fransa,

samimiyetten uzaklaşarak İtalyaya karşı iktisadi sahada zecri tedbirleri tatbik etmiştir.

İtalyanın 1935 itilâfları esas dahilinde müzakereye girişmek istemesinin sebebi budur. Fakat bundan, İtalyanın muhakkak harb etmek istediği manasını çıkarmamalıdır. İtalya, Fransada farfaracılık azaldığı ve sükknet avdet ettiği zaman başka metodlara müracaat edilmesi tarafındadır.

...İtalya hükümeti, iki memleket arasında daha müsaid bir hava estiği zaman yeniden müzakerelerin başlamasına müteriz değildir.

Bir Fransız gazetecisi İtalyadan çıkarıldı

Paris 14 (A.A.) — Romaya gitmekte olan Fransız kadın gazetecilerinden Madeleine Angles, hududu geçtikten biraz sonra memlekettan dışarı çıkarılmıştır.

Madeleine Angles İtalyan vizesini havi muntazam bir pasaportla seyahat etmekte idi. Gazeteciye maruz kaldığı bu muamele hakkında izahat verilmemiştir.

Barselon hükümeti

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

şısında Cumhuriyetçi, komünist, sosyalist ve anarşist bütün İspanyollar, elbirliği etmişlerdir.

Perpignan 14 (A.A.) — Havas ajansının muhabirinin pek emin bir Katalonya menbaidan öğrendiğine göre, Cumhuriyet kitaları Tarragone-Tortosa hatında tam bir ricat halinde bulunmaktadırlar. Hükümet, Barselonu terk ederek Valâns'da yerleşmeğe hazırlanmaktadır. Yalnız Başvekil Negrin ile Hariciye Nazırı Delvayo Barselonda kalarak müdafaa işlerinin tanzimi ile meşgul olacaklardır.

Ricat eden kitalar Tarragone şehrini sefretmekte olan Reus ve Valls civarındaki sırtlara doğru gitmektedirler. Sivil ahalî kitaları takib etmekte ve hayvan sürülerini de beraber götürmektedir.

Barselon 14 (A.A.) — Hükümetin yakında merkez mntakasına nakledileceğine dair dolayan haberler resmen tekbiz edilmektedir.

Frankist menabiinden gelen haberler

Saragos 14 (A.A.) — Frankistler Katalonya cephesinde ilerlemeğe devam etmektedirler. Frankist kitaları Tortosa'nın işgalini tamamlamışlar ve civarda bulunan bazı kasabaları zaptetmişlerdir. Bu kitalar şimdi bütün Ebre'ye hâkim bulunmaktadırlar. General Yague kumandasındaki kuvvetler iki gün içinde nehrin sol sahilinde 1200 kilometre murabba genişliğinde bir araziye işgal etmişler ve 25 kilometre kadar ilerlemişlerdir.

Tortosa'nın zaptı Frankistlere sahilde 200 kilometre uzunluğunda Valâns - Barselon yolunu açmaktadır.

Amerika muharrirlerinin Cümhuriyetçi İspanya lehinde bir teşebbüsü

Vaşington 14 (A.A.) — Amerikan muharrirleri birliğine mensub 300 Amerikalı muharrir B. Roosevelt bir mektup göndererek Cümhuriyetçi İspanyaya sevkedilecek olan silâhlara konan anbaronun kaldırılmasını istemişlerdir. Muharrirler, ezcümle şöyle demektedirler:

«İspanyanın faşist nüfuzunun lâtin Amerikaya yayılması için tabii bir hareket üssü olması dolayısıyla İspanyol demokrasisinin muhafazasında bir isticat gösterilmesi lüzumuna kaniz.»

Burgos 14 (A.A.) — General Frankonun kitaları Tarragona'nın 20 kilometre şimalinde kân Valls şehrini işgal etmişlerdir.

Belçika, Burgosa ajan gönderiyor

Brüksel 14 (A.A.) — Bugünkü Kabine içtimar sonunda aşağıdaki tebliğ neşredilmiştir:

Başvekil, Hariciye Nazırı B. Spaak, general Franko hükümeti ile yapılmakta olan müzakereler hakkında izahat vermiştir. İki hükümet arasında bir anlaşmaya varılmıştır. Çok yakında bir Belçika ajanı Burgosa gidecektir.

İngiliz Başvekili bu akşam Londraya avdet ediyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

necektir. Lord Halifax Cenevreden ayrılınca Milletler Cemiyetindeki İngiliz heyeti murahhasasına Hariciye müsteşarı B. Buttler riyaset edecektir.

B. Bonnet ile lord Halifax Cenevrede buluşacaklar

Paris 14 (A.A.) — Hariciye Nazırı B. Bonnet, saat 20,30 da Cenevreye hareket etmiştir.

Milâno 14 (A.A.) — Cenevreye gitmekte olan lord Halifax Milânodaki bir müddet tevakkuf etmiş ve şehri gezmiştir. Akşam trenle Cenevreye hareket etmiştir.

İtalyanların inkisarına mukabil İngilizler o kadar bedbin değil

Roma 14 (A.A.) — Havas ajansının muhabiri bildiriyor:

İngilterenin tavassutta bulunacağını ümid eden İtalyan mahfilleri inkisara uğramışlardır. İngiliz mahfilleri Akdeniz vaziyetinin inkisafı meselesinde daha az bedbinlik izhar etmekte ve Mussolini'nin Chamberlain ve Halifax ile yaptığı görüşmeler esnasında kullandığı muslihane lisanı bu hislerini muhik göstermek için ileri sürmektedirler.

Aynı mahfiller, İngiliz devlet adamlarının İtalyanın sulh arzuları hakkında Mussolini tarafından verilen teminatı memnuniyetle karşıladıklarını ihlas etmektedirler, bu itibarla Roma müzakerelerinin İtalya ile İngilterenin sulhu idame siyasetini takibe devam etmek arzusunda bulunduklarını kaydeden tebliğin son fıkrası mânâdar addedilmektedir.

Diğer cihetten tebliğin hazırlanmasında müşkilât çekildiği anlaşılmaktadır. Bu tebliğ Chamberlain'in Roma seyahatının siyasi ehemmiyetini takdir noktasından yeni bir unsuru ihtiva etmemektedir.

Kont Cianonun bir İngiliz gazetecisine beyanatı

Londra 14 (A.A.) — Daily Mail gazetesinin diplomatik muhabiri, gazetesine Romadan şu telgrafı çekmiştir:

Kont Ciano ile yaptığım mülakat esnasında mumaileyh bana şunları söyledi:

«Müzakerelerden pek memnunuz. Pek samimi bir hava içinde görüşüldüğünü size temin ederim.»

Chamberlain ile Halifax tarafından yapılan ziyareti iade maksadile yakında Londraya geleceğine dair verilen haberlerin doğru olup olmadığını sordum. Kont Ciano, bana şu cevabı verdi:

«Şimdiki halde size fazla malumat veremeyeceğim. Fakat yakında Londrayı ziyaret edeceğimi ümid ediyorum. İngiliz - İtalyan itilâflarını metin ve ruhlarına uygun bir şekilde tatbik etmek niyetinde bulunduğuma size namusum üzerine söz veririm.»

B. Chamberlain ile Mussolini niçin anlaşamadılar?

Londra 14 — Daily Mail gazetesi yazıyor:

«B. Chamberlain ile B. Mussolini İspanya meselesinde uyuşmamışlardır. İtalyan Başvekilî Dörtler konferansının içtimaa davet edilmesini istiyor. Gayesi, Tunusta yaşayan İtalyanlar hakları gibi meseleleri bu konferansta hallettirecektir. B. Chamberlain İngilterenin her ne olursa olsun Fransanın yanında ahzı mevki edeceğini söylemiş, B. Mussolini Roma - Berlin - Tokyo mihverine dayandığını kaydetmiştir.»

News Chronicle gazetesi de şöyle diyor: «İngiliz nazırlarının Romayı ziyaretleri beklediğimiz neticeyi verdi. Hükümet adamlarımız, İtalyanın emelleri hakkında bir fikir edinmişlerdir. Londrada beklenen netice bu idi. Fakat İtalyan milletinin beklediği netice, gazetelerinin neşriyatından sonra bu değil idi.

B. Chamberlain ile lord Halifaxas memnun

Roma 14 (A.A.) — Havas ajansının muhabiri bildiriyor: Salahiyyet bir menbaidan öğre-

nildiğine göre, Romada bulunan İngiliz murahhas heyetinin azası, Chamberlain ve Lord Halifax'ın Roma ziyaretinin neticelerinden memnun olduklarını beyan etmektedirler.

Mussolini'nin açık ve nazik muamelesi, İngiliz nazırlarında pek müsaid bir tesir bırakmıştır. İtalyan talepleri ileri sürülmemiş ve İtalyanın Tunus, Süveyş ve Cibuti hakkındaki talepleri müzakere edilmemiştir. Mussolini, müşkülâtı mucib olabilecek her türlü talep ve mülâhazadan içtinab etmiştir. Müzakereler esnasında Mussolini, İngiliz - İtalyan itilafının hükümlerine riayet edeceğini kendiliğinden teyid etmiş ve İspanyaya ade mi müdahale hakkındaki İngiliz planının hükümlerini yerine getireceğini söylemiştir.

Mussolini, takib ettiği siyasetin hedefi sulh olduğunu tebarüz ettirmiş, memleketinin ve müstemlekelerinin zenginliğini inkisaf ettirmek için İtalyanın sulha ihtiyacı olduğunu ilâve eylemiştir.

İngiliz nazırları Münih konferansında sulhu kurtarmak için Mussolini'nin sarfettiği gayreti hatırlatmışlardır. İngiliz - İtalyan görüşmeleri esnasında birçok siyasi ve iktisadi meseleler de mevzuubahs olmuştur. Hiç bir itilâf akdedilmemiş ise de her iki taraf da birbirini anladığını göstermiştir. Silâhların terkedilmesi hakkında da nokta nazarlar teati edilmiş ise de bu sahada da yapıcı bir hal şekline varmak imkânı hasıl olmamıştır.

Papa, Chamberlainle ne konuştu?

Vatikan 14 (A.A.) — İngiliz nazırlarının Papayı ve kardinal Pacelli'yi ziyaretlerine büyük bir ehemmiyet atfedilmektedir. Öğrenildiğine göre Papa, ziyaretçilerden Filistin'in Kudüs ve Beytüllaham gibi mukaddes şehirlerinde İngiliz politikasının her türlü faaliyetten içtinab etmesini ve Filistindeki katolik cemaatları için kanuni statut vücuda getirilmesini istemiştir. Ziyaret esnasında yahudi meselesinden de bahsedilmiş ve Papa, yahudi mütecillerinin vaziyetlerini ıslah etmeğe matuf her türlü teşebbüsten manevi yardımını esirgemeyeceğini vadetmiştir.

Papa İngiliz Nazırlarının ziyarete pek memnun kaldı

Roma 14 (A.A.) — İngiliz nazırlarının dün Vatikanı ziyaretleri münasebetile Esservatore Romano gazetesi, resmi bir tebliğ neşrederek Papanın kendisine yapılan bu ziyaretten fevkalâde mütehasis olduğunu bildirmektedir. Papa, bu husustaki memnuniyetini İngiliz nazırlarına bildirmiş, İngiliz Kral ailesinin sıhhati ve İngiltere imparatorluğunun refahı için samimi temennilerde bulunmuştur. Papa ile İngiliz devlet adamları İngiltere ile Vatikan arasındaki münasebetlerle alakadar meseleleri tedkik ve halihazırda bu münasebetlerin memnuniyete şayan olduğunu müşahade etmişlerdir.

Fransız gazetelerinin mütalâası

Paris 14 (A.A.) — Ere Nouvelle gazetesi yazıyor:

«İngiliz nazırları Romada kati bir anlaşamamazlık ile karşılaşmışlardır. Bu anlaşamamazlığın ifadesinin parlak bir nümunesini dünkü Tevere gazetesinde gördük. Bu gazete, emsalsiz bir şiddetle Fransayı tahkir eden bir makale neşretmiştir.»

Populaire gazetesi yazıyor:

«Roma seyahati hiçbir değişiklik husule getirmemiştir. İtalya, taleplerinde şiddetle ısrar etmektedir. Bu taleplerin ne şekil alacağı kestirilemez. Yalnız Fransa değil, İngiltere de bu vaziyeti bütün açıklığı ile, soğukkanlılık ve katiyetle nazarı itibare almaldır.»

Humanite gazetesi, tehlikenin «pek hakiki ve açık olduğunu yazmakta ve şunları ilâve eylemektedir:

«Roma müzakerelerini takib edecek olan tehdid ve tahkir konseri esnasında İngiltere Başvekilî bir üçler veya dörtler konferansı toplanması

için ilk fırsattan istifade etmeği düşünmeyecek mi?»

Alman ricalinin beyanatı

Berlin 14 (A.A.) — Politik mahfiller, Roma görüşmelerinin hiç bir pratik netice vermediğini ileri süren Paris, Londra ve Roma gazetelerinin mütaleasına iştirak etmemektedir.

Selâhiyyet Alman ricali, bu hususta Reuter muhabirine bu sabah şu beyanatta bulunmuşlardır:

B. Chamberlain ve Mussolini arasındaki fikir teatisinden doğan terakkileri müşahade etmekle memnunuz. B. Mussolini'nin haksız hiçbir talebde bulunmadığı ve bu hususta verdiği teminatın İngiliz devlet adamlarını memnun ettiği muhakkaktır.

Akşama doğru ise, yarı resmi bir menba, aşağıdaki yarı resmi tebliği neşretmiştir:

Sanıldığına göre, Berlin politik mahfilleri, İtalyan ve İngiliz Nazırları arasındaki görüşmelerin, bugünkü vaziyet dolayısıyla çizilmiş hududlar dahilinde sayanı memnuniyet telâkki edilebileceği fikrindedir. İki imparatorluk, tam bir müsavet dairesinde nokta nazarlarını teati etmiş ve bu görüşmelerle varılan aydınlanma keyfiyeti, muhakkak ki İngiliz - İtalyan münasebetleri bahsinde memnuniyet vermiyen müşahade neticelenmiştir. Gene bu görüşmelerden çıkan mana, Roma ile Londra arasındaki münasebetlerin sarıh surette müsbepe doğru inkisaf ettiği merkezindedir. İki devlet arasında imzalanmış bulunan anlaşmaların çok yakında meriyet mevkiine girecekleri keyfiyeti de bunu göstermektedir.

Mühendisler arasında tayin ve terfiler

938 mezunları 150 şer lira ücretle vazifeye tayin edildiler

Ankara 14 (Telefon) — Yüksek mühendis mektebinin 938 senesi mezunlarından Osman Bogatu Aydın su işleri dördüncü şube 14 üncü kısım mühendisliğine; Nihat Meriçli dördüncü şube 16 ncı kısım mühendisliğine; Mehmed Kemalettin Ertun Samsun su işleri 8 inci şube 41 inci kısım mühendisliğine; Kemalettin Güneş Seyhan su işleri altıncı şube 31 inci kısım mühendisliğine; Mehmed Reşad Gürkan, İgel su işleri on birinci şube 33 üncü kısım mühendisliğine; Mehmed Tefrik Güven, on birinci şube 34 üncü kısım mühendisliğine; Fahrî İnce, Edirne Meriç su işleri mühendisliğine; Ali Fazıl Odabaşoğlu su lar umum müdürlüğü fen heyeti mühendisliğine; Talât Kocabay, Hüseyin Bilgiç; Mehmed Necip Güner gene su lar umum müdürlüğü merkez fen heyeti mühendisliğine; Hasan Kocabalkan ve Ahmed Necati Sünğör Diyarbakır - Cezre hattı inşaat başmüdürlüğü mühendisliğine, Talât Arol Bursa vilâyet şoseler mühendisliğine; Osman Nuri Oğan Balıkesir vilâyet şoseler mühendisliğine; Ahmed Zeki İnce Afyon vilâyet şoseler mühendisliğine 150 şer lira ücretle tayin edilmişlerdir.

TERFİ EDEN MÜHENDİSLER:

Demiryollar inşaat reisli fen heyeti mühendisi B. Mührinin maaşı 350; Aydın hattı tevsiat işleri kontrol heyetinde mühendis Karl Fidlerin maaşı 325; Sivas - Erzurum hattı inşaat başmüdürlüğü mühendislerinden Tites, Matisner ve Raif Arpatın maaşları üçer yüz liraya çıkarılmıştır.

Kars vilâyeti şose ikinci sınıf mühendisi B. Arif Pellit; İzmir yapı işleri ikinci sınıf mühendisi Nüzhet Aydırların maaşları 55; Çanakkale şose mühendisi Tefrik İleri, Manisa mühendisi Şükrü Arman, şoseler merkez heyeti mühendisi Namık Ünal; Ordu fen heyeti mühendisi Hâdi Birkan; Erzincan mühendisi Suphi Tunç ve Selâhattin Neciboğlu, Ankara yapı işleri mühendisi Şekip Akalın maaşları kırk liradan 45 liraya; Ankara şose mühendisi Ekrem Remiz Günerin maaşı 35 liradan 40 liraya çıkarılmıştır.

İZMİR

ve mülhakatı için AKŞAM gazetesinin tevzi yeri münhasıran İzmirde İkinci Beyler sokak 52 numarada Hamdi Bekir Gürsoylar mağazasıdır. ★

Dr. İRFAN KAYRA

Röntgen mütehassısı

Türbe, Bozkurd kırıathanesi karşısında eski Klod Farer sokak No. 8 - 10. Öğleden sonra 3 ten 7 ye kadar ★

AKŞAM IN KÜÇÜK İLANLARI

1 — İŞ ARIYANLAR

İYİ FRANZIZCA BİLEN — Tecrübeli bir matmazel mürebbiyelik iş arıyor, iyi bir aile nezdinde birer veya iki çocuk için. Akşam «Mürebbiye» rüm. mektupla mür. ★ — 1

TECRÜBELİ LİSE MEZUNUYUM — Askerlikle bir ilim yoktur. Hususi veya resmi bir dairede iş arıyorum. Muhasebe işlerine vakıfım. Akşamda N. Ortaç Rüm. mür. ★ — 1

MUHASEBE - MUHİR — İngiliz, Fransız, Rum İhsanlarına vakıf çok tecrübeli kâtip bütün gün ve yahuft günde 3 - 4 saat ve ehven şeraitle iş arıyor. Taşraya da gidebilir. Beyoğlu Yazıcı sokak 93 No. 11 bay Danyal'e tahriren müracaat. — 1

2 — İŞÇİ ARIYANLAR

SATICI ARANIYOR — Almanca bilen bir satıcıya ihtiyaç vardır. Ankara'da Akba Kitapevine mufassal şerait ile müracaat olunması. ★ — 2

USTA İŞÇİ VE USTABAŞI MUAVİNİ ALINACAKTIR — Lıyakatlerine göre 1 liradan 3 liraya kadar yevmiye verilecek. Mü. Beyoğlu Hamalbaşı cad. No. 52. ★ — 2

2 KADIN — Lokanta mutfağında vazife görecektir ve 1 yazıcı kadın veya erkek çocuk aranıyor. Bahçekapı Hüdada lo-kantasına müracaat. ★ —

İŞÇİ KIZ ARANIYOR — Anbalaj için 3 işçi kızı ihtiyaç vardır. Taliplerin saat 9 dan 12 ye kadar Yeni Postane caddesi Ananyadis han 21 No. müracaatları. ★ — 1

3 — SATILIK EŞYA

SATILIK OTOMOBİL — Ucuz Ford otomobili az kullanılmış açık mutazam tenteli. Beşiktaş Akaretler No. 1 elektrik mağazasına mür. Tel: 49071. ★ — 2

SATILIK KÜTÜPHANE ARANIYOR — Eski Türk harflerle basılmış kitapları havi, mutazam, satılık bir kütüphane aranıyor. Müracaat: Tel: 22957. ★ —

SATILIK EŞYA — Az kullanılmış büfe masa sandalye elbise dolabı avize havagazi fırını koltuk takımı acele satılık. Taksim, Lamartin cad. Ak ap. 3 No. mür. ★ — 1

UCUZ OTOMOBİL — Beş kişilik (Sit-roen) lastikler yeni gayet ekonomik kış münasebetiyle çok ucuz verilecek Divanyolu Foto - Şen'e müracaat. ★ — 1

SATILIK PİYANO — İyi demir çapraz telli üç pedalı yepyeni bir Alman piyanosu satılıktır. Pangaltı Hamam Süleyman Nazif sok. 59 No. 11 haneye mür. ★ — 3

4 — KİRALIK - SATILIK

ACELE SATILIK DÜKKAN — Fatih Tezgâhlar caddesinde üzerinde ikamet için oda ve helâsi bulunan 11 numaralı kâğıt dükkân 1200 liraya satılıktır. Zeyrek'te dış tabii Saffet Arife pazar ve çarşıbâdan gayri günlerde müracaat. — 2

SATILIK YALI — Arnavutköyünde Birinci caddede eski Bosfor Palas oteli binası satılıktır. İstiyenler Galata Kınacıyan hanında 4, 5, 6 No. lara mür. Tel: 42564. ★ — 2

KİRALIK AP. — Ortaköyde vapur iskelesinde Salihane sokak No. 12. 4 oda, hol, terkos, elektrik, havagazi, banyo, denize nazır geniş ve uzun taraça, güzel manzara. Mü: Yerinde. ★ — 4

İYİ AİLE NEZDİNDE — Mobilyeli, mobilyesiz, banyolu, 1 - 2 oda ucuz kiraliiktir. Yemek verilir. Fransızca konuşulur. Şişli, Halâşkargazi Cad. No. 372 Mura. ★ — 1

KİRALIK AYKUT HAN — Eminönüne yakın konforlu, yeni ve müstakil 4 oda, yazıhane ve ticarethane için bulunmaz yerdir. Asmaaltı Kalın sokak No. 30. ★ — 3

ÇİHANGİR — Bakkal Neğora karşısı Ciano apart. 2 No. 5 oda su elektrik banyo devren 28 lira kirayla Kapıcıya müracaat. ★ — 1

ACELE SATILIK KELEPİR EV — 6 oda, terkos, havagazi, banyo, kuyu, sarnıç, bahçe. Beşiktaş Çırağan cad. No. 50 mür. 1 ci Vakıf han No. 28. Tel: 20880 saat 10 - 12 - 15 - 18. Bay Salih. ★ — 4

HEYBELİADADA — Çamhıkta yeni kâğıt konforlu ev ucuz satılıktır. Beyaz kuleli kökte bay Hakkı Sızma'a müracaat. Ankara'da Telef. 2713. ★ —

EHVEN FİATLE SATILIK KÂĞIR EV — Güneşli (6) oda, taraça, banyo, 2 ser mut-fak, odunluk, helâ, kuyu, terkos, elektrik var. Sabah 9 - 11 Piruzaga Maç sok. 28 No. mür. ★ — 2

KÖŞEBASI APARTIMAN İSTİYENLERİNE — Lâleli camii ile Valide camii arasında Yeşiltulumba sokağında No. 39 dört daire manzaralı büyük hol üzerinde dönder oda, odalar büyük mücedded bir apartiman hem kiralık hem satılıktır. İçindekine müracaat. — 2

6800 LİRAYA ACELE SATILIK YENİ APARTIMAN — Çihangirde denize nazır 4 daireli 2 oda 1 sofa banyo 900 lira ird mü. Çihangir Güneşli sokak No. 50. 4 cü kat. ★ — 6

5 — MÜTEFERİK

BASE VE FOKSTERİYE CİNSLERİN-DEN — Gayet iyi cins 2 yavru köpek isteniyor. (Akşam) ilan memuruna müracaat. Telefon 20681. ★ — 24

ALMANYADA TAHSİL GÖRMÜŞ — Bir Türk bayan Almanca ve Fransızca ders vermektedir. Arzu edenlerin Akşamda CE rümuzuna mektupla müracaatları. ★ — 2

ALMANCA DERSLERİ — Berlin üniversitesinden mezun bir Alman profesör tarafından en seri ve asri metotla verilir. Fiatlar mutedildir. «Prof. H.» ★ — 8

İNGİLİZCE — (Bahusus ticaret şubeleri) - İngiliz Oxford üniversit. mezunu bir profesör ders veriyor. - Esaslı ve en asri usul. - Ehven fiatlar. - «İngil. Prof.» ★ — 11

ALMAN MEKTEBİ TALEBESİNİ — Bir diplomalı Alman muallim her ders şubesine kati surette ve serian hazırlamaktadır. «Dipl. Profes.» rümuzla gazeteye mür. ★ — 11

BİÇKİ VE DİKİŞ — En kolay usullerle bayanlara Fransız lüks metotla öğretilir. İst. Gedikpaşa Balıpaşa yolu Vahran Asaduryan eczanesi üstünde No. 1. ★ — 1

14/1/1939 Cumartesi günü
İstanbul Hâlinde toptan satılan yaş meyva ve sebze fiatları:

	En aşağı	En yüksek
	fiatı	fiatı
Çalı fasulye	Kilo 35 —	37 —
Ayşekadın fasulye	» 40 —	45 —
Barbunya yeşil	» 24 —	25 —
Bakla	» 60 —	65 —
Bezelye	» 20 —	25 —
Lâhana	» 1 50 —	2 50 —
Pırasa	» 2 —	3 50 —
İspanak	» 2 —	3 —
Havuç	» 2 —	2 50 —
Şalgam	» 2 —	2 50 —
Yerelması	» 4 —	5 —
Patates	» 6 —	8 —
Kereviz kök	» 5 —	7 —
» yaprak	Demet 2 —	3 —
Enginar	Adet 17 —	20 —
Karnabahar	» 5 —	25 —
Yeşil salata	100 » 30 —	70 —
Pancar	Demet 2 —	3 —
Maydanoz	» — 50 —	75 —
Kırmızı turp	» — 50 —	75 —
Bayır turpu	» 1 —	1 50 —
Taze soğan	» 1 —	1 50 —
Amasya elması	Kilo 15 —	35 —
Ferik elması	» 8 —	20 —
İnebolu elması	» 7 —	9 —
Gümüşhane elması	» 11 —	15 —
Lâz elması	» 8 —	7 —
İngiliz (Taraklı) elması	» 8 —	12 —
İnebolu armudu	» 6 —	7 —
Ankara armudu	» 35 —	45 —
Ayva	» 5 —	15 —
Nar	» 7 —	9 —
Kestane	» 8 —	11 —
Muz yerli	» 70 —	90 —
» ecnebi	» 110 —	120 —
Balkabağı	» 3 —	5 —
Kestane kabağı	» 2 —	4 —
Ağaç kavunu	Adet 3 —	5 —
Yerli limon	100 » 200 —	225 —
Ecnebi limon	100 » 170 —	200 —
Portakal:		
Dörtüol	36 lık Paket 275 —	300 —
» 64 lük	» 325 —	350 —
» 80 lük	» 225 —	250 —
» 100 lük	» 190 —	200 —
Alanya	64 lük » 300 —	350 —
» 80 lük	» 280 —	320 —
» 100 lük	» 175 —	225 —
Rize	64 lük » 200 —	250 —
» 80 lük	» 200 —	280 —
» 100 lük	» 100 —	130 —
Mersin Yafası	120 lük » 850 —	950 —
» 160 lük	» 800 —	900 —
» 200 lük	» 750 —	800 —
Mandalina:		
Alanya	100 lük Adet 150 —	200 —
Rize	100 lük » 50 —	90 —
Bodrum	100 lük » 150 —	300 —

SERİK ARANIYOR — Hâlen mahdud bir sermaye ile pek ciddi ve kârlı bir iş tedvir etmekte olan bir tüccar işlerini tevsi etmek gayesiyle, sermayedar serik arıyor. Yirmi bin (20,000) liradan aşağı teklifler nazarı itibara alınmayacaktır. «Şirket» rümuzla gazete idarehanesine müracaat edilmesi. — 1

İNGİLİZCE VE FRANZIZCA — Çok iyi bilen matmazel hususi dersler veriyor. Akşam S. K. harflerine müracaat. ★ — 1

DANS DERSLERİ — En iyi en çabuk ve akademik metotlarla asri dansları yenilikler ile öğreten Prof. Hanımyan B. oğlu Parmakkapı Mis sok. 13 ★ — 8

ÇOK İYİ İNGİLİZCE VE FRANZIZCA — Bilen ticarethanelerde, müesseselerde ticari mektuplar yazar. Akşamda E. E. rümuzuna mektupla müracaat. ★ — 3

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ
Gasetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan kardeşlerimizden
N. H. — S. S. — R. N. — E. L. —
H. K. — Musahip — M. K. M. —
S. K. — C. E. —
namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldurmaları mercudur.

AKŞAM MATBAASI

Rotatif makinelerinde resimli ve renkli gazete ve mecmuaları, baskı adedi yüksek risale, kitab ve her nevi matbuaları en temiz şekilde en ehven şeraitle basar.

Devamlı işler için hususi şerait tesbit edilir. Fazla tafsilât için matbaa idaresine müracaat.
Telefon: 20497

Dr. Hafız Cemal
Lokmanhekim
Dahiliye mütehassısı
Divanyolu 104
Muayene saatleri Pazar hariç her gün 2,5-6 Salı, Cumartesi 9,5-12 fukaraya
T. 22398 ★

Selânik Bankası
Tesis tarihi: 1888
İdare merkezi:
İSTANBUL (Galata)

Türkiye şubeleri:
İSTANBUL, (Galata, Yeniceami)
MERSİN
ADANA Bürosu
Yunanistan şubeleri:
SELÂNİK, ATİNA,
Her türlü Banka muameleleri
Kiralık kasalar

KENAN

Basımevi ve Klişe Fabrikası

Sahip ve müdürü: Kenan Dinçman

Son sistem makinelerle mücehhez klişe atölyesi - En mükemmel tabı makineleri ve mücellidhane takımları

Alelûmum klişe ve tabı işlerinde en titiz müşterileri bile memnun bırakacak vaziyette bir müessesedir.

Mecmua, Broşür, Kitap, Defter, Nefis renkli baskı işlerini en ehven fiatle deruhte eder.

Babiâli civarında Narlıbahçe sokağında No. 15 Telefon: 20113

AKŞAM NEŞRİYATI

AKŞAM okuyucuları bu güzel ve faydalı kitapları YÜZDE 20 iskonto ile alabilirler

FAİK SABRİ DURAN'ın eserleri

	Kuruş		Kuruş
Nereden geliyoruz?	40	Yeryüzü Gökyüzü	150
Çocuklara coğrafya kıraat-leri	50	Bir Türk kızının Amerika yolculuğu	75
Coğrafyada ilk adım	50	Cüceler ve devler memleketinde Gülliver'in seyahat-leri	75

En tanınmış muharrirlerin güzel romanları

	Kuruş		Kuruş
Küçük İlanlar	75	VA - NÜ	75
Kıvrıkcı paşa	75	Sermed Muhtar	75
Deli	30	Selâmi İzzet	30
Yalı çapkını	30	Bürhan Cahid	30
Bu perdenin arkasında	40	Z. İ	40
Düğün gecesi	100	Bürhan Cahid	100
Sümer Kızı	125	İskender Fahreddin	125
Asyadan bir güneş doğuyor	80	İskender Fahreddin	80
Penbe maşlahlı hanım	70	Sermed Muhtar	70
Bir kadın geçti	20	Selâmi İzzet	20
Devler kaldırmı	75	Halid Fahri	75
Aşk fırtınası	50	Muazzez Tahsin	50
Dipsiz kuyu	25	Vâ - Nû	25
Penbe pırlanta	25	» »	25
İki cinayet gecesi	25	Hikmet Feridun	25
Karacaahmedin esrarı	25	Vâ - Nû	25
Kardeş katili	25	» »	25

Meşhur ARSEN LÜPEN serisi

Seri tamamlanmıştır. Resimli 6 büyük cild- Her cildin fiati: 80 kuruş

Muhtelif eserlerin listesi

	Kuruş		Kuruş
Edebi hatıralar	60	Hüseyin Cahid	60
Fazıl Ahmed	80	[Kıymetli edibin muhtelif eserleri]	80
Sinema yıldızları	100	[Album gibi resimli]	100
İttihad ve Terakki tarihinde esrar perdesi	150	M. Ragıp	150
İtalyadan Amerikaya nasıl uçtular?	35	M. Saffet	35
Kadın asker olursa	50	Necdet Rüştü	50
Tarih öğreniyorum	30	Ahmed Refik	30

% 20 iskonto kuponu

Bu kopunu kesip «AKŞAM matbaası kitap servisine» getirir veya gönderirseniz bu listedeki fiatlar üzerinden size yüzde 20 iskonto yapılacaktır.

AKŞAM neşriyatı tevzi yerleri

«AKŞAM» matbaası - İstanbul
Muallim Ahmed Halid kitaphanesi - Ankara caddesi, İstanbul
Para yerine mektup içinde posta pulu kabul edilir.

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ 1863

Statüleri ve Türkiye Cumhuriyeti ile münakit mukavelenamesi 2292 Numaralı 10/6/1933 tarihli kanunla tasdik edilmiştir (24/6/1933 tarihli 2435 Numaralı Resmi Gazete)

Sermayesi: 10.000.000 İngiliz Lirası
İhtiyat akçesi: 1.250.000 İngiliz Lirası

Türkiyenin başlıca Şehirlerinde

PARİS, MARSILYA ve NİS'de
LONDRA ve MANÇESTER'de
MİSİR, KİBRİS, YUNANİSTAN, İRAN, İRAK, FİLİSTİN ve MAVERAVİ ERDİN'de

Merkez ve Şubeleri

YUGOSLAVYA, RUMANYA, YUNANİSTAN, SURİVE, LÜBNAN ve HATAY'da

Filyalleri ve bütün Dünyada Acenta ve Muhabirleri vardır

Her nevi Banka Muameleleri yapar

Hesabı cari ve mevduat hesapları küşadı.
Ticari krediler ve vesaiik krediler küşadı.
Türkiye ve Ecnebi memleketler üzerine keşide senedat iskontosu.
Borsa emirleri.
Esham ve tahvilât, altın ve emtaa üzerine avans.
Senedat tahsilâtı ve saire.

En yüksek emniyet şartlarını haiz kiralık Kasalar Servisi vardır.

Piyananın en müsait şartlarıyla (kumbaralı veya kumbarasız) tasarruf hesapları açılır.

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası Şube ve Ajans adedi 262

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BIRIKTIRENLERE 28.800 LİRA İKRAMİYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

Adet	1.000	Liralık	4.000 Lira
4	500	»	2.000 »
4	250	»	1.000 »
40	100	»	4.000 »
100	50	»	5.000 »
120	40	»	4.800 »
160	20	»	3.200 »

DIKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birinci kânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Öksürenlere KATRAN HAKKI EKREM

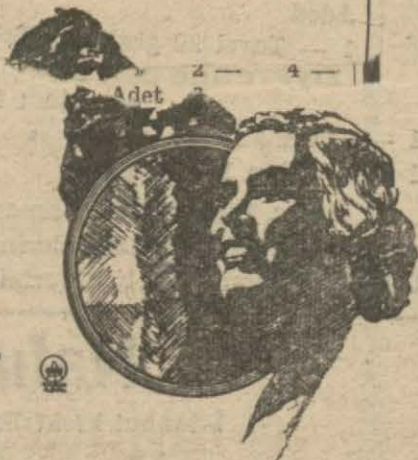
Kışın Havalar soğudu dikkat ediniz:
Hafif bir nezle veya kırık hissedince hemen

NEOKÜRİN

alınız. Bu suretle hastalığı önlemiş olursunuz.

NEOKÜRİN sizi baş, diş ve romatizma ağrılarında nezle ve gripten en çabuk kurtaran emsalsiz yeni bir devadır.

Bir kase 6, Altılık kutu 30 kuruştur. Her eczanede bulunur.

PASTİL ANTİSEPTİK

KANZUK

Soğuk algınlığı, nezle ve teneffüs yolları ile geçen hastalıklardan korur, grip ve boğaz rahatsızlıklarında, ses kısıklığında pek faydalıdır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

Beyoğlu - İstanbul

Sahibi Necmeddin Sadak

Umumi neşriyat müdürü Şevket Rado
Akşam Matbaası

sayılar
Dünyanın en çok satılan
Sihhi lastikler olan
T. **FORT-TEX**
Prezervatiflerini
daima tercih ediniz.

İlkbahar mevsimine mahsus yeni gelecek mallar için yerlere ihtiyacımız olduğundan

**15 Son Kânundan
15 Şubata kadar**

bir ay müddetle stoklarımızın büyük bir kısmını her yerden müsaid şartlar ve mutedil fiatlarla elden çıkarıyoruz.

Bütün dairelerde mevsim sonu fırsatlarını bulacaksınız.
BEYOĞLUNDA

BAKER mağazalarında

Bir mevsim sonu fırsatı: İstenen fiat için en mükemmel cinstir.

ZENITH

En eski ve halihazırda en mükemmel ve dünyanın her tarafından en fazla aranan radyodur. Yalnız Beyoğlunda BAKER mağazalarında satılmaktadır.

D. Suphi Şenses

İdrar yolları hastalıkları mütehassısı
Beyoğlu Yıldız sineması karşısı Lekler
apartmanı. Fakirlere parasız.
Tel. 43924 ★

Dişleri sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra niçin fırçalamak lazımdır?

Çünkü bir defa dişler hariçten alınan mikrob-lara karşı müdafaasızdır, saniyen ağızdaki «Salya» denilen mayide milyonlarca mikrob doludur.

Salyada bulunan Lüab, dişlerin en birinci düşmanıdır; dişlere yapışarak yosun peyda eder. Mineleri aşındırır, yavaş yavaş dişleri ve kökleri çürütür, diş etlerinde iltihaplar peyda olur. Dişlere yapışan yemek artıkları ve ec-nebi maddeler de temizlenmezse birer mikrop yuvası haline gelir.

Eğer dişler muntazam ve günde en az 3 kere RADYOLİN le fırçalanmadığı takdirde çok çabuk mahvolmağa mahkumdur.

RADYOLİN

Bu muhtemel âkibetleri vaktinde bertaraf eder.

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra dişlerinizi fırçalayınız.

Nezle - Baş ve Diş
AĞRILARI - SOĞUK ALGINLIKLARI -
NEURALJİ - KIRIKLIK KIRGINLIK -
BÜTÜN AĞRILARA

ve
GRİP'e

Karşı yegâne çare

BİR KAŞE

NEOKALMİNA

KOLYNOS
antiseptik
DİŞ MACUNU

kullanınız. Lezzeti hoş, dişleri parlatabilir. Koli-nosu dünyada milyonlarca zevat seve

seve kullanınız. muhteviyatı teksif edilmiş olduğundan uzun müddetle ihtiva % 20 iskân edebilir. Büyük tüpü, 40, küçük tüpü 22 ½ kuruştur.

NERVİN

TATLI BİR UYKU TEMİN EDER

UYKUSUZLUK
SİNİR AĞRILARI
ASABİ ÖKSÜRÜKLER
BAŞ DÖNMESİ
BAYGINLIK
ve
SİNİRDEN İLERİ GELEN
Bütün Rahatsızlıkları
İYİ EDER

ADEMi İKTİDAR
ve BELGEVŞEKLİĞİNE KARŞI

HORMOBİN

Tabletleri. Her eczanede arayınız.

(Posta kutusu 1255 Hormobin) Galata, İstanbul

Sayın Bayanlarımıza Bildiriş
Gösterilen büyük rağbet yüzünden piyasada mevcudu kalmayan

FEMİL

8 lik ve 12 li ambalajlarla FEMİL BAĞLARI yeniden piyasaya yetiştirilmiştir. Her eczane ve büyük ticarethanelerde arayınız. Umumi Satış Deposu: İstanbul Bahçekapı İş Bankası arkası Rahvancılar sokak 5 No.
CAN LABORATUVARI